

คู่มือประกันคุณภาพการศึกษา
สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต
ปีการศึกษา ๒๕๕๖

คำนำ

เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการดำเนินงานเกี่ยวกับการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ให้มีความทันสมัยสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไปและความเคลื่อนไหวด้านคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่างๆ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน ได้กำหนดตัวชี้วัดผลการปฏิบัติราชการของหน่วยงานโดยการคำนึงถึงบทบาทของหน่วยงานในฐานะที่เป็นหน่วยงานสนับสนุนวิชาการหน่วยหนึ่งของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พร้อมกับการคำนึงถึงปรัชญา วิสัยทัศน์ และพันธกิจของหน่วยงาน ซึ่งได้รับการพิจารณาร่วมกันของคณะกรรมการของสำนัก

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน โดยคณะกรรมการประกันคุณภาพของสำนัก จึงได้จัดทำคู่มือการประกันคุณภาพการศึกษา ปีการศึกษา ๒๕๕๖ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับหน่วยงานให้สามารถตอบสนองพันธกิจ ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

สารบัญ

		หน้า
คำนำ		
บริบท	สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน	๑
บทที่ ๑	การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา	๗
	๑. ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา	๗
	๒. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ กับการประกันคุณภาพการศึกษา	๘
	๓. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑ – ๒๕๖๕)	๑๐
	๔. การประกันคุณภาพกับมาตรฐานการศึกษา	๑๑
	๕. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	๑๔
	๖. การเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในและการประเมินภายนอก	๑๘
บทที่ ๒	กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	๒๐
	๑. แนวทางการจัดการกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	๒๐
	๒. ขั้นตอนการประเมินคุณภาพการศึกษา	๒๓
บทที่ ๓	ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพ	๒๘
	องค์ประกอบที่ ๑ ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ	๒๘
	องค์ประกอบที่ ๒ การผลิตบัณฑิต	๓๒
	องค์ประกอบที่ ๗ การบริหารและการจัดการ	๔๒
	องค์ประกอบที่ ๙ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ	๔๗
บทที่ ๔	ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานด้านกระบวนการ	๕๐
บทที่ ๕	การวิเคราะห์ตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ มาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา และมุมมองด้านการบริหารจัดการ	๖๖
	๑. ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพ ๙ ด้าน	๖๖
	๒. ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา	๖๘
	๓. ตัวบ่งชี้ตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ	๗๒
	๔. ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา	๗๓
บทที่ ๖	การเขียนรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน	๗๗
บทที่ ๗	การจัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพ ตามรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน	๘๙
ภาคผนวก		๙๔
	๑. นิยามศัพท์	๙๕

ประวัติความเป็นมาของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนจัดตั้งขึ้นตามกฎกระทรวงศึกษาว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต พ.ศ. ๒๕๔๘ อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มีประวัติความเป็นมาดังนี้

เดิมสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนใช้ชื่อว่า งานทะเบียนและประมวลผล เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักส่งเสริมวิชาการ พ.ศ. ๒๕๓๘ ได้ตั้งสำนักทะเบียนและประมวลผล เป็นหน่วยงานสนับสนุนการจัดการเรียนการสอน อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของรองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ สำนักทะเบียนและประมวลผล สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ให้บริการข้อมูลสารสนเทศกับบุคลากรของมหาวิทยาลัย และนักศึกษา รวมถึงบุคคลภายนอก โดยมีภารกิจหลักเกี่ยวกับการรับรายงานตัวเข้าเป็นนักศึกษาใหม่ การดูแลระบบการลงทะเบียนเรียนการประมวลผลการเรียน การตรวจสอบการขอสำเร็จการศึกษา และการออกเอกสารสำคัญทางการศึกษาฯ

สำนักทะเบียนและประมวลผล มีความมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การทำงานถูกต้องแม่นยำ รวดเร็วทันการณ์ โปร่งใส มีคุณภาพและมาตรฐานสูง มีการปรับลดขั้นตอนการทำงาน เพื่อใช้เวลาน้อยลง ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อปรับปรุงกระบวนการ การทำงานให้รวดเร็วขึ้น เพื่อประหยัดเวลาในการติดต่อขอรับบริการ ต้นทุนค่าใช้จ่ายลดลง อันจะทำให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดในการรับบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

วันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๗ สถาบันราชภัฏสวนดุสิตได้ปรับเปลี่ยนเป็นมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ทำให้โครงการสร้างการบริหารงานต่างๆ ภายในมหาวิทยาลัยเปลี่ยนแปลงไป และหน่วยงานของสำนักทะเบียนและประมวลผลได้ร่วมเข้ากับสำนักส่งเสริมวิชาการ มีการเปลี่ยนชื่อสำนักใหม่เป็น “สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน” และได้มีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างใหม่ทั้งหมดเพื่อรองรับระบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัย

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนใหม่จึงเป็นหน่วยงานที่ควรรวมหน่วยงานเดิมของสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ๓ หน่วยงานเข้าด้วยกัน คือ สำนักส่งเสริมวิชาการ สำนักทะเบียนและประมวลผลและสำนักงานกลางศูนย์การศึกษานอกสถาบัน ซึ่งปัจจุบันสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนแบ่งการปฏิบัติงาน ออกเป็น ๓ กลุ่มงาน ดังนี้

สำนักงานผู้อำนวยการ แบ่งกลุ่มงานออกเป็น ๓ กลุ่มงาน คือ

- กลุ่มงานเลขานุการและธุรการ
- กลุ่มงานทะเบียนนักศึกษาและฐานข้อมูล
- กลุ่มงานส่งเสริมวิชาการ

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน มีความมุ่งมั่นที่จะปรับปรุงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแนวทางการบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การทำงานถูกต้องแม่นยำ รวดเร็วทันเหตุการณ์ โปร่งใส มีคุณภาพและมาตรฐานสูง มีการปรับลดขั้นตอนการทำงาน ประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้กระบวนการการทำงานสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น เพื่อประหยัดเวลาในการติดต่อขอรับบริการ ลดต้นทุนค่าใช้จ่ายลง อันจะทำให้เกิดความพึงพอใจสูงสุดในการรับบริการที่ตอบสนองความต้องการของผู้รับบริการ

ปรัชญา

วิชาการก้าวหน้า เทคโนโลยีก้าวไกล สร้างความประทับใจในการบริการ งานถูกต้องตรงตามเวลา พัฒนาอย่างต่อเนื่อง

วิสัยทัศน์

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนทางวิชาการเพื่อให้เกิดการจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ภายใต้การบริหารจัดการเชิงพลวัต สามารถแข่งขันได้ในระดับอาเซียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนางานบริการที่เป็นเลิศ ถูกต้องรวดเร็ว เน้นความพึงพอใจของผู้รับบริการ

พันธกิจ

๑. ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดการศึกษา ให้มีคุณภาพสอดคล้องกับมาตรฐานการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา
๒. จัดการและให้บริการด้านหลักสูตร งานทะเบียนนักศึกษา สารสนเทศที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา และบริการข้อมูลการศึกษาพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน
๓. ประสานงานและให้คำปรึกษาด้านงานวิชาการ
๔. พัฒนาระบบบริหารการศึกษาเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการให้บริการ
๕. พัฒนาสมรรถนะบุคลากรให้สามารถบริการอย่างเป็นเลิศ

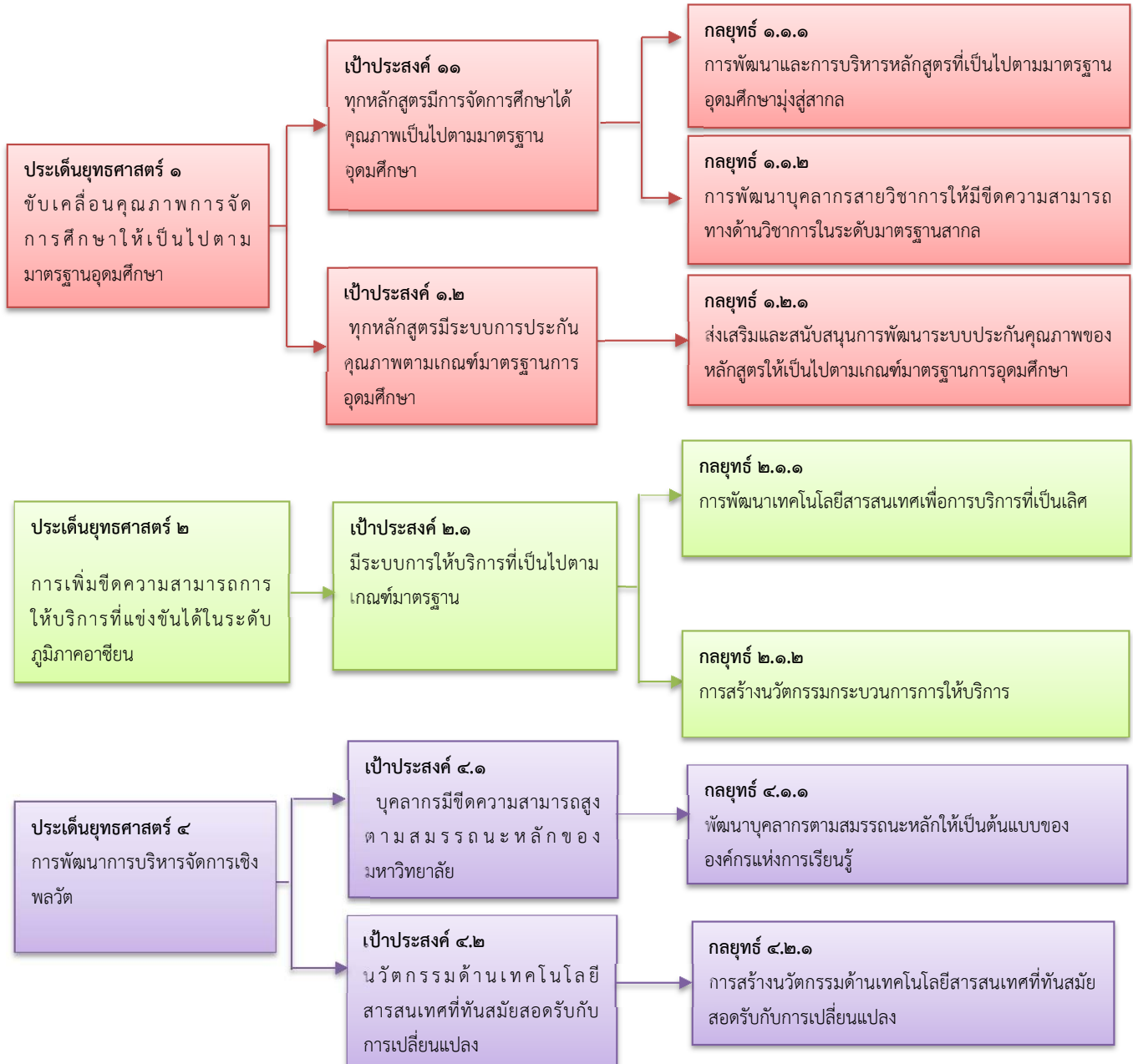
ประเด็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัย

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑	ขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานอุดมศึกษา
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒	การเพิ่มขีดความสามารถการให้บริการที่แข่งขันได้ในระดับภูมิภาคอาเซียน
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓	สร้างวัฒนธรรมองค์กรที่มุ่งเน้นองค์การแห่งการเรียนรู้
ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔	การพัฒนาการบริหารจัดการเชิงพลวัต

เป้าประสงค์การดำเนินงานของสำนักส่งเสริมวิชาการฯ

- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑** ขับเคลื่อนคุณภาพการจัดการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานอุดมศึกษา
- ๑.ทุกหลักสูตรมีการจัดการศึกษาได้คุณภาพเป็นไปตามมาตรฐานอุดมศึกษามุ่งสู่สากล
 - ๒.ทุกหลักสูตรมีระบบการประกันคุณภาพตามเกณฑ์มาตรฐานการอุดมศึกษา
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒** การเพิ่มขีดความสามารถการให้บริการที่แข่งขันได้ในระดับภูมิภาคอาเซียน
- ๑.มีระบบการให้บริการที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน
- ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๔** การพัฒนาการบริหารจัดการเชิงพลวัต
- ๑.บุคลากรมีขีดความสามารถสูงตามสมรรถนะหลักของมหาวิทยาลัย
 - ๒.นวัตกรรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง

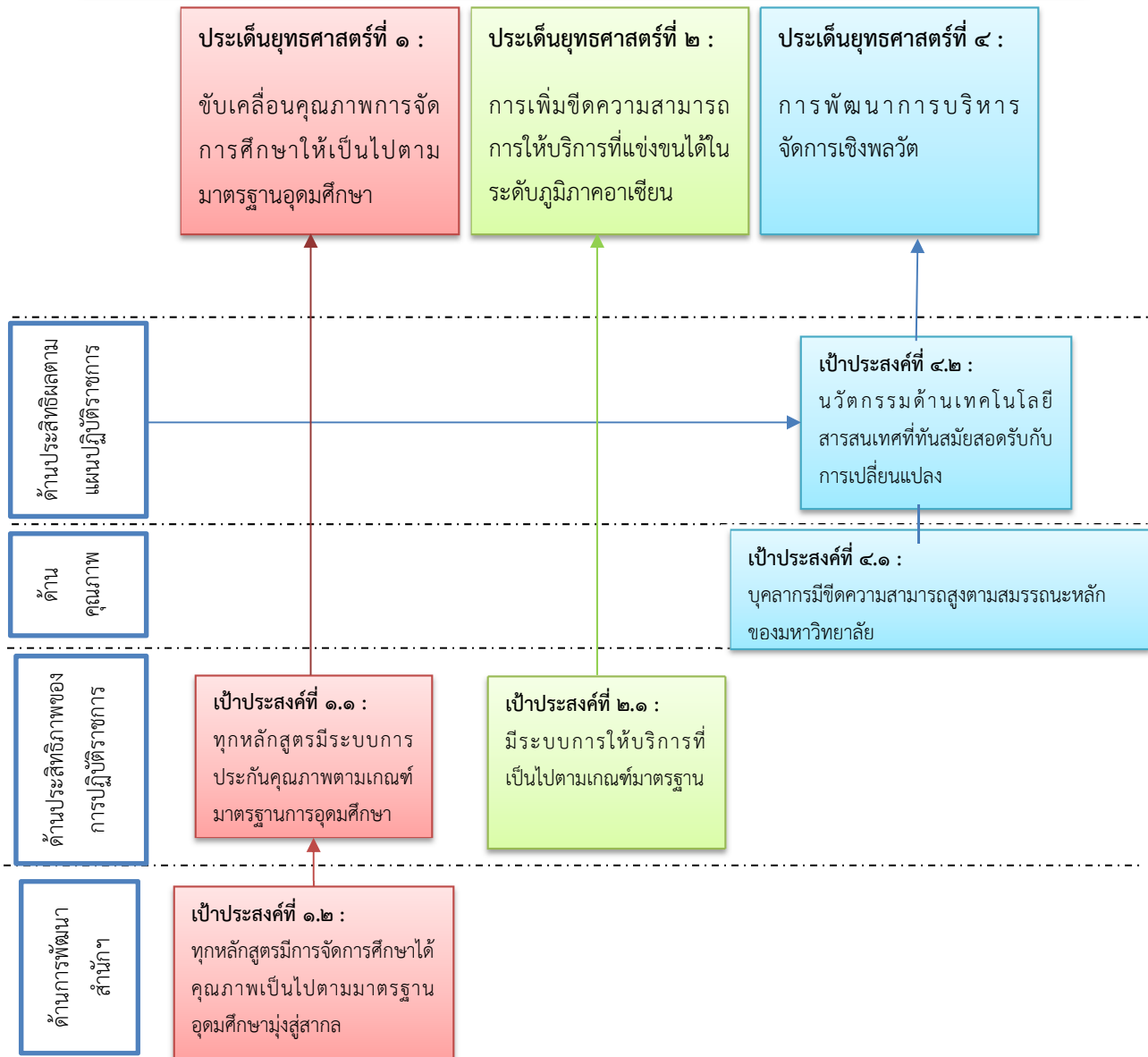
แผนแสดงความเชื่อมโยงของประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์และกลยุทธ์
ของสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

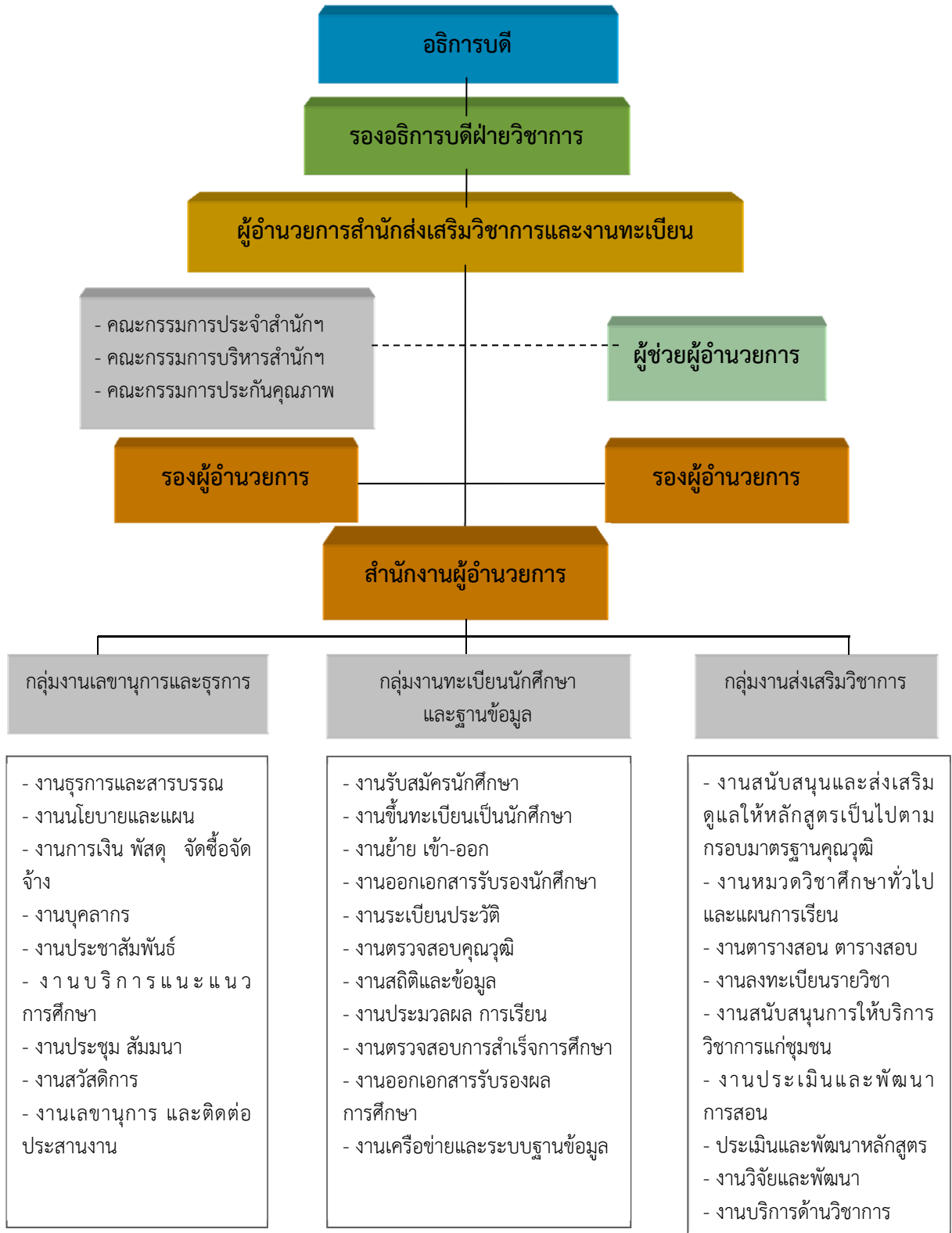
สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

วิสัยทัศน์ (ของหน่วยงาน) :

สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียนเป็นหน่วยงานที่ส่งเสริม สนับสนุนทางวิชาการ เพื่อให้การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน ภายใต้การบริหารจัดการเชิงพลวัต สามารถแข่งขันได้ในระดับอาเซียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศพัฒนางานบริการที่เป็นเลิศ ถูกต้องรวดเร็ว เน้นความพึงพอใจของผู้รับบริการ

โครงสร้างสำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน

บทที่ ๑

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

๑. ความจำเป็นและวัตถุประสงค์ของการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา

ภารกิจหลักที่สถาบันอุดมศึกษาจะต้องปฏิบัติมี ๔ ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม การดำเนินการตามภารกิจทั้ง ๔ ประการดังกล่าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาประเทศทั้งระยะสั้นและระยะยาว ปัจจุบันมีปัจจัยภายในและภายนอกหลายประการที่ทำให้การประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องเร่งดำเนินการปัจจัยดังกล่าวคือ

๑) คุณภาพของสถาบันอุดมศึกษาและบัณฑิตภายในประเทศ มีแนวโน้มที่จะมีความแตกต่างกันมากขึ้น ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียแก่สังคมโดยรวมของประเทศในระยะยาว

๒) ความท้าทายของโลกาภิวัตน์ต่อการอุดมศึกษา ทั้งในประเด็นการบริการการศึกษาข้ามพรมแดนและการเคลื่อนย้ายนักศึกษาและบัณฑิต อันเป็นผลจากการรวมตัวของประเทศในภูมิภาคอาเซียน ซึ่งทั้งสองประเด็นต้องการการรับประกันของคุณภาพการศึกษา

๓) สถาบันอุดมศึกษามีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความมั่นใจแก่สังคมว่าสามารถพัฒนาองค์ความรู้และผลิตบัณฑิต ตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศให้มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันระดับสากล การพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ การพัฒนาอาชีพ คุณภาพชีวิตความเป็นอยู่ระดับท้องถิ่นและชุมชน

๔) สถาบันอุดมศึกษาจะต้องให้ข้อมูลสาธารณะ (public information) ที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทั้งนักศึกษา ผู้จ้างงาน ผู้ปกครอง รัฐบาล และประชาชนทั่วไป

๕) สังคมต้องการระบบอุดมศึกษาที่เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วม(participation) มีความโปร่งใส (transparency) และมีความรับผิดชอบซึ่งตรวจสอบได้ (accountability)ตามหลักธรรมาภิบาล

๖) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายใน รวมถึงให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษาทำหน้าที่ประเมินคุณภาพภายนอก โดยการประเมินผลการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๗) คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศใช้มาตรฐานการอุดมศึกษา เมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ เพื่อเป็นกลไกกำกับมาตรฐานระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน โดยทุกหน่วยงานระดับอุดมศึกษาจะได้ใช้เป็นกรอบการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษา

๘) กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เพื่อเป็นกลไกส่งเสริมและกำกับให้สถาบันอุดมศึกษาจัดการศึกษาให้มีมาตรฐานตามประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ๔ กลุ่ม

๙) กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๕๒ และคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ประกาศแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๖ กรกฎาคม ๒๕๕๒ เพื่อให้การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อการประกันคุณภาพของบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา

ด้วยความจำเป็นดังกล่าว สถาบันอุดมศึกษาร่วมกับต้นสังกัดจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑) เพื่อตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของสาขาวิชา คณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาในภาพรวม ตามระบบคุณภาพและกลไกที่สถาบันนั้น ๆ กำหนดขึ้น โดยเปรียบเทียบผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในทุกองค์ประกอบคุณภาพว่าเป็นไปตามเกณฑ์และได้มาตรฐาน

๒) เพื่อให้สาขาวิชา คณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาทราบสถานภาพของตนเองอันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางในการพัฒนาคุณภาพไปสู่เป้าหมาย (targets) และเป้าประสงค์ (goals) ที่ตั้งไว้ตามจุดเน้นของตนเองและเป็นสากล

๓) เพื่อให้สาขาวิชา คณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าและสถาบันอุดมศึกษาทราบจุดแข็ง จุดที่ควรปรับปรุง ตลอดจนได้รับข้อเสนอแนะในการพัฒนาการดำเนินงานเพื่อเสริมจุดแข็ง และพัฒนาจุดที่ควรปรับปรุงของสถาบันอย่างต่อเนื่อง

๔) เพื่อให้ข้อมูลสาธารณะที่เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทำให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด

๕) เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษาในแนวทางที่เหมาะสม

๒. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ กับการประกันคุณภาพการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นคุณภาพและมาตรฐาน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในหมวด ๖ มาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ซึ่งประกอบด้วย “ระบบการประกันคุณภาพภายใน” และ “ระบบการประกันคุณภาพภายนอก” เพื่อใช้เป็นกลไกในการผดุงรักษาคุณภาพและมาตรฐานของสถาบันอุดมศึกษา

การประกันคุณภาพภายใน เป็นการสร้างระบบและกลไกในการพัฒนา ติดตามตรวจสอบและประเมิน การดำเนินงานของสถานศึกษาให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าหมายและระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดย สถานศึกษาและหรือหน่วยงานต้นสังกัด โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษากำหนดให้มีระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหาร การศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในเสนอ ต่อสภาสถาบัน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

การประกันคุณภาพภายนอก เป็นการประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการติดตามและตรวจสอบ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยคำนึงถึงความมุ่งหมาย หลักการ และแนวการจัดการศึกษา ในแต่ละระดับ ซึ่งประเมินโดย “สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ เรียกชื่อย่อว่า “สมศ.” พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่๒) พ.ศ.๒๕๔๕ ได้กำหนดให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องได้รับการประเมินคุณภาพภายนอกอย่างน้อย ๑ ครั้งในทุกรอบ ๕ ปี นับตั้งแต่การประเมินครั้งสุดท้าย และเสนอผลการประเมินต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสาธารณชน ซึ่ง สมศ. ได้ ดำเนินการประเมินคุณภาพภายนอกรอบแรก (พ.ศ.๒๕๔๔-๒๕๔๘) และประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สอง (พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๕๓) เสร็จสิ้นไปแล้ว และปัจจุบันอยู่ระหว่างประเมินคุณภาพภายนอกรอบที่สาม (พ.ศ.๒๕๕๔- ๒๕๕๘) ในการประเมินรอบที่สามของสมศ. เป็นการประเมินทั้งระดับสถาบันและคณะวิชา แต่หากสถาบันใดจัด การศึกษานอกสถานที่ตั้งหลักเช่น วิทยาเขต หรือศูนย์ หรือหน่วยจัดการศึกษานอกที่ตั้ง การประเมินจะ ครอบคลุมการจัดการนอกลูกข่ายที่ตั้งหลักทั้งหมด นอกจากนั้น การประเมินคุณภาพจะมีความสอดคล้องกับ จุดเน้นหรือกลุ่มสถาบันที่แต่ละสถาบันเลือกตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ

รูปแบบและวิธีการประเมินคุณภาพภายนอกจะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยสำนักงานรับรอง มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) ซึ่งมีหลักการสำคัญ ๕ ประการ ดังต่อไปนี้

๑) เป็นการประเมินเพื่อมุ่งให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ไม่ได้มุ่งเน้นเรื่องการตัดสินการจับผิด หรือ การให้โทษ – ให้โทษ

๒) ยึดหลักความเที่ยงตรง เป็นธรรม โปร่งใส มีหลักฐานข้อมูลตามสภาพความเป็นจริง (evidence – based) และมีความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (accountability)

๓) มุ่งเน้นในเรื่องการส่งเสริมและประสานงานในลักษณะกัลยาณมิตรมากกว่าการกำกับควบคุม

๔) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการประเมินคุณภาพและการพัฒนาการจัดการศึกษาจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง

๕) มุ่งสร้างความสมดุลระหว่างเสรีภาพทางการศึกษากับจุดมุ่งหมายและหลักการศึกษามาตรฐานที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ ให้เอกภาพเชิงนโยบาย แต่ยังคงมีความ

หลากหลายในทางปฏิบัติ โดยสถาบันสามารถกำหนดเป้าหมายเฉพาะและพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้เต็มตามศักยภาพของสถาบันและผู้เรียน

๓. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕)

กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕) ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาและแก้ปัญหาอุดมศึกษาที่ไร้ทิศทาง ขาดคุณภาพ และขาดประสิทธิภาพ โดยใช้กลไกการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเป็นกลไกหลักในการดำเนินการ กล่าวคือ ให้มีการสร้างกลไกการประเมิน

คุณภาพสถาบันอุดมศึกษาตามพันธกิจของสถาบันในแต่ละกลุ่ม ซึ่งมีพื้นที่บริการและจุดเน้นระดับการศึกษาที่ต่างกัน รวมทั้งมีพันธกิจและบทบาทในการพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของประเทศต่างกันตามความหลากหลาย ทั้งการพัฒนาฐานราก สังคม เศรษฐกิจรวมถึงการกระจายอำนาจในระดับท้องถิ่น การขับเคลื่อนภาคการผลิตในชนบท ท้องถิ่นและระดับประเทศ จนถึงการแข่งขันในโลกาภิวัตน์ ซึ่งระบบอุดมศึกษาแต่ละกลุ่มเหล่านี้ จะนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงอุดมศึกษา และส่งผลกระทบต่อประเทศอย่างมีนัยสำคัญ อาทิ สามารถสร้างความเป็นเลิศได้ตามพันธกิจของตัวเอง สามารถตอบสนองต่อยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศดีขึ้น ส่งผลเชิงบวกต่อการผลิต พัฒนาและการทำงานของอาจารย์ สามารถปรับจำนวนของบัณฑิตในสาขาที่เป็นความต้องการของสังคม ลดการว่างงาน โดยที่สถาบันอุดมศึกษาในกลุ่มเหล่านี้มีกลไกร่วมกันในการประกันคุณภาพ เพื่อให้นักศึกษาสามารถต่อยอด ถ่ายโอนแลกเปลี่ยนกันได้ระหว่างกลุ่ม และในระยะยาวการประเมินคุณภาพควรนำไปสู่ระบบรับรองวิทยฐานะ (accreditation) ที่นักศึกษาและสาธารณชนให้ความเชื่อถือ เป็นฐานและเงื่อนไขในการจัดสรรงบประมาณของรัฐ และการสนับสนุนจากภาคเอกชน รวมทั้งการโอนย้ายหน่วยกิต

จากกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปีดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ในปี ๒๕๕๑ กำหนดประเภทหรือกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น ๔ กลุ่ม คือ

กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน หมายความว่า สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จัดฝึกอบรมสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น เพื่อเตรียมกำลังคนที่มีความรู้เข้าสู่ภาคการผลิตในชุมชน สถาบันสนับสนุนรองรับการเปลี่ยนอาชีพพื้นฐาน เช่น แรงงานที่ออกจากภาคเกษตร เป็นแหล่งเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิตอันจะนำไปสู่ความเข้มแข็งของชุมชนและการพัฒนาที่ยั่งยืน

กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี หมายความว่า สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับปริญญาตรี เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเป็นหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงในระดับภูมิภาค สถาบันมีบทบาทในการสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงาน ธุรกิจ และบุคคลในภูมิภาค เพื่อรองรับการดำรงชีพ สถาบันอาจมีการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาโทด้วยก็ได้

กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง หมายความว่า สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตเฉพาะทางหรือเฉพาะกลุ่มสาขาวิชา ทั้งสาขาวิชาทางวิทยาศาสตร์กายภาพ วิทยาศาสตร์ชีวภาพ สังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ รวมทั้งสาขาวิชาชีพเฉพาะทาง สถาบันอาจเน้นการทำวิทยานิพนธ์หรือการวิจัย หรือเน้นการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถ ทักษะและสมรรถนะในการประกอบอาชีพระดับสูง หรือเน้นทั้งสองด้าน รวมทั้งสถาบันอาจมีบทบาทในการพัฒนาภาคการผลิตจริงทั้งอุตสาหกรรมและบริการ สถาบันในกลุ่มนี้อาจจำแนกได้เป็น ๒ ลักษณะคือ ลักษณะที่ ๑ เป็นสถาบันที่เน้นระดับบัณฑิตศึกษา และลักษณะที่ ๒ เป็นสถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี

กลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก หมายความว่า สถาบันที่เน้นการผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก และเน้นการทำวิทยานิพนธ์และการวิจัยรวมถึงการวิจัยหลังปริญญาเอก สถาบันเน้นการผลิตบัณฑิตที่เป็นผู้นำทางความคิดของประเทศ สถาบันมีศักยภาพในการขับเคลื่อนอุดมศึกษาไทยให้อยู่ในแนวหน้าระดับสากล มุ่งสร้างองค์ความรู้ทฤษฎี และข้อค้นพบใหม่ทางวิชาการ

ดังนั้น การประกันคุณภาพการศึกษาจึงต้องสร้างกลไกการประเมินคุณภาพให้สอดคล้องกับการแบ่งกลุ่มสถาบันอุดมศึกษา ๔ กลุ่มดังกล่าว **สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตได้กำหนดสถานะของมหาวิทยาลัยอยู่ในกลุ่ม ค๒ กลุ่มสถาบันเฉพาะทางที่เน้นระดับปริญญาตรี**

๔. การประกันคุณภาพกับมาตรฐานการศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ในหมวด ๕ ที่ว่าด้วยการบริหารและการจัดการศึกษา มาตรา ๓๔ ได้กำหนดให้ คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษา คณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้จัดทำมาตรฐานการอุดมศึกษาเพื่อใช้เป็นกลไกระดับกระทรวง ระดับคณะกรรมการการอุดมศึกษา และระดับหน่วยงาน เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบาย การพัฒนาการอุดมศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาต่อไป มาตรฐานการอุดมศึกษาที่จัดทำขึ้นฉบับนี้ได้ใช้มาตรฐานการศึกษาของชาติที่เปรียบเสมือนร่มใหญ่เป็นกรอบในการพัฒนา โดยมีสาระสำคัญที่ครอบคลุมเป้าหมายและหลักการของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาของไทยและเป็นมาตรฐานที่คำนึงถึงความปลอดภัยของกลุ่มหรือประเภทของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ทุกสถาบันสามารถนำไปใช้กำหนดพันธกิจและมาตรฐานของการปฏิบัติงานได้

มาตรฐานการอุดมศึกษาที่ปรากฏตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๔๙ ประกอบด้วยมาตรฐาน ๓ ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการ

อุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานย่อยทั้ง ๓ ด้านนี้ อยู่ในมาตรฐานการศึกษาของชาติที่ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย ๓ มาตรฐานเช่นกัน คือ

มาตรฐานที่ ๑ คุณลักษณะของคนไทยที่พึงประสงค์ ทั้งในฐานะพลเมืองและพลโลก

มาตรฐานที่ ๒ แนวการจัดการศึกษา

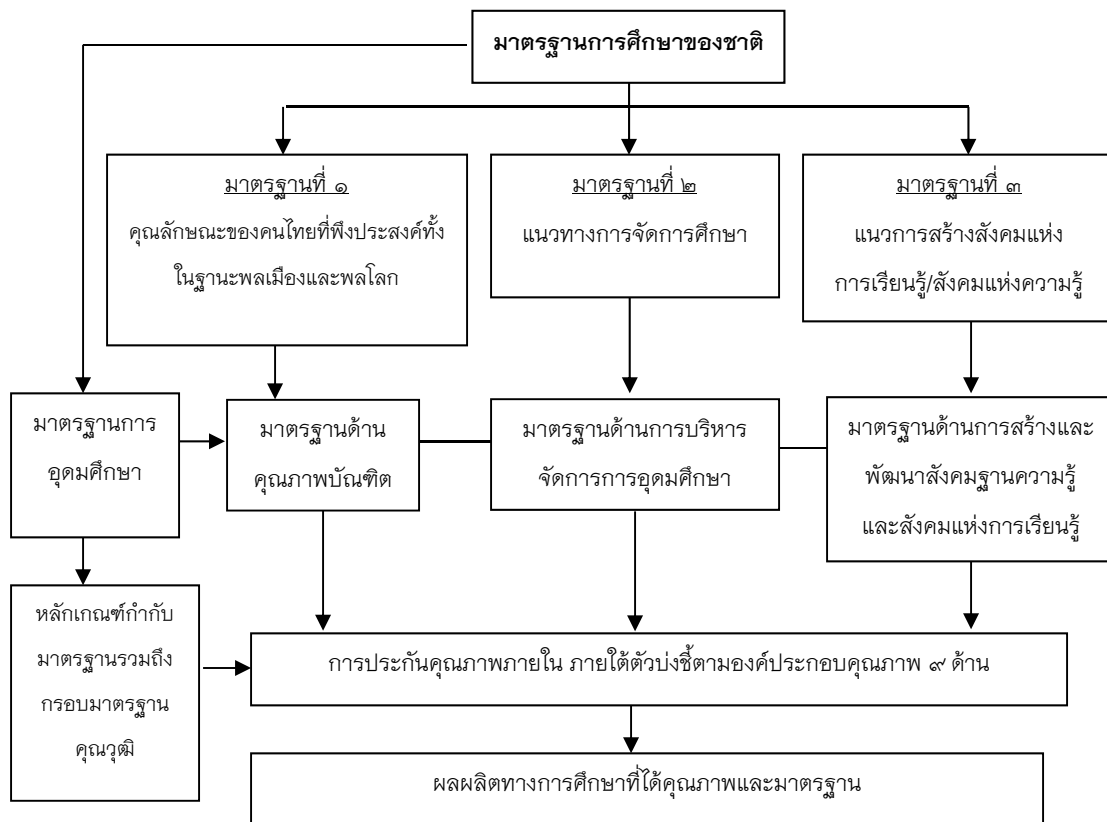
มาตรฐานที่ ๓ แนวการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้/สังคมแห่งความรู้

แต่ละมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการอุดมศึกษาจะมีความสอดคล้องและสัมพันธ์กับมาตรฐานย่อยของมาตรฐานการศึกษาของชาติเพื่อให้การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษابرรลุตามจุดมุ่งหมายและหลักการของการจัดการศึกษาของชาติ

นอกเหนือจากมาตรฐานการอุดมศึกษาที่เป็นมาตรฐานแม่บทแล้ว คณะกรรมการการได้จัดทำ**มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา** ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๑ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาตามกลุ่มสถาบันที่มีปรัชญา วัตถุประสงค์ และพันธกิจในการจัดตั้งที่แตกต่างกันอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก ๒ ด้าน คือ มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษาและกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ก วิทยาลัยชุมชน กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่ม ค สถาบันเฉพาะทาง และกลุ่ม ง สถาบันที่เน้นการวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาโดยเฉพาะระดับปริญญาเอก นอกจากนั้นยังได้จัดทำ **กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒** เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการอุดมศึกษาและเพื่อเป็นการประกันคุณภาพบัณฑิตในแต่ละระดับคุณวุฒิและสาขาวิชา โดยกำหนดให้คุณภาพของบัณฑิตทุกระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้อย่างน้อย ๕ ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

คณะกรรมการการอุดมศึกษายังได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ อาทิ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา หลักเกณฑ์การขอเปิดและดำเนินการหลักสูตรระดับปริญญาในระบบการศึกษาทางไกล หลักเกณฑ์การกำหนดชื่อปริญญา หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการพิจารณาประเมินคุณภาพการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาได้พัฒนาด้านวิชาการและวิชาชีพ รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพและยกระดับมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาให้มีความทัดเทียมกันและพัฒนาสู่สากล ซึ่งทำให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดการศึกษาได้อย่างยืดหยุ่น คล่องตัว และต่อเนื่องในทุกระดับการศึกษา ตลอดจนสะท้อนให้เห็นถึงมาตรฐานคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาเพื่อให้การจัดการศึกษาทุกระดับและทุกประเภทมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนดทั้งมาตรฐานการศึกษาระดับชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา และสัมพันธ์กับมาตรฐาน

และหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาอื่น ๆ รวมถึงกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จึงจำเป็นต้องมีระบบประกันคุณภาพที่พัฒนาขึ้นตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓ ทั้งนี้ ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษา หลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง และการประกันคุณภาพการศึกษา สามารถแสดงในแผนภาพที่ ๑.๑

แผนภาพที่ ๑.๑ ความเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพ

๕. การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ก่อนมีประกาศพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ทบวงมหาวิทยาลัยได้ตระหนักถึงความสำคัญของการประกันคุณภาพการศึกษาและได้จัดทำประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง นโยบายและแนวปฏิบัติในการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษามาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๙ เพื่อเป็นแนวทางในการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามหลักการสำคัญ ๓ ประการ คือ การให้เสรีภาพทางวิชาการ (academic freedom) ความมีอิสระในการดำเนินการของสถาบัน (institutional autonomy) และความพร้อมของสถาบันที่จะรับการตรวจสอบคุณภาพจากภายนอกตามหลักการของความรับผิดชอบที่ตรวจสอบได้ (accountability)

ต่อมาพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๔๕ ได้ระบุให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ประกอบกับพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ.๒๕๔๖ และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา มีหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนการศึกษาแห่งชาติสนับสนุนทรัพยากร ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงความเป็นอิสระและความเป็นเลิศทางวิชาการของสถานศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งสถานศึกษาแต่ละแห่งและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงมีหน้าที่ร่วมกับสถานศึกษาในการจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๕.๑ กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

หลังจากที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ มีผลบังคับใช้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ในฐานะหน่วยงานต้นสังกัดที่ทำหน้าที่กำกับดูแลสถาบันอุดมศึกษา ได้เสนอระบบการประกันคุณภาพการศึกษาให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาเพื่อให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์แห่งพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าว ซึ่งคณะรัฐมนตรีในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม ๒๕๔๓ ได้มีมติเห็นชอบกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (ทบวงมหาวิทยาลัยเดิม) ซึ่งต่อมาได้จัดทำเป็นประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง ระบบ หลักเกณฑ์และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๕ เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติสาระสำคัญของประกาศฉบับนี้ระบุให้ทบวงมหาวิทยาลัยสนับสนุนและส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาจัดทำระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในตามภารกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งให้มีการประเมินผลและติดตามตรวจสอบคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาจากภายใน หรือโดยหน่วยงานต้นสังกัดที่มีหน้าที่กำกับดูแลสถาบันการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการประเมินคุณภาพจากภายนอก รวมถึงสนับสนุนให้มีการ

แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาขึ้นในแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษา เพื่อกำหนดนโยบายหลักเกณฑ์ แนวทาง วิธีการตรวจสอบและประเมินระบบกลไกและประเมินผลการดำเนินงาน การประกันคุณภาพการศึกษาภายในของแต่ละคณะวิชาหรือสถาบันอุดมศึกษา

หลังจากดำเนินการตามประกาศฉบับปี พ.ศ. ๒๕๔๕ ไประยะหนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจึงได้จัดทำกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๖ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ในมาตรา ๕ และมาตรา ๔๗ วรรคสอง โดยสาระสำคัญเกี่ยวกับระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในของกฎกระทรวงฉบับนี้ยังคงไว้ตามประกาศทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ถือปฏิบัติมาอย่างต่อเนื่องต่อมาในปี ๒๕๕๓ กระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ แทนฉบับเดิม โดยรวมการประกันคุณภาพภายในและภายนอกของการศึกษาทุกระดับไว้ในฉบับเดียวกัน มีคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษาทำหน้าที่หลัก ๒ ประการคือ ๑) วางระเบียบหรือออกประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา เพื่อส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาการประกันคุณภาพภายในระดับอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการการอุดมศึกษา และ ๒) เสนอแนะแนวทางปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาแก่สถานศึกษา โดยนำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปปรับปรุงคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ยังมีการปรับเปลี่ยนให้ระบบการประกันคุณภาพภายในประกอบด้วย การประเมินคุณภาพ การติดตามตรวจสอบคุณภาพ และการพัฒนาคุณภาพ และกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีและแจ้งผลให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

๕.๑.๑ **หลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในหลักเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ระบุในกฎกระทรวงให้พิจารณาจากประเด็นต่อไปนี้**

๑) ระบบการประกันคุณภาพภายในของคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยคำนึงถึงมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศกำหนด

๒) ผลการปฏิบัติงานของคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพภายในที่กำหนดไว้

๓) ประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินงานตามระบบการประกันคุณภาพภายในที่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาตามตัวบ่งชี้คุณภาพการศึกษา

๕.๑.๒ **วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน**

วิธีการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ระบุในกฎกระทรวงให้ใช้แนวปฏิบัติดังนี้

๑) ให้คณะและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบการดำเนินการด้านการประกันคุณภาพขึ้น โดยมีหน้าที่พัฒนา บริหารและติดตามการดำเนินการประกันคุณภาพภายใน ตลอดจนประสานกับหน่วยงานภายนอก เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าการจัดการศึกษาจะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ให้คณะและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อใช้กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพภายใต้กรอบนโยบายและหลักการที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

๓) ให้คณะและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพภายใน โดยถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา

๔) ให้คณะและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีระบบและกลไกควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ดังนี้ (๑) หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ (๒) คณาจารย์และระบบการพัฒนาคณาจารย์ (๓) สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน (๔) ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น (๕) อุปกรณ์การศึกษา (๖) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และบริการการศึกษา(๗) การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา (๘) องค์ประกอบอื่นตามที่แต่ละสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นสมควร

ทั้งนี้ ให้แต่ละคณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีระบบการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาตามที่เห็นสมควร โดยให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการพัฒนาด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับคณะวิชาของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

๕.๑.๓ การรายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษา

ระบบการประกันคุณภาพภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่คณะวิชาและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องดำเนินการอย่างมีระบบและต่อเนื่องสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในเสนอต่อสภาสถาบัน หน่วยงานต้นสังกัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาและเปิดเผยต่อสาธารณชน โดยให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์และแนวทางของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕

๕.๑.๔ การติดตามตรวจสอบของต้นสังกัด

ให้หน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาจัดให้มีการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษานั้นอย่างน้อยหนึ่งครั้งในทุกสามปีและแจ้งผลให้สถานศึกษาระดับอุดมศึกษาทราบ รวมทั้งเปิดเผยผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาต่อสาธารณชน

๕.๒ แนวทางการพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

๕.๒.๑ ระบบการประกันคุณภาพการศึกษา

สถาบันอุดมศึกษาอาจพัฒนาระบบประกันคุณภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับระดับการพัฒนาของสถาบัน โดยอาจเป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้กันแพร่หลายในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือเป็นระบบเฉพาะที่สถาบันพัฒนาขึ้นเอง แต่ไม่ว่าจะเป็นระบบคุณภาพแบบใดจะต้องมีกระบวนการทำงานที่เริ่มต้นจากการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การตรวจสอบประเมิน และการปรับปรุงพัฒนา ทั้งนี้เพื่อให้การดำเนินการกิจของสถาบันบรรลุเป้าประสงค์และมีพัฒนาการอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันก็เป็นหลักประกันแก่สาธารณชนให้มั่นใจว่าสถาบันอุดมศึกษาสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

๕.๒.๒ มาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์ประเมินคุณภาพ

มาตรฐาน เป็นกรอบสำคัญในการดำเนินงานของสถาบันอุดมศึกษา คือ มาตรฐานการอุดมศึกษา อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบันสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ยังต้องดำเนินการให้ได้ตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องอีกมาก เช่น มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา มาตรฐานเพื่อการประเมินคุณภาพภายนอกของ สมศ. กรอบการปฏิบัติราชการตามมิติด้านต่าง ๆ ของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.) ในกรณีมหาวิทยาลัยของรัฐ เป็นต้น

ตัวบ่งชี้ เป็นข้อกำหนดของการประกันคุณภาพภายในที่มหาวิทยาลัยได้พัฒนาจากหลักเกณฑ์ดังกล่าวและผนวกกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยได้องค์ประกอบคุณภาพ ๑๐ ด้านที่มีความครอบคลุมพันธกิจหลัก ๔ ประการของการอุดมศึกษาและพันธกิจสนับสนุน ได้แก่(๑) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนดำเนินการ (๒) การผลิตบัณฑิต (๓) กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา (๔) การวิจัย (๕) การบริการทางวิชาการแก่สังคม (๖) การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (๗) การบริหารและการจัดการ (๘) การเงินและงบประมาณ (๙) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ และ(๑๐) นโยบายรัฐบาล ๓ดี (๓D) ซึ่งตัวบ่งชี้ดังกล่าวสามารถชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามมาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานและหลักเกณฑ์อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับองค์ประกอบคุณภาพนั้นๆ ได้ทั้งหมด ดังนั้น ในบทที่ ๓ ของคู่มือฉบับนี้จึงได้พัฒนาตัวบ่งชี้ที่สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องใช้ประเมินคุณภาพภายใน ทั้งตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินปัจจัยนำเข้า กระบวนการและผลผลิตหรือผลลัพธ์ นอกจากนี้ ตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินกระบวนการยังได้นำเสนอตัวอย่างแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานไว้ด้วยในบทที่ ๔ เพื่อประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาในการนำตัวบ่งชี้ดังกล่าวไปใช้

เกณฑ์การประเมินเป็นมาตรวัดของแต่ละตัวบ่งชี้ซึ่งพัฒนาจากเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่เป็นมาตรฐานซึ่งกำหนดโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา หรือโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอาทิ สมศ. ทั้งนี้ เพื่อให้การประเมินคุณภาพการศึกษามีความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน

๕.๒.๓ กลไกการประกันคุณภาพ

ในด้านของกลไกการประกันคุณภาพ ผู้ที่มีความสำคัญส่งผลให้การดำเนินงานประสบความสำเร็จและนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่องคือ คณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของสถาบันที่จะต้องให้ความสำคัญและกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจนและเข้าใจร่วมกันทุกระดับ โดยมอบหมายให้หน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบ ประเมิน และกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง หน้าที่สำคัญประการหนึ่งของคณะกรรมการหรือหน่วยงานนี้ คือ การจัดระบบประกันคุณภาพพร้อมทั้งตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่เหมาะสมสำหรับสถาบัน ระบบประกันคุณภาพที่ใช้ต้องสามารถเชื่อมโยงให้เกิดคุณภาพของการปฏิบัติงาน ตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับภาควิชาหรือสาขาวิชา ระดับคณะวิชาไปจนถึงระดับสถาบัน โดยอาจจำเป็นต้องจัดทำคู่มือคุณภาพในแต่ละระดับเพื่อกำกับการดำเนินงาน แต่ที่สำคัญคณะกรรมการหรือหน่วยงานนี้ต้องประสานงานและผลักดันให้เกิดระบบฐานข้อมูลและสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพซึ่งสามารถใช้งานร่วมกันได้ในทุกระดับ

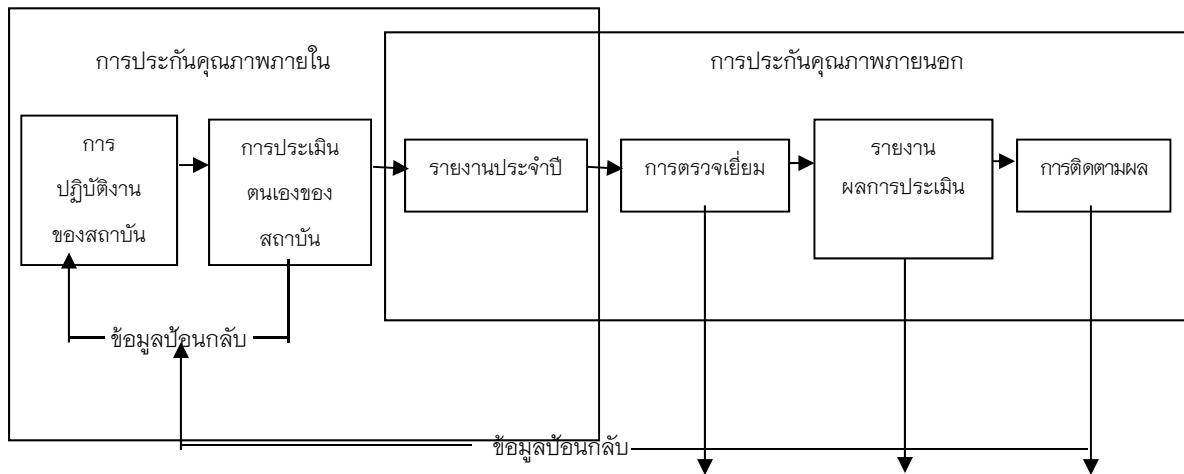
๕.๒.๔ ระบุฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศ

การวิเคราะห์และวัดผลดำเนินงานเป็นสิ่งจำเป็นในกระบวนการประกันคุณภาพการวัดและวิเคราะห์ผลการดำเนินงานจะไม่สามารถทำได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพหากปราศจากฐานข้อมูลและระบบสารสนเทศที่เป็นจริง ถูกต้องตรงกันทุกระดับตั้งแต่ระดับบุคคล ภาควิชา คณะวิชาและสถาบัน ตลอดจนเป็นข้อมูลที่สามารถเรียกใช้ได้อย่างรวดเร็ว ดังนั้น ระบบสารสนเทศที่ดี มีประสิทธิภาพจึงเป็นปัจจัยสำคัญยิ่งที่จะส่งผลต่อความสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษา และส่งผลต่อคุณภาพในทุกขั้นตอนการดำเนินงานตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติงานประจำ การตรวจสอบประเมินตลอดจนถึงการปรับปรุงและพัฒนา

๖. การเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษภายในและการประเมินคุณภาพภายนอก

ตามมาตรา ๔๘ ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ระบุว่า “ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง” ในขณะที่มาตรา ๔๙ ของพระราชบัญญัติฉบับเดียวกันระบุถึงการประเมินคุณภาพภายนอกไว้ว่า “ให้มีสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีฐานะเป็นองค์การมหาชนทำหน้าที่พัฒนาเกณฑ์วิธีการประเมินคุณภาพภายนอก และทำการประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อให้มีการตรวจสอบคุณภาพของสถานศึกษาจากข้อมูลข้างต้นจะเห็นว่า การประกันคุณภาพการศึกษภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาปกติที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการควบคุมดูแลปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพ มีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาปรับปรุงคุณภาพอย่างสม่ำเสมอ ด้วย

เหตุนี้ระบบประกันคุณภาพภายในจึงต้องดูแลทั้งปัจจัยนำเข้า (input) กระบวนการ (process) และผลผลิตหรือผลลัพธ์ (output/outcome) ซึ่งต่างจากการประเมินคุณภาพภายนอกที่เน้นการประเมินผลการจัดการศึกษา ดังนั้น ความเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอกจึงเป็นสิ่งจำเป็น โดยได้เชื่อมโยงให้เห็นจากแผนภาพที่ ๑.๒

แผนภาพที่ ๑.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างการประกันคุณภาพการศึกษาภายในกับการประเมินคุณภาพภายนอก

จากแผนภาพที่ ๑.๒ จะเห็นว่า เมื่อสถาบันอุดมศึกษามีการดำเนินการประกันคุณภาพภายในแล้วจำเป็นต้องจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายใน ซึ่งเป็นผลจากการประกันคุณภาพภายในหรือเรียกว่า รายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) เพื่อนำเสนอสภาสถาบัน หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เอกสารดังกล่าวจะเป็นเอกสารเชื่อมโยงระหว่างการประกันคุณภาพภายในของสถาบัน การติดตามตรวจสอบของต้นสังกัดและการประเมินคุณภาพภายนอก โดยสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) หรือ สมศ. ดังนั้น สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องจัดทำรายงานการประเมินตนเองที่มีความลุ่มลึกสะท้อนภาพที่แท้จริงของสถาบันในทุกองค์ประกอบคุณภาพ

บทที่ ๒

กระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

๑.แนวทางการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

จุดมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในก็เพื่อตรวจสอบและประเมินการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยตามระบบและกลไกที่มหาวิทยาลัย ได้กำหนดขึ้น ทั้งนี้ เพื่อให้มหาวิทยาลัยได้ทราบสถานภาพที่แท้จริง อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางและพัฒนาคุณภาพตามเกณฑ์และมาตรฐานที่ตั้งไว้อย่างต่อเนื่อง การประเมินคุณภาพที่มีประสิทธิภาพนั้น ทั้งคณะผู้ประเมินและมหาวิทยาลัยที่รับการประเมินจำเป็นต้องกำหนดบทบาทหน้าที่ของตนเองอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับกฎกระทรวงว่าด้วยระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยต้องวางแผนจัดกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในให้เสร็จก่อนสิ้นปีการศึกษาที่จะเริ่มวงรอบการประเมิน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ดังนี้

๑) เพื่อให้สามารถนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะไปใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาได้ทันในปีการศึกษาถัดไป และตั้งงบประมาณได้ทันก่อนเดือนตุลาคม

๒) เพื่อให้สามารถจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพภายในส่งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและเผยแพร่ต่อสาธารณชนได้ภายใน ๑๒๐ วัน นับจากวันสิ้นปีการศึกษาของแต่ละมหาวิทยาลัย เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาเกิดประโยชน์ดังที่กล่าวข้างต้น จึงควรมีแนวทางการจัดกระบวนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน สามารถแยกได้เป็น ๔ ขั้นตอนตามระบบการพัฒนาคุณภาพ PDCA คือ การวางแผน (Plan) การดำเนินงานและเก็บข้อมูล (Do) การประเมินคุณภาพ (Check) และการเสนอแนวทางปรับปรุง (Act) โดยมีรายละเอียดดังนี้

P = กิจกรรมข้อที่ ๑ เริ่มกระบวนการวางแผนการประเมินตั้งแต่ต้นปีการศึกษา โดยนำผลการประเมินปีก่อนหน้ามาใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนด้วย กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบประกันคุณภาพหรือตัวบ่งชี้หรือเกณฑ์การประเมิน จะต้องมีการประกาศให้ทุกหน่วยงานในมหาวิทยาลัยได้รับทราบและถือปฏิบัติโดยทั่วกันก่อนเริ่มปีการศึกษา เพราะต้องเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนมิถุนายน

D = กิจกรรมข้อที่ ๒ ดำเนินงานและเก็บข้อมูลบันทึกผลการดำเนินงานตั้งแต่ต้นปีการศึกษาคือ เดือนที่ ๑ - เดือนที่ ๑๒ ของปีการศึกษา (เดือนมิถุนายน - เดือนพฤษภาคม ปีถัดไป)

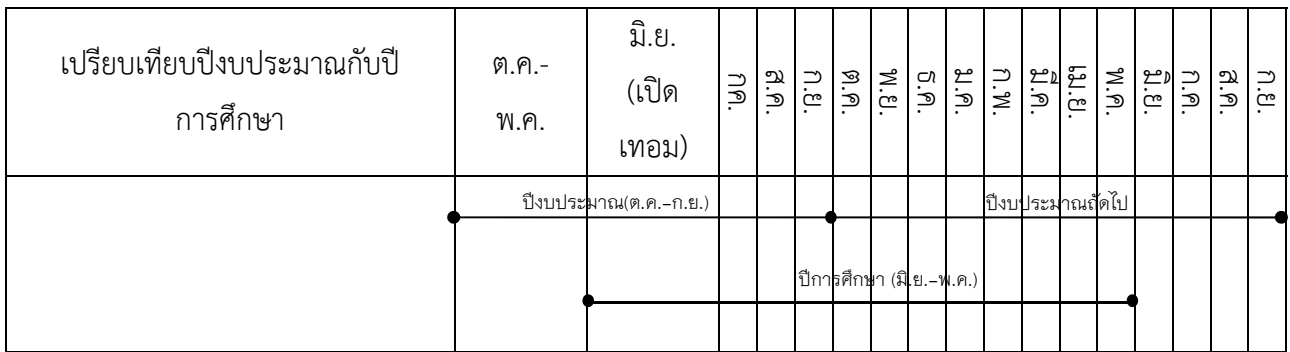
C = กิจกรรมข้อที่ ๓ - ๘ ดำเนินการประเมินคุณภาพในระดับสาขาวิชา คณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าและมหาวิทยาลัย ระหว่างเดือนมิถุนายน - สิงหาคม ของปีการศึกษาถัดไป

A = กิจกรรมข้อที่ ๙ วางแผนปรับปรุงและดำเนินการปรับปรุงตามผลการประเมิน โดยคณะกรรมการบริหารของมหาวิทยาลัยนำข้อเสนอแนะและผลการประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพภายในมา

วางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน (รวมทั้งข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย) มาทำแผนปฏิบัติการประจำปี และเสนอตั้งงบประมาณปีถัดไป หรือจัดทำโครงการพัฒนาและเสนอใช้งบประมาณกลางปีหรืองบประมาณพิเศษก็ได้

สำหรับกิจกรรมข้อที่ ๑๐ ในตารางดังกล่าวเป็นกิจกรรมที่มหาวิทยาลัยต้องดำเนินการตามกฎหมาย เพื่อประโยชน์ของมหาวิทยาลัยในการปรับปรุงคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัดใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของชาติให้ทัดเทียมกับนานาชาติและมีความเป็นสากล

วงจรในการจัดกระบวนการประเมินคุณภาพภายใน

กิจกรรมดำเนินการ	ต.ค.- พ.ค.	มิ.ย. (เปิด เทอม)	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
1. สถาบันวางแผนการประเมินคุณภาพประจำปีการศึกษาใหม่โดยประกาศตัวบ่งชี้ก่อนเริ่มต้นปีการศึกษาใหม่และแจกคู่มือการจัดทำ SAR (กรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงตัวบ่งชี้วิธีการและกำหนดการประเมินคุณภาพภายในประจำปี)		พ.ย.-มิ.ย.)														
2. สถาบันเก็บข้อมูลระยะ 12 เดือนตามตัวบ่งชี้(มีทีมงานให้คำปรึกษากับ																

กิจกรรมดำเนินการ	ต.ค.- พ.ค.	มิ.ย. (เปิด เทอม)	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
บุคลากร พร้อมทั้งพิจารณาปรับปรุง การดำเนินการตามความเหมาะสม)																
3.หน่วยงานจัดทำ SARและเตรียมการ ประเมินและแต่งตั้งกรรมการประเมิน																
4. ประเมินระดับหน่วยงาน																
5. สถาบันนำผลการประเมินจัดทำ SAR บนระบบ CHE QA Online และ เตรียมการประเมินระดับสถาบันและ แต่งตั้งกรรมการประเมินระดับสถาบัน																
8. ประเมินระดับสถาบันบนระบบ CHE QA Online และนำผลการ ประเมินเสนอสภาสถาบันเพื่อ พิจารณาวางแผนพัฒนาสถาบันในปี การศึกษาถัดไป																
9. ผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษานำ ผลการประเมินและข้อเสนอแนะของ คณะกรรมการประเมินคุณภาพภายใน (รวมทั้งข้อเสนอแนะของสภาสถาบัน) มาวางแผนปรับปรุงการดำเนินงาน หรือปรับแผนกลยุทธ์/แผนปฏิบัติการ ประจำปีและเสนอตั้งงบประมาณปี ถัดไป หรือจัดทำโครงการพัฒนาและ เสนอใช้งบประมาณกลางปี																
10. ส่งรายงานประจำ ปีที่เป็นรายงาน การ ประเมิน คุณ ภาพ ภายใน (ประกอบด้วย SAR และผลการ																

กิจกรรมดำเนินการ	ต.ค.- พ.ค.	มิ.ย. (เปิด เทอม)	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.
ประเมินคุณภาพภายในระดับคณะ หรือหน่วยงานเทียบเท่าและระดับ สถาบัน)ให้สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาผ่านระบบ CHE QA Online และหน่วยงานต้นสังกัด (ภายใน 120 วันนับจากสิ้นปี การศึกษา)																	

๒. ขั้นตอนการประเมินคุณภาพการศึกษา

๒.๑ การเตรียมการของมหาวิทยาลัยก่อนการตรวจเยี่ยมของผู้ประเมิน

๒.๑.๑ การเตรียมรายงานประจำปี

ก. จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน โดยใช้รูปแบบการจัดทำ
รายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในตามที่กำหนดในระบบฐานข้อมูลด้านการประกัน
คุณภาพ (CHE QA Online) ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านการ
ประกันคุณภาพ (CHE QA Online) เป็นฐานข้อมูลกลางเพื่อใช้ประโยชน์ในเชิงนโยบายและการส่งเสริม
สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพอุดมศึกษา ตลอดจนอำนวยความสะดวกให้กับมหาวิทยาลัยในการดำเนินงาน
ประกันคุณภาพการศึกษาผ่านทางระบบออนไลน์ ตั้งแต่การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐาน(common data set) และ
เอกสารอ้างอิง การประเมินตนเอง การประเมินของคณะกรรมการประเมินคุณภาพ รวมทั้งการจัดทำรายงาน
ประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายในบนระบบฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (e - SAR) รวมทั้ง
เปิดเผยต่อสาธารณะเพื่อการคุ้มครองผู้บริโภค โดยมีนโยบายให้มหาวิทยาลัยทุกแห่งในสังกัด ใช้ฐานข้อมูล
ดังกล่าวในการดำเนินงานประกันคุณภาพการศึกษาภายในและจัดส่งรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการ
ประเมินคุณภาพภายในผ่านทางระบบออนไลน์และเปิดเผยต่อสาธารณชนตามกฎหมาย

ข. จัดการเตรียมเอกสารหรือหลักฐานอ้างอิงในแต่ละองค์ประกอบคุณภาพ

๑) เอกสารหรือหลักฐานอ้างอิงในแต่ละตัวบ่งชี้ต้องเป็นข้อมูลในช่วงเวลาเดียวกับที่นำเสนอ
ในรายงานการประเมินตนเอง ตลอดจนสาระในเอกสารต้องตรงกับชื่อเอกสารที่ระบุในรายงานการประเมิน
ตนเอง

๒) การนำเสนอเอกสารในช่วงเวลาตรวจเยี่ยมอาจทำได้ในสองแนวทาง คือ จัดเอกสารให้อยู่ในที่อยู่ปกติตามหน่วยงาน ในกรณีนี้ต้องระบุให้ชัดเจนว่าจะเรียกดูเอกสารได้จากผู้ใดหน่วยงานไหน ชื่อหรือหมายเลขเอกสารอะไร หรืออาจจัดในแนวทางที่สอง คือ นำเอกสารมารวมไว้ที่เดียวกันในห้องทำงานของคณะผู้ประเมิน โดยจัดให้เป็นระบบที่สะดวกต่อการเรียกใช้ การนำเสนอเอกสารในแนวทางนี้เป็นที่นิยมกว่าแนวทางแรก เพราะสามารถเรียกหาเอกสารได้รวดเร็วและดูความเชื่อมโยงในเอกสารฉบับต่างๆ ได้ในคราวเดียว ปัจจุบัน เอกสารหรือหลักฐานอ้างอิงที่เกี่ยวข้องกับตัวบ่งชี้แต่ละตัวและองค์ประกอบคุณภาพแต่ละองค์ประกอบสามารถบรรจุหรือจัดเก็บ (upload) หรือเชื่อมโยง (link) ไว้บนระบบฐานข้อมูลด้านการประกันคุณภาพ (CHE QA Online) ซึ่งทำให้การจัดเก็บเป็นระบบและง่ายต่อการค้นหาของคณะกรรมการประเมิน และไม่เป็นภาระเรื่องการจัดเตรียมเอกสารหลักฐานของมหาวิทยาลัย

๒.๑.๒ การเตรียมบุคลากร

ก. การเตรียมบุคลากรในมหาวิทยาลัย ควรมีความครอบคลุมประเด็นต่างๆ ดังต่อไปนี้

๑) ทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพในประเด็นที่สำคัญ อาทิ การประเมินคุณภาพคืออะไร มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างไร ขั้นตอนการประเมินคุณภาพเป็นเช่นไร

๒) เน้นย้ำกับบุคลากรในการให้ความร่วมมือการตอบคำถามหรือการสัมภาษณ์ โดยยึดหลักว่าตอบตามสิ่งที่ปฏิบัติจริงและผลที่เกิดขึ้นจริง

๓) เปิดโอกาสให้มีการอภิปราย ชักถาม แสดงความคิดเห็น เพื่อสร้างความกระจ่างในการดำเนินงานของทุกหน่วยงานในทุกประเด็น เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้องของบุคลากร

๔) เน้นย้ำให้บุคลากรทุกคนตระหนักว่าการประกันคุณภาพ คือภารกิจประจำของทุกคนที่ต้องร่วมมือกันทำอย่างต่อเนื่อง

ข. การเตรียมบุคลากรผู้ประสานงานในระหว่างการตรวจเยี่ยมจำเป็นต้องมีบุคลากร จำนวน ๑-๓ คน ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างคณะผู้ประเมินกับบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งนี้ ผู้ประสานงานควรเตรียมตัวดังนี้

๑) ทำความเข้าใจทุกกิจกรรมของแผนการประเมินอย่างละเอียด

๒) ทำความเข้าใจอย่างดีกับภารกิจของคณะวิชาและมหาวิทยาลัยเพื่อสามารถให้ข้อมูลต่อผู้ประเมิน รวมทั้งต้องรู้ว่าจะต้องติดต่อกับใครหรือหน่วยงานใด หากผู้ประเมินต้องการข้อมูลเพิ่มเติมที่ตนเองไม่สามารถตอบได้

๓) มีรายชื่อ สถานที่ หมายเลขโทรศัพท์ของผู้ที่คณะกรรมการประเมินจะเชิญมาให้ข้อมูลอย่างครบถ้วน

๔) ประสานงานล่วงหน้ากับผู้ที่ให้ข้อมูลที่เป็นบุคลากรภายในและภายนอกมหาวิทยาลัยว่าจะเชิญมาเวลาใด ห้องใด หรือพบกับใครตามตารางการประเมินที่คณะกรรมการประเมินกำหนด

๕) เมื่อมีปัญหาในการอำนวยความสะดวกแก่คณะผู้ประเมินจะต้องสามารถประสานงานแก้ไขได้ทันที

๒.๑.๓ การเตรียมสถานที่สำหรับคณะผู้ประเมิน

ก. ห้องทำงานของคณะผู้ประเมิน

๑) จัดเตรียมห้องทำงานและโต๊ะที่กว้างพอสำหรับวางเอกสารจำนวนมากโดยเป็นห้องที่ปราศจากการรบกวนขณะทำงาน เพื่อความเป็นส่วนตัวของคณะกรรมการ

๒) จัดเตรียมคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์เครื่องเขียนในห้องทำงานและอุปกรณ์เสริมอื่นๆ ให้คณะผู้ประเมินพร้อมใช้งานได้ตามความต้องการ

๓) จัดเตรียมโทรศัพท์พร้อมหมายเลขที่จำเป็นไว้ในห้องทำงานหรือบริเวณใกล้เคียง

๔) ห้องทำงานควรอยู่ใกล้กับที่จัดเตรียมอาหารว่าง อาหารกลางวัน ตลอดจนบริการสาธารณูปโภคอื่นๆ

๕) ควรประสานงานกับคณะผู้ประเมิน เพื่อทราบความต้องการพิเศษอื่นใดเพิ่มเติม

ข. ห้องที่ใช้สัมภาษณ์ผู้บริหาร อาจารย์ บุคลากร นักศึกษา ฯลฯ ควรจัดไว้เป็นการเฉพาะให้เหมาะสมกับการใช้งาน

๒.๑.๔ การเตรียมการประสานงานกับทีมคณะกรรมการประเมินคุณภาพ

ก. มหาวิทยาลัยจัดทำคำสั่งแต่งตั้งและจัดส่งให้คณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในทราบ ทั้งนี้ แนวทางการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน เป็นดังนี้ :

๑) คณะกรรมการประเมินระดับสาขาวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า

- มีกรรมการประเมินฯ อย่างน้อย ๓ คน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนาดของสาขาวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า

- เป็นผู้ประเมินจากภายนอกสาขาวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. อย่างน้อย ๑ คน ในกรณีที่ผู้ประเมินจากภายนอกสาขาวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์สูง ซึ่งสามารถให้คำแนะนำที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อสาขาวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าที่รับการประเมิน อาจอนุโลมให้ไม่ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. ก็ได้ ส่วนผู้ประเมินจากภายในภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือที่มหาวิทยาลัยจัดฝึกอบรมให้โดยใช้หลักสูตรของ สกอ.

- ประธานคณะกรรมการประเมินฯ เป็นผู้ประเมินจากภายในหรือภายนอกสาขาวิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่าก็ได้ โดยต้องเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือที่มหาวิทยาลัยจัดฝึกอบรมให้โดยใช้หลักสูตรของ สกอ.

๒) คณะกรรมการประเมินระดับคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า

- มีกรรมการประเมินฯ อย่างน้อย ๓ คน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนาดของคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า

- เป็นผู้ประเมินจากภายนอกมหาวิทยาลัยที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. อย่างน้อย ๑ คน ในกรณีที่ผู้ประเมินจากภายนอกมหาวิทยาลัยเป็นผู้ที่มีความรู้และประสบการณ์สูง ซึ่งสามารถให้คำแนะนำที่จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อคณะที่รับการประเมิน อาจอนุโลมให้ไม่ต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. ก็ได้ ส่วนผู้ประเมินจากภายในมหาวิทยาลัยต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือที่มหาวิทยาลัยจัดฝึกอบรมให้โดยใช้หลักสูตรของ สกอ.

- ประธานคณะกรรมการประเมินฯ เป็นผู้ประเมินจากภายในหรือนอกมหาวิทยาลัยก็ได้ ในกรณีที่ เป็นผู้ประเมินภายในมหาวิทยาลัยต้องอยู่นอกสังกัดคณะที่ประเมิน โดยประธานต้องเป็นผู้ที่ขึ้นบัญชีประธานคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของ สกอ.

๓) คณะกรรมการประเมินระดับมหาวิทยาลัย

- มีกรรมการประเมินฯ อย่างน้อย ๕ คน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับขนาดของมหาวิทยาลัย

- เป็นผู้ประเมินจากภายนอกมหาวิทยาลัยที่ผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. อย่างน้อยร้อยละ ๕๐ ส่วนผู้ประเมินจากภายในมหาวิทยาลัยต้องผ่านการฝึกอบรมหลักสูตรผู้ประเมินของ สกอ. หรือที่มหาวิทยาลัยจัดฝึกอบรมให้โดยใช้หลักสูตรของ สกอ.

- ประธานคณะกรรมการประเมินฯ เป็นผู้ประเมินจากภายนอกมหาวิทยาลัยที่ขึ้นบัญชีประธานคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในของ สกอ.

ข. มหาวิทยาลัยแจ้งให้คณะกรรมการประเมินคุณภาพทราบว่าคณะกรรมการประเมินฯ จะต้องทำการประเมินคุณภาพการศึกษาภายในระดับคณะหรือหน่วยงานเทียบเท่าและระดับมหาวิทยาลัยผ่านทางระบบ CHE QA Online พร้อมทั้งจัดส่ง username และ password ให้คณะกรรมการประเมินฯ ทุกท่านและทุกระดับทราบเพื่อเข้าไปศึกษารายงานการประเมินตนเองล่วงหน้าก่อนวันรับการตรวจเยี่ยมอย่างน้อย ๒ สัปดาห์ โดยในส่วนของผู้ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน **ระดับมหาวิทยาลัย** มหาวิทยาลัยจะต้องแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาจัดส่งรหัสประจำตัว (ID code) ให้ด้วย เพื่อให้ประธานฯ ทำหน้าที่ตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของข้อมูลพื้นฐาน (common data set) และผลการประเมินก่อนส่งรายงานการประเมินคุณภาพของคณะกรรมการประเมินฯ เข้าสู่ระบบ

นอกจากนั้น ให้มหาวิทยาลัยแจ้งรายชื่อผู้ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างมหาวิทยาลัย คณะหรือหน่วยงาน เทียบเท่ากับคณะกรรมการประเมินฯ รวมทั้งเบอร์โทรศัพท์และ e-mail address สำหรับติดต่อ

ค. ประสานงานกับประธานหรือตัวแทนของคณะกรรมการประเมินคุณภาพ เพื่อร่วมเตรียม แผนการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน อาทิ การจัดตารางเวลาเข้าตรวจเยี่ยม การให้ข้อมูลที่ คณะกรรมการประเมินฯ ต้องการเพิ่มเติมก่อนการตรวจเยี่ยม การนัดหมายต่าง ๆ เป็นต้น

๒.๒ การดำเนินการของมหาวิทยาลัยระหว่างการตรวจเยี่ยมเพื่อประเมินคุณภาพ

๑) เปิดโอกาสให้บุคลากรทุกคนได้ร่วมรับฟังคณะกรรมการประเมินคุณภาพชี้แจง วัตถุประสงค์และวิธีการประเมินในวันแรกของการตรวจเยี่ยม

๒) บุคลากรพึงปฏิบัติตามกติระหว่างการตรวจเยี่ยม แต่เตรียมพร้อมสำหรับการนำ เยี่ยมชม หรือตอบคำถาม หรือรับการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการประเมินคุณภาพ

๓) จัดให้มีผู้ประสานงานทำหน้าที่ตลอดช่วงการตรวจเยี่ยม ทั้งนี้ เพื่อประสานงานกับบุคคล หรือหน่วยงานที่คณะกรรมการประเมินฯ ต้องการข้อมูลและเพื่อนำการเยี่ยมชมหน่วยงานภายในตลอดจน อำนาจความสะดวกอื่นๆ

๔) ในกรณีที่คณะกรรมการประเมินฯ ทำงานต่อหลังเวลาราชการ ควรมีผู้ประสานงานส่วน หนึ่งอยู่อำนวยความสะดวก

๕) บุคลากรทุกคนควรมีโอกาสรับฟังการให้ข้อมูลป้อนกลับจากคณะกรรมการประเมินฯ เมื่อสิ้นสุดการตรวจเยี่ยม ตลอดจนเปิดโอกาสให้ซักถามหรือขอความเห็นเพิ่มเติมได้ตามความเหมาะสม

๒.๓ การดำเนินการของมหาวิทยาลัยภายหลังการประเมินคุณภาพ

๑) ผู้บริหารระดับสาขาวิชา คณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า และระดับมหาวิทยาลัย รวมทั้ง ผู้เกี่ยวข้อง นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะเข้าสู่การประชุมหรือสัมมนาในระดับต่างๆ เพื่อวางแผนพัฒนา หรือปรับปรุงการดำเนินการกิจอย่างเป็นรูปธรรมต่อไป โดยอาจจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการในการแก้ไขจุดที่ควร ปรับปรุง และเสริมจุดแข็ง ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่ต้องดำเนินการ กำหนดเวลาเริ่มต้นจนถึงเวลาสิ้นสุด กิจกรรม งบประมาณสำหรับแต่ละกิจกรรม ตลอดจนผู้รับผิดชอบกิจกรรมเหล่านั้น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถ ติดตามตรวจสอบผลการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง

๒) พิจารณาการจัดกิจกรรมเสริมสร้างขวัญและกำลังใจ โดยแสดงให้เห็นว่ามหาวิทยาลัยชื่น ชมผลสำเร็จที่เกิดขึ้น และตระหนักว่าผลสำเร็จทั้งหมดมาจากความร่วมมือร่วมใจของทุกฝ่าย

๓) สาขาวิชา คณะหรือหน่วยงานเทียบเท่า และมหาวิทยาลัยควรให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ คณะกรรมการประเมินคุณภาพเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาผู้ประเมินคุณภาพการศึกษาภายในต่อไป

บทที่ ๓

องค์ประกอบคุณภาพ ตัวบ่งชี้ และเกณฑ์การประเมิน

องค์ประกอบที่ ๑ ประชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ

หลักการ

มหาวิทยาลัยแต่ละแห่งมีปรัชญา ปณิธาน และจุดเน้นที่อาจแตกต่างกัน ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ ที่มหาวิทยาลัยจะกำหนดวิสัยทัศน์ แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีให้ชัดเจนและสอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน กฎหมาย และจุดเน้นของมหาวิทยาลัย ที่สนับสนุนภารกิจของมหาวิทยาลัยตามหลักการอุดมศึกษา มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพ (ถ้ามี) ตลอดจนสอดคล้องกับกรอบ แผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕) และการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก

ในกระบวนการกำหนดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ สภามหาวิทยาลัยเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมของสมาชิก ทุกกลุ่มในมหาวิทยาลัย และมีการถ่ายทอดวิสัยทัศน์และแผนกลยุทธ์ที่กำหนดแล้วให้รับทราบทั่วกันทั้ง อาจารย์ เจ้าหน้าที่ นักศึกษา ตลอดจนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น ผู้ปกครอง ชุมชน ผู้ใช้บริการและสังคม โดยรวม

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักงาน เลขาธิการสภาการศึกษา
๒. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน
๓. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษา
๔. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๕. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๖. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๗. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (Thai Qualification Framework for Higher Education) (TQF: HEd.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๘. หลักการอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ ๑ จำนวน ๑ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ : กระบวนการพัฒนาแผน

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ : กระบวนการพัฒนาแผน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

มหาวิทยาลัยมีพันธกิจหลัก คือ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ในการดำเนินพันธกิจหลัก มหาวิทยาลัยจำเป็นต้องมีการกำหนดทิศทางการพัฒนาและการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการสอดคล้อง กับอัตลักษณ์หรือจุดเน้น มีคุณภาพ มีความเป็นสากล และเจริญเติบโตอย่างยั่งยืน ดังนั้น มหาวิทยาลัย ต้องกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ ตลอดจนมีการพัฒนาแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงาน เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย

ในการพัฒนาแผนกลยุทธ์ นอกเหนือจากการพิจารณาอัตลักษณ์หรือ จุดเน้นของมหาวิทยาลัยแล้ว จะต้องคำนึงถึงหลักการอุดมศึกษา กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว มาตรฐานการศึกษาของชาติ มาตรฐานการอุดมศึกษา มาตรฐานวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ยุทธศาสตร์ด้านต่างๆ ของชาติ รวมถึงทิศทางการพัฒนาประเทศตามแผนกลยุทธ์เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลก ทั้งนี้ เพื่อให้การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยเป็นไปอย่างมีคุณภาพเป็นที่ยอมรับและสามารถตอบสนอง สังคมในทิศทางที่ถูกต้องเหมาะสม

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของสภามหาวิทยาลัย โดยการมีส่วนร่วมของ บุคลากรในมหาวิทยาลัย และได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย โดยเป็นแผนที่เชื่อมโยงกับปรัชญาหรือปณิธานและพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ตลอดจนสอดคล้องกับจุดเน้นของกลุ่มสถาบัน กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๖๕) และแผนกลยุทธ์การศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๔)

๒. มีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ระดับมหาวิทยาลัยไปสู่ทุกส่วนงานภายใน

๓. มีกระบวนการแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนปฏิบัติการประจำปีครบ ๔ พันธกิจ คือ ด้านการเรียน การสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

๔. มีตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี และค่าเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

๕. มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีครบ ๔ พันธกิจ

๖. มีการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา

๗. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณา

๘. มีการนำผลการพิจารณา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัยไปปรับปรุงแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ
๑ ข้อ	๒ หรือ ๓ ข้อ	๔ หรือ ๕ ข้อ	๖ หรือ ๗ ข้อ	๘ ข้อ

องค์ประกอบที่ ๒ การผลิตบัณฑิต

หลักการ

พันธกิจที่สำคัญที่สุดของมหาวิทยาลัย คือ การผลิตบัณฑิต หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้เรียนมีความรู้ในวิชาการและวิชาชีพ มีคุณลักษณะตามหลักสูตรที่กำหนด การเรียนการสอนในยุคปัจจุบันใช้หลักการของการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้น พันธกิจดังกล่าว จึงเกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการหลักสูตรและการเรียนการสอน เริ่มตั้งแต่การกำหนดปัจจัยนำเข้าที่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด ประกอบด้วย การมีอาจารย์ที่มีปริมาณและคุณภาพตามมาตรฐานหลักสูตร มีกระบวนการบริหารจัดการการเรียนการสอนที่อาศัยหลักการร่วมมือรวมพลังของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถาบัน

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องมีการวางระบบและกลไกการควบคุมคุณภาพขององค์ประกอบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตบัณฑิต ได้แก่ (ก) หลักสูตรการศึกษาในสาขาวิชาต่างๆ (ข) คณาจารย์และระบบการพัฒนาอาจารย์ (ค) สื่อการศึกษาและเทคนิคการสอน (ง) ห้องสมุดและแหล่งการเรียนรู้อื่น (จ) อุปกรณ์การศึกษา (ฉ) สภาพแวดล้อมในการเรียนรู้และบริการการศึกษา (ช) การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนของนักศึกษา (ซ) องค์ประกอบอื่นตามที่แต่ละสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาเห็นสมควรตามที่กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ.๒๕๕๓ กำหนด

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๒. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
๔. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๕. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๖. ประกาศ ก.พ.อ. เรื่อง มาตรฐานของจรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑

๗. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (Thai Qualification Framework for Higher Education) (TQF: HEd.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๘. กฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ กระทรวงศึกษาธิการ

๙. แนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๐. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๑๑. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

ตัวบ่งชี้ที่ ๒ จำนวน ๑ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ : ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ : ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

มหาวิทยาลัยมีหน้าที่พัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์ พันธกิจและความพร้อมของมหาวิทยาลัย ตลอดจนสอดคล้องกับความต้องการทางด้านวิชาการและวิชาชีพของสังคม มีการประเมินหลักสูตรอย่างสม่ำเสมอตามหลักเกณฑ์และตัวบ่งชี้ของการประกันคุณภาพหลักสูตร มีการวางระบบและกลไกบริหารหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพและมีการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง

เกณฑ์มาตรฐานทั่วไป

๑. มีระบบและกลไกการเปิดหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

๒. มีระบบและกลไกการปิดหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

๓. ทุกหลักสูตรมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง ต้องมีการประเมินผลตาม “ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชา เพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน” กรณีที่หลักสูตรใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสาขาหรือสาขาวิชา ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้กลางที่กำหนด) สำหรับหลักสูตรสาขาวิชาชีพต้องได้รับการรับรองหลักสูตรจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องด้วย

(หมายเหตุ: สำหรับหลักสูตรเก่าหรือหลักสูตรปรับปรุงที่ยังไม่ได้ดำเนินการตามกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติก่อนปีการศึกษา ๒๕๕๕ ให้ยึดตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ อุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘)

๔. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ ๑ ข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการประเมินหลักสูตรทุกหลักสูตรอย่างน้อยตามกรอบเวลาที่กำหนดในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ ๓ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๕ ข้อแรกและอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแต่ละปีทุกหลักสูตร

๕. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ ๑ ข้อ ๒ และ ข้อ ๓ ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรทุกหลักสูตรตามผลการประเมินในข้อ ๔ กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ ๓ ผ่านเกณฑ์การประเมินครบทุกตัวบ่งชี้และทุกหลักสูตร

เกณฑ์มาตรฐานเพิ่มเติมเฉพาะกลุ่ม ค๒

๖. มีความร่วมมือในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาครัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของหลักสูตร มากกว่าร้อยละ ๓๐ ของจำนวนหลักสูตรวิชาชีพทั้งหมดทุกระดับการศึกษา

ข้อมูลพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

รายการข้อมูลพื้นฐาน	เกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
จำนวนหลักสูตรที่เปิดสอนทั้งหมด	ข้อ ๓ ๔ ๕ ๗
- ระดับอนุปริญญา	
- ระดับปริญญาตรี	
- ระดับ ป.บัณฑิต	
- ระดับปริญญาโทที่มีเฉพาะแผน ก	
- ระดับปริญญาโทที่มีเฉพาะแผน ข	
- ระดับปริญญาโท ที่มีทั้งแผน ก และ แผน ข อยู่ในเอกสารหลักสูตรฉบับเดียวกัน	
- ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- ระดับปริญญาเอก	

รายการข้อมูลพื้นฐาน	เกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
จำนวนศูนย์จัดการศึกษานอกสถานที่ตั้งทั้งหมด	สมศ. การรับรองการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง
จำนวนหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้ง ทั้งหลักสูตร (ถือเป็นอีกหนึ่งหลักสูตร)	สมศ. การรับรองการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง
- -ระดับอนุปริญญา	
- -ระดับปริญญาตรี	
- -ระดับ ป.บัณฑิต	
- -ระดับปริญญาโท	
- -ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- -ระดับปริญญาเอก	
จำนวนหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้ง เฉพาะบางส่วนของหลักสูตร (ไม่ เกินครึ่งหนึ่งของจำนวนหน่วยกิตรวมของหลักสูตรที่เปิดสอน)	สมศ. การรับรองการจัดการศึกษานอก สถานที่ตั้ง
- -ระดับอนุปริญญา	
- -ระดับปริญญาตรี	
- -ระดับ ป.บัณฑิต	
- -ระดับปริญญาโท	
- -ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	

รายการข้อมูลพื้นฐาน	เกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- -ระดับปริญญาเอก	
จำนวนหลักสูตรที่จัดการเรียนการสอนนอกสถานที่ตั้ง ทั้งหลักสูตรหรือเฉพาะบางส่วน ของหลักสูตร และแจ้งให้คณะกรรมการการอุดมศึกษาทราบภายใน ๓๐ วัน นับตั้งแต่วันที่ได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน	สมศ. การรับรองการจัดการศึกษานอกสถานที่ตั้ง
- -ระดับอนุปริญญา	
- -ระดับปริญญาตรี	
- -ระดับ ป.บัณฑิต	
- -ระดับปริญญาโท	
- -ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- -ระดับปริญญาเอก	
จำนวนหลักสูตรทั้งหมดที่ได้รับอนุมัติตามกรอบ TQF	ข้อ ๓ ๔
- -ระดับอนุปริญญา	
- -ระดับปริญญาตรี	
- -ระดับ ป.บัณฑิต	
- -ระดับปริญญาโท	
- -ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- -ระดับปริญญาเอก	
จำนวนหลักสูตรทั้งหมดที่ได้รับอนุมัติตามกรอบ TQF และมีการประเมินผลตามตัวบ่งชี้ ผลการดำเนินงานฯ ครบถ้วน	ข้อ ๓

รายการข้อมูลพื้นฐาน	เกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- -ระดับอนุปริญญา	
- -ระดับปริญญาตรี	
- -ระดับ ป.บัณฑิต	
- -ระดับปริญญาโท	
- -ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- -ระดับปริญญาเอก	
จำนวนหลักสูตรวิชาชีพที่เปิดสอนทั้งหมด	ข้อ ๓ ๖
- -ระดับอนุปริญญา	
- -ระดับปริญญาตรี	
- -ระดับ ป.บัณฑิต	
- -ระดับปริญญาโท	
- -ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- -ระดับปริญญาเอก	
จำนวนหลักสูตรวิชาชีพที่เปิดสอนและได้รับการรับรองหลักสูตรจากองค์กรวิชาชีพทั้งหมด	ข้อ ๓
- -ระดับอนุปริญญา	
- -ระดับปริญญาตรี	
- -ระดับ ป.บัณฑิต	
- -ระดับปริญญาโท	

รายการข้อมูลพื้นฐาน	เกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- -ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- -ระดับปริญญาเอก	
จำนวนหลักสูตรทั้งหมดที่ยังไม่ได้รับอนุมัติตามกรอบ TQF แต่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๔๘ ครบถ้วน	ข้อ ๓
- -ระดับอนุปริญญา	
- -ระดับปริญญาตรี	
- -ระดับ ป.บัณฑิต	
- -ระดับปริญญาโท	
- -ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- -ระดับปริญญาเอก	
จำนวนหลักสูตรทั้งหมดที่ได้รับอนุมัติตามกรอบ TQF ที่มีผลการประเมินตามตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานฯ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๕ ข้อแรก และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแต่ละปี	ข้อ ๔
- -ระดับอนุปริญญา	
- -ระดับปริญญาตรี	
- -ระดับ ป.บัณฑิต	
- -ระดับปริญญาโท	
- -ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- -ระดับปริญญาเอก	

รายการข้อมูลพื้นฐาน	เกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
จำนวนหลักสูตรสาขาวิชาชีพที่มีความร่วมมือในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรกับภาครัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของหลักสูตร	ข้อ ๖
- ระดับอนุปริญญา	
- ระดับปริญญาตรี	
- ระดับ ป.บัณฑิต	
- ระดับปริญญาโท	
- ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- ระดับปริญญาเอก	
จำนวนนักศึกษาปัจจุบันทั้งหมดทุกระดับการศึกษา	ข้อ ๘
- จำนวนนักศึกษาปัจจุบันทั้งหมด - ระดับอนุปริญญา	
- จำนวนนักศึกษาปัจจุบันทั้งหมด - ระดับปริญญาตรี	
- จำนวนนักศึกษาปัจจุบันทั้งหมด - ระดับ ป.บัณฑิต	
- จำนวนนักศึกษาปัจจุบันทั้งหมด - ระดับปริญญาโท	
- จำนวนนักศึกษาปัจจุบันทั้งหมด - ระดับปริญญาโท (แผน ก)	
- จำนวนนักศึกษาปัจจุบันทั้งหมด - ระดับปริญญาโท(แผน ข)	
- จำนวนนักศึกษาปัจจุบันทั้งหมด - ระดับ ป.บัณฑิตชั้นสูง	
- จำนวนนักศึกษาปัจจุบันทั้งหมด - ระดับปริญญาเอก	

หมายเหตุ

๑. การนับหลักสูตรปริญญาโทแผน ก และปริญญาเอก ให้นับหลักสูตรที่มีนักศึกษาลงทะเบียนเรียนในรอบปีการศึกษาที่ทำการประเมิน สำหรับการนับหลักสูตรทั้งหมดให้นับหลักสูตรที่ได้รับอนุมัติให้เปิดสอนทุกระดับปริญญา โดยนับรวมหลักสูตรที่รับนักศึกษา แต่ไม่นับรวมหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติให้ปิดดำเนินการแล้ว

๒. การนับจำนวนนักศึกษาให้นับตามจำนวนนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (FTES) ในปีการศึกษานั้น ๆ และนับทั้งนักศึกษาภาคปกติและภาคพิเศษ ทั้งในที่ตั้งและนอกที่ตั้ง

๓. คณะกรรมการรับผิดชอบ หมายถึง คณะกรรมการที่รับผิดชอบในการเสนอหลักสูตรใหม่หรือเสนอปรับปรุงหลักสูตร หรือเสนอปิดหลักสูตร และคณะกรรมการที่รับผิดชอบบริหารหลักสูตรให้เป็นไปตามรายละเอียดหลักสูตรที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ ซึ่งอาจเป็นชุดเดียวกันทั้งหมดหรือต่างชุดก็ได้

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ ๑ ข้อ	มีการดำเนินการ ๒ ข้อ	มีการดำเนินการ ๓ ข้อ	มีการดำเนินการ ๔ หรือ ๕ ข้อ ตามเกณฑ์ทั่วไป	มีการดำเนินการ ๕ ข้อ ตามเกณฑ์ ทั่วไป และครบถ้วน ตามเกณฑ์ มาตรฐานเพิ่มเติม เฉพาะกลุ่ม

องค์ประกอบที่ ๗ การบริหารและการจัดการ

หลักการ

มหาวิทยาลัยต้องให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการ โดยมีสภามหาวิทยาลัยทำหน้าที่ในการกำกับดูแลการทำงานของมหาวิทยาลัยให้มีประสิทธิภาพ มหาวิทยาลัยจะต้องบริหารจัดการด้านต่างๆ ให้มีคุณภาพ เช่น ทรัพยากรบุคคล ระบบฐานข้อมูล การบริหารความเสี่ยง การบริหารการเปลี่ยนแปลง การบริหารทรัพยากรทั้งหมด ฯลฯ เพื่อสัมฤทธิ์ผลตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยใช้หลักธรรมาภิบาล (Good Governance)

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๒. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๓. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ.๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา
๔. มาตรฐานการประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ (ก.พ.ร.)
๕. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษา สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)
๖. เกณฑ์รางวัลคุณภาพแห่งชาติเพื่อสถาบันที่เป็นเลิศ ๒๐๐๙-๒๐๑๐
๗. เกณฑ์การบริหารจัดการภาครัฐ (PMQA)
๘. ประกาศทบวงมหาวิทยาลัย เรื่อง มาตรฐานห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๔

ตัวบ่งชี้ที่ ๗ จำนวน ๒ ตัวบ่งชี้ คือ

- ตัวบ่งชี้ ๗.๑ ภาวะผู้นำของสภาสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน
- ตัวบ่งชี้ ๗.๔ ระบบบริหารความเสี่ยง

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ : ภาวะผู้นำของสภาสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

ปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญต่อการเจริญก้าวหน้าของมหาวิทยาลัยคือสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารทุกระดับของมหาวิทยาลัยนั้น ๆ หากสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ เป็นผู้นำที่ดี มีธรรมาภิบาล รับผิดชอบต่อสังคม รักความก้าวหน้า ดูแลบุคลากรอย่างดี เปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร มีความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหาและกำกับดูแลติดตามผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยไปในทิศทางที่ถูกต้อง จะทำให้มหาวิทยาลัยเจริญรุดหน้าอย่างรวดเร็ว

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. สภามหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดครบถ้วนและมีการประเมินตนเองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดล่วงหน้า
๒. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางการดำเนินงาน และสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากรทุกระดับ มีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ มีการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการปฏิบัติงานและพัฒนา มหาวิทยาลัย
๓. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามที่มอบหมาย รวมทั้งสามารถสื่อสาร แผนและผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยไปยังบุคลากรในมหาวิทยาลัย
๔. ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ให้อำนาจในการตัดสินใจแก่บุคลากรตามความเหมาะสม
๕. ผู้บริหารถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงานเพื่อให้สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ของ มหาวิทยาลัยเต็มตามศักยภาพ
๖. ผู้บริหารบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์ของสถาบันและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
๗. สภามหาวิทยาลัยประเมินผลการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและผู้บริหารนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ
๑ ข้อ	๒ หรือ ๓ ข้อ	๔ หรือ ๕ ข้อ	๖ ข้อ	๗ ข้อ

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๔ : ระบบบริหารความเสี่ยง

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

เพื่อให้มหาวิทยาลัยมีระบบบริหารความเสี่ยง โดยการบริหารและควบคุมปัจจัย กิจกรรม และกระบวนการดำเนินงานที่อาจเป็นมูลเหตุของความเสียหาย (ทั้งในรูปของตัวเงิน หรือไม่ใช่ตัวเงิน เช่น ชื่อเสียง และการฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผล หรือความคุ้มค่า) เพื่อให้ระดับความเสี่ยง และขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับและควบคุมได้ โดยคำนึงถึงการเรียนรู้วิธีการป้องกันจากการคาดการณ์ปัญหาล่วงหน้าและโอกาสในการเกิด เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความรุนแรงของปัญหา รวมทั้ง การมีแผนสำรองต่อภาวะฉุกเฉิน เพื่อให้มั่นใจว่าระบบงานต่าง ๆ มีความพร้อมใช้งาน มีการปรับปรุงระบบอย่างต่อเนื่องและทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อการบรรลุเป้าหมายของสถาบันตามยุทธศาสตร์หรือกลยุทธ์เป็นสำคัญ

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบริหารความเสี่ยง โดยมีผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน

๒. มีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างน้อย ๓ ด้าน ตามบริบทของมหาวิทยาลัย จากตัวอย่างต่อไปนี้

- ความเสี่ยงด้านทรัพยากร (การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ อาคาร สถานที่)
- ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย

- ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
 - ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน เช่น ความเสี่ยงของกระบวนการบริหารหลักสูตร การบริหาร งานวิจัย ระบบงาน ระบบประกันคุณภาพ
 - ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล โดยเฉพาะจรรยาบรรณของอาจารย์ และบุคลากร
 - ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก
 - อื่นๆ ตามบริบทของมหาวิทยาลัย
๓. มีการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ ๒
๔. มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูง และดำเนินการตามแผน
๕. มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และรายงานต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง
๖. มีการนำผลการประเมิน และข้อเสนอแนะจากสภามหาวิทยาลัยไปใช้ในการปรับแผน หรือวิเคราะห์ความเสี่ยงในรอบปีถัดไป

หมายเหตุ

คะแนนการประเมินจะเท่ากับ ๐ หากพบว่าเกิดเหตุการณ์ร้ายแรงขึ้นภายในมหาวิทยาลัยในรอบปีการประเมิน ที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตและความปลอดภัยของนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากร หรือต่อชื่อเสียงภาพลักษณ์ หรือต่อความมั่นคงทางการเงินของมหาวิทยาลัย อันเนื่องมาจากความบกพร่องของมหาวิทยาลัยในการควบคุม หรือจัดการกับความเสี่ยง หรือปัจจัยเสี่ยงที่ไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ โดยมีหลักฐานประกอบที่ชัดเจน

ตัวอย่างความเสี่ยงร้ายแรงที่ให้ผลประเมินเป็นศูนย์ (๐) คะแนน เช่น

๑. มีการเสียชีวิตและถูกทำร้ายร่างกายหรือจิตใจอย่างรุนแรงของนักศึกษา คณาจารย์ บุคลากร ภายในมหาวิทยาลัย ทั้งๆ ที่อยู่ในวิสัยที่มหาวิทยาลัยสามารถป้องกันหรือลดผลกระทบในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้ แต่ไม่พบแผนการจัดการความเสี่ยงหรือไม่พบความพยายามของมหาวิทยาลัยในการระงับเหตุการณ์ดังกล่าว

๒. มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานเสื่อมเสียชื่อเสียงหรือมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดี อันเนื่องมาจากปัจจัยต่าง ๆ เช่น คณาจารย์ นักวิจัยหรือบุคลากรขาดจริยธรรม จรรยาบรรณ การไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานหรือกฎกระทรวง และเกิดเป็นข่าวปรากฏให้เห็นตามสื่อต่าง เช่น หนังสือพิมพ์ ข่าว online เป็นต้น

๓. มหาวิทยาลัยหรือหน่วยงานขาดสภาพคล่องในด้านการเงินจนทำให้ต้องปิดหลักสูตร หรือ ไม่สามารถปฏิบัติตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาได้ส่งผลกระทบต่อนักศึกษาปัจจุบันที่เรียนอยู่อย่างรุนแรง

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ
๑ ข้อ	๒ ข้อ	๓ - ๔ ข้อ	๕ ข้อ	๖ ข้อ

** หากมีคณะใดคณะหนึ่งได้คะแนนการประเมินเป็นศูนย์ (๐) แล้ว มหาวิทยาลัยก็จะได้คะแนน การประเมินเป็นศูนย์ (๐) ด้วยเช่นกัน หากเป็นไปตามเงื่อนไขที่กล่าวไว้ข้างต้นการไม่เข้าข่ายที่ทำให้ ผลการประเมินได้คะแนนเป็นศูนย์ (๐) ได้แก่

๑. มหาวิทยาลัยมีการวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเชิงป้องกัน หรือมีแผนรองรับเพื่อลดผลกระทบสำหรับความเสี่ยงที่ทำให้เกิดเรื่องร้ายแรงดังกล่าวไว้ล่วงหน้า และดำเนินการตามแผน

๒. เป็นเหตุสุดวิสัย อยู่นอกเหนือการบริหารจัดการ (การควบคุมหรือการป้องกัน) ของมหาวิทยาลัย

๓. เหตุการณ์ร้ายแรงดังกล่าวมีความรุนแรงที่ลดน้อยลงมาจากแผนรองรับผลกระทบที่ได้กำหนดไว้ล่วงหน้า

องค์ประกอบที่ ๙ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

หลักการ

ระบบและกลไกในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นปัจจัยสำคัญที่แสดงถึงศักยภาพการพัฒนาคุณภาพของมหาวิทยาลัย โดยต้องครอบคลุมทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลลัพธ์ และผลกระทบที่เกิดขึ้น มหาวิทยาลัยจะต้องพัฒนาระบบและกลไกการประกันคุณภาพ การศึกษาภายในอย่างต่อเนื่อง และมีกระบวนการจัดการความรู้ เพื่อให้เกิดนวัตกรรมด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เป็นลักษณะเฉพาะของมหาวิทยาลัย

มาตรฐานและเอกสารที่เกี่ยวข้อง

๑. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๒. กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๓. กฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

๔. มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา

๕. มาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๙ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๖. มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๑ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๗. กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ (Thai Qualification Framework for Higher Education) (TQF: HEd.) สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๘. เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๘ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

๙. มาตรฐานการประเมินคุณภาพภายนอกระดับอุดมศึกษารอบสาม พ.ศ. ๒๕๕๓ สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) (สมศ.)

ตัวบ่งชี้ที่ ๙ จำนวน ๑ ตัวบ่งชี้ คือ

ตัวบ่งชี้ ๙.๑ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ : ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

ชนิดของตัวบ่งชี้ : กระบวนการ

คำอธิบายตัวบ่งชี้

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในเป็นภารกิจของมหาวิทยาลัยตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ซึ่งมหาวิทยาลัยต้องสร้างระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ ประเมินและพัฒนาการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยให้เป็นไปตามนโยบาย เป้าประสงค์ และระดับคุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดโดยมหาวิทยาลัยและหน่วยงานต้นสังกัด ตลอดจนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง มีการวัดผลสำเร็จของการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน รวมทั้งการรายงานผลการประกันคุณภาพต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน มีการประเมินและปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง และมีนวัตกรรมที่เป็นแบบอย่างที่ดี

การประกันคุณภาพการศึกษาภายในถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการสร้างจิตสำนึกให้เห็นว่าเป็นความรับผิดชอบร่วมกันของทุกคนในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นหลักประกันแก่สาธารณชนให้มั่นใจได้ว่ามหาวิทยาลัยสามารถสร้างผลผลิตทางการศึกษาที่มีคุณภาพ

เกณฑ์มาตรฐาน

๑. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เหมาะสมและสอดคล้องกับพันธกิจ และพัฒนาการของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ระดับภาควิชาหรือหน่วยงานเทียบเท่า และดำเนินการตามระบบ ที่กำหนด

๒. มีการกำหนดนโยบายและให้ความสำคัญเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยคณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย

๓. มีการกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

๔. มีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครบถ้วน ประกอบด้วย ๑) การควบคุมติดตามการดำเนินงาน และประเมินคุณภาพ ๒) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกำหนดเวลา โดยเป็นรายงานที่มีข้อมูลครบถ้วนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดใน CHE QA Online และ ๓) การนำผลการประเมินคุณภาพไปทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

๕. มีการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาปรับปรุงการทำงาน และส่งผลให้มีการพัฒนาผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ทุกตัวบ่งชี้

๖. มีระบบสารสนเทศที่ให้ข้อมูลสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในครบทั้ง ๙ องค์ประกอบคุณภาพ

๗. มีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ใช้บริการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

๘. มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยและมีกิจกรรมร่วมกัน

๙. มีแนวปฏิบัติที่ดีหรืองานวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานพัฒนาขึ้น และเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นสามารถนำไปใช้ประโยชน์

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ
๑ ข้อ	๒ หรือ ๓ ข้อ	๔ หรือ ๖ ข้อ	๗ หรือ ๘ ข้อ	๙ ข้อ

บทที่ ๔

ตัวอย่างแนวทางปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานด้านกระบวนการ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ กระบวนการพัฒนาแผน

๑. มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของสภามหาวิทยาลัย โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในมหาวิทยาลัย และได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย โดยเป็นแผนที่เชื่อมโยงกับปรัชญาหรือปณิธานและพระราชบัญญัติสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับจุดเน้นของกลุ่มสถาบัน กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ. ๒๕๕๑-๒๕๖๕) และแผนกลยุทธ์การศึกษา ระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๑ - ๒๕๕๔)

๑.๑ มีการกำหนดปรัชญาหรือปณิธานของมหาวิทยาลัย หากมหาวิทยาลัยได้กำหนดปรัชญา หรือปณิธานอยู่แล้วตั้งแต่เริ่มต้น มหาวิทยาลัย ควรทบทวนว่าปรัชญาหรือปณิธานยังมีความเหมาะสม กับสภาพการณ์ในปัจจุบันของมหาวิทยาลัยหรือไม่ หากเหมาะสมต้องดำเนินการให้แน่ใจว่าสมาชิกในมหาวิทยาลัย และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบโดยทั่วกัน

๑.๒ หากต้องมีการปรับแก้ปรัชญาหรือปณิธานของมหาวิทยาลัย ตามสภาพการณ์ที่เปลี่ยนไป ควรเป็นการกำหนดปรัชญาหรือปณิธานร่วมกันทั้งผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ เพื่อเป็นที่ยอมรับของทุกฝ่าย อันจะนำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามปรัชญาหรือปณิธานที่ได้กำหนดร่วมกัน และได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

๑.๓ มีการพัฒนาแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับปรัชญาหรือปณิธานและนโยบายของสภามหาวิทยาลัย พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย จุดเน้นของมหาวิทยาลัย และแผนอุดมศึกษาระยะยาว รวมทั้งหลักการและมาตรฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยทำตารางวิเคราะห์ให้ชัดเจนว่าปรัชญาหรือปณิธานและนโยบายของสภามหาวิทยาลัย และกลยุทธ์สอดคล้องกันในประเด็นใดอย่างไร หากมีประเด็นที่ไม่สอดคล้องควรพิจารณาปรับแก้ให้สอดคล้อง

๑.๔ มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนกลยุทธ์ เพื่อนำมหาวิทยาลัยไปสู่ความสำเร็จที่พึงประสงค์ ประกอบด้วยวิสัยทัศน์ (vision) พันธกิจ (mission) เป้าประสงค์ (goal) และวัตถุประสงค์ (objective) คณะกรรมการควรวิเคราะห์จุดแข็ง (strength) จุดอ่อน (weakness) โอกาส (opportunity) และภัยคุกคาม (threat) เพื่อนำไปสู่การกำหนดกลยุทธ์ที่ชัดเจนและครอบคลุมทุกภารกิจของมหาวิทยาลัย อันได้แก่ การเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม วิสัยทัศน์และ

แผนกลยุทธ์ที่มหาวิทยาลัยกำหนดควรผ่านการประชาพิจารณ์ร่วมกันจากทั้งผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ เพื่อให้เกิดการยอมรับของทุกฝ่าย อันจะ นำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผล ตามความมุ่งหวังของมหาวิทยาลัย และได้รับความเห็นชอบจากสภามหาวิทยาลัย

๒. มีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ระดับมหาวิทยาลัยไปสู่ทุกหน่วยงานภายใน

๒.๑ มีการชี้แจงทำความเข้าใจกับผู้บริหารหน่วยงานย่อยภายในถึงวิสัยทัศน์ กลยุทธ์และ เป้าหมายของ กลยุทธ์ และมีการกำหนดหน่วยงานภายในรับผิดชอบดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์อย่างเป็นทางการ

๒.๒ มีการกำหนดเป้าหมายในการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ของแต่ละหน่วยงานภายใน และมีการมอบหมายอย่างเป็นทางการ

๓. มีกระบวนการแปลงแผนกลยุทธ์เป็นแผนปฏิบัติการประจำปีครบ ๔ พันธกิจ คือ ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

๓.๑ มีการจัดทำแผนที่กลยุทธ์ (Strategic map) เพื่อช่วยในการแปลงแผนกลยุทธ์ไปสู่แผนปฏิบัติการตามกระบวนการของ Balance scorecard

๓.๒ มีการจัดทำรายงานผลการวิเคราะห์ความสอดคล้องระหว่างแผนกลยุทธ์กับแผนปฏิบัติการประจำปีทั้ง ๔ พันธกิจ คือ ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการและ การทำนุบำรุง ศิลปะ และวัฒนธรรม

๔. มีตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี และค่าเป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

๔.๑ มีการจัดทำตัวบ่งชี้ (KPI) พร้อมทั้งเป้าหมาย (target) ของแต่ละตัวบ่งชี้ที่จะใช้วัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี ทั้งนี้ ควรจัดทำพร้อมกับการจัดทำแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี

๔.๒ มีกระบวนการส่งเสริมให้ผู้บริหาร อาจารย์และเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินการ ตามตัวบ่งชี้เข้ามีส่วนร่วมในการจัดทำตัวบ่งชี้และค่าเป้าหมาย เพื่อให้เกิดการยอมรับของทุกฝ่าย อันจะ นำไปสู่ความร่วมมือร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามเป้าหมายที่ได้กำหนดร่วมกัน

๕. มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีครบ ๔ พันธกิจ

มหาวิทยาลัยควรจัดทำปฏิทินการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานทั้ง ๔ พันธกิจเพื่อใช้เป็นแนวทาง การดำเนินงานและสร้างความเชื่อมั่นว่าได้มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติงานในเวลาที่เหมาะสม

๖. มีการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา

มีการพัฒนาระบบการติดตามการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการว่าเป็นไปตามแผนหรือไม่ และควรมี การรายงานผลการดำเนินตามตัวบ่งชี้เทียบกับค่าเป้าหมายเสนอต่อผู้บริหาร ในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ เช่น ๓ เดือน หรือ ๖ เดือน หากไม่เป็นไปตามแผนควรมีการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและนำเสนอ แนวทางการแก้ไขปรับปรุง

๗. มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และรายงาน ผลต่อผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณา

มีการประเมินผลการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์โดยการเปรียบเทียบผลของตัวบ่งชี้การดำเนินงานตาม แผนกลยุทธ์กับค่าเป้าหมาย และนำผลการประเมินที่ได้บรรจุเข้าวาระเพื่อพิจารณาในที่ประชุมผู้บริหาร มหาวิทยาลัย และที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย เป็นประจำอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๘. มีการนำผลการพิจารณา ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสภามหาวิทยาลัย ไปปรับปรุง แผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี

๘.๑ มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะที่ได้รับมา และมีการจัดทำ แผนการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ

๘.๒ มีการนำแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปีที่ได้รับการปรับปรุงเสนอสภามหาวิทยาลัย

ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑ ระบบและกลไกการพัฒนาและบริหารหลักสูตร

๑. มีระบบและกลไกการเปิดหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

๑.๑ มีการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนในการดำเนินการเพื่อเปิดหลักสูตรใหม่และปรับปรุงหลักสูตร และกำหนดหน่วยงานหรือคณะกรรมการที่รับผิดชอบพิจารณาหลักสูตรใหม่และหลักสูตรปรับปรุง คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรควรประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มีความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในสาขาวิชานั้น ๆ

๑.๒ การเปิดหลักสูตรใหม่ควรมีการศึกษาความต้องการบัณฑิตในสาขาวิชานั้น ๆ ในตลาดงาน ว่ามีมากน้อยเพียงใด การผลิตบัณฑิตสาขาวิชานั้น ๆ สอดคล้องกับนโยบายและแผนกลยุทธ์เศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติหรือไม่ มหาวิทยาลัยมีความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชานั้น ๆ หรือไม่ นอกจากนี้ศึกษาความต้องการหรือความจำเป็นแล้ว ควรมีการวิเคราะห์ทรัพยากรของการดำเนินการของหลักสูตรใหม่และคำนวณจุดคุ้มทุนประกอบการขออนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย

๑.๓ การปรับปรุงหลักสูตรควรศึกษาความก้าวหน้าทางวิชาการของสาขาวิชานั้น ๆ ความคิดเห็นจากบัณฑิตและผู้ประกอบการที่รับบัณฑิตเข้าทำงานเพื่อให้ทราบจุดที่ควรปรับปรุงหลักสูตร

๑.๔ มีการเสนอหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรที่ปรับปรุงผ่านการพิจารณาตามระบบที่มหาวิทยาลัยกำหนด เช่น คณะกรรมการบริหารคณะวิชา สภาวิชาการ เป็นต้น และนำเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๑.๕ มีการเสนอหลักสูตรใหม่หรือหลักสูตรปรับปรุงตามแบบฟอร์มที่คณะกรรมการการอุดมศึกษา กำหนด และนำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาภายใน ๓๐ วันนับจากวันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

๒. มีระบบและกลไกการปิดหลักสูตรตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดโดยคณะกรรมการการอุดมศึกษา และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

๒.๑ มีการกำหนดหลักเกณฑ์ ขั้นตอนการดำเนินงานและการอนุมัติการปิดหลักสูตร โดยพิจารณาหลักสูตรที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการบัณฑิตในตลาดงาน หลักสูตรที่มีผู้สมัครเรียนน้อย หรือหลักสูตรที่องค์ความรู้ล้าสมัยไม่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ เป็นต้น

๒.๒ เมื่อหลักสูตรใดเข้าเกณฑ์ของการปิดหลักสูตร ให้เสนอเรื่องผ่านการอนุมัติของคณะ กรรมการต่าง ๆ ตามที่มหาวิทยาลัยกำหนด เช่น คณะกรรมการบริหารคณะวิชา สภาวิชาการ เป็นต้น และเสนอสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอนุมัติ รวมทั้งแจ้งสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาภายใน ๓๐ วัน นับจากวันที่สภามหาวิทยาลัยอนุมัติ

๓. ทุกหลักสูตรมีการดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา และ กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (การดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง ต้องมีการประเมินผลตาม “ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตาม ประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสภาหรือสาขาวิชา เพื่อการประกันคุณภาพหลักสูตรและการเรียนการสอน” กรณีที่หลักสูตรใดยังไม่มีประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสภาหรือสาขาวิชา ให้ประเมินตามตัวบ่งชี้กลางที่กำหนดในภาคผนวก ก) สำหรับหลักสูตรสาขาวิชาชีพต้องได้รับการรับรองหลักสูตรจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องด้วย

๓.๑ หลักสูตรทุกหลักสูตรที่เปิดสอนต้องเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร และยังคงต้องดำเนินการให้เป็นไปตามเกณฑ์ฯ ตลอดระยะเวลาที่มีการจัดการเรียนการสอน

๓.๒ มีการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และมีการประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง โดยกำหนดตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินที่สะท้อนการดำเนินการตามประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสภาหรือสาขาวิชา(กรณีที่หลักสูตรใด ยังไม่มีประกาศมาตรฐานคุณวุฒิสภาหรือสาขาวิชาควรประเมินตามตัวบ่งชี้กลาง) ทั้งในประเด็นการบริหารหลักสูตร การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน การบริหารคณาจารย์ การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา ความต้องการของตลาดแรงงาน หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต มีการควบคุม ติดตาม และประเมินคุณภาพตามตัวบ่งชี้ที่กำหนด และรายงานผลการดำเนินการต่อผู้เกี่ยวข้องและสาธารณชน

๓.๓ สำหรับหลักสูตรสาขาวิชาชีพ ผู้บริหารหลักสูตรควรทำการศึกษาอย่างละเอียดและรอบคอบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และรายละเอียดของการรับรองหลักสูตร ทั้งนี้ คณะกรรมการพัฒนาหลักสูตร ควรมีผู้ทรงคุณวุฒิจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพอย่างน้อย ๑ คนในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร และดำเนินการให้หลักสูตรได้รับการรับรองจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องก่อนการรับนักศึกษาและจัดการเรียนการสอน และดำเนินการขอรับรองตามกำหนดเวลาอย่างต่อเนื่อง

๔. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ข้างต้น ตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการประเมินหลักสูตรทุกหลักสูตรอย่างน้อยตามกรอบเวลาที่กำหนด ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรฯ กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ ๓ ผ่านเกณฑ์การประเมิน ๕ ข้อแรกและ อย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ที่กำหนดในแต่ละปีทุกหลักสูตร

๔.๑ สร้างกลไกกำกับดูแลให้ทุกหลักสูตรดำเนินงานให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตร มาตรฐานวิชาชีพ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติตลอดเวลาที่จัดการศึกษา โดยจัดในรูปแบบ ของคณะกรรมการ ทั้งนี้ อาจเป็นชุดเดียวกับคณะกรรมการบริหารหลักสูตรของภาควิชา หรือคณะวิชาที่มีอยู่ หรือแต่งตั้งคณะกรรมการรับผิดชอบโดยเฉพาะ

๔.๒ จัดให้มีการประเมินผลการดำเนินงานทุกหลักสูตรตามตัวบ่งชี้และเกณฑ์ที่กำหนดอย่างน้อยทุก ปีการศึกษา เพื่อวัดคุณภาพของการดำเนินการหลักสูตรว่าเป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตร และกรอบมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติเพียงใด

๔.๓ มีการกำหนดระบบการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ที่กำหนดของแต่ละหลักสูตร โดย อาจจัดทำเป็นแบบฟอร์มให้ผู้รับผิดชอบกรอกข้อมูลตัวบ่งชี้ วิเคราะห์ผลการประเมินและแนวทางการปรับปรุง หรือพัฒนาเสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

๕. มีคณะกรรมการรับผิดชอบควบคุมกำกับให้มีการดำเนินการได้ครบถ้วนทั้งข้อ ๑ ข้อ ๒ และข้อ ๓ ข้างต้นตลอดเวลาที่จัดการศึกษา และมีการพัฒนาหลักสูตรทุกหลักสูตรตามผลการประเมินในข้อ ๔ กรณีหลักสูตรที่ดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ จะต้องควบคุมกำกับให้ การดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ในข้อ ๓ ผ่านเกณฑ์การประเมินครบ ทุกตัวบ่งชี้ และทุกหลักสูตร

คณะกรรมการรับผิดชอบหลักสูตรทุกหลักสูตร ดำเนินการปรับปรุงหรือพัฒนาหลักสูตรตามผลการ ประเมินที่ได้จากข้อ ๔ จนทำให้ผลการดำเนินงานเป็นไปตามมาตรฐานและตัวบ่งชี้ผ่านเกณฑ์การ ประเมิน ครบทุกตัวบ่งชี้และทุกหลักสูตร

๖. ควรมีความร่วมมือในการพัฒนาและบริหารหลักสูตรระหว่างสถาบันกับภาครัฐหรือภาคเอกชนที่ เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของหลักสูตรมากกว่าร้อยละ ๓๐ ของจำนวนหลักสูตรวิชาชีพทั้งหมดทุกระดับ การศึกษา (เฉพาะกลุ่ม ค๑ และ ค๒)

คณะกรรมการพิจารณาหลักสูตรในเกณฑ์ข้อ ๑ และคณะกรรมการบริหารคณะวิชาหรือภาควิชา ควรมีองค์ประกอบของผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกที่มาจากหน่วยงานภาครัฐหรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพของหลักสูตร เพื่อให้ได้ความคิดเกี่ยวกับความรู้ความสามารถและทักษะที่จำเป็นในการปฏิบัติ งานจริงที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและบริหารหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนให้ผู้เรียนสามารถออกไปปฏิบัติงานได้จริงเมื่อสำเร็จการศึกษา

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑ ภาวะผู้นำของสภาสถาบันและผู้บริหารทุกระดับของสถาบัน

๑. สภามหาวิทยาลัยปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดครบถ้วนและมีการประเมินตนเองตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดล่วงหน้า

๑.๑ กรรมการสภามหาวิทยาลัยทุกคนควรได้รับการชี้แจงและทำความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย โดยเฉพาะพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ต่าง ๆ อาทิ ข้อบังคับ ที่ว่าด้วยการบริหารงานบุคคลและผู้บริหาร รวมทั้งทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ กรอบทิศทางการพัฒนามหาวิทยาลัย และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย เพื่อให้ทราบถึงบทบาทหน้าที่ที่มีต่อมหาวิทยาลัยก่อนจะปฏิบัติหน้าที่

๑.๒ กรรมการสภามหาวิทยาลัยกำกับดูแลมหาวิทยาลัยไปสู่ทิศทางที่กำหนดร่วมกันระหว่าง ผู้บริหาร มหาวิทยาลัยและสภามหาวิทยาลัย และมีความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศ รวมทั้งทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

๑.๓ มีการเปิดเผยประวัติกรรมการสภามหาวิทยาลัย รายงานการประเมินตนเอง และรายงาน ต่อ สาธารณชน

๒. ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ กำหนดทิศทางการดำเนินงาน และสามารถถ่ายทอดไปยังบุคลากรทุกระดับ มีความสามารถในการวางแผนกลยุทธ์ มีการนำข้อมูลสารสนเทศเป็นฐานในการปฏิบัติงาน และพัฒนามหาวิทยาลัย

๒.๑ ผู้บริหารและสภามหาวิทยาลัย มีส่วนร่วมกันในการกำหนดนโยบายและจัดทำวิสัยทัศน์ พันธกิจ แผนกลยุทธ์ และนำสู่การปฏิบัติที่เป็นระบบชัดเจน โดยมีการกำหนดตัวบ่งชี้คุณภาพ (KPI) ของงานที่ปฏิบัติ ที่ ควรมีการพิจารณาจาก ๑) มิติการพัฒนาองค์กร เช่นการส่งเสริมให้อาจารย์ บุคลากรมีโอกาสศึกษาเรียนรู้

พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการเรียนรู้ ๒) มิติการพัฒนาหรือการปรับปรุง กระบวนหลักของมหาวิทยาลัย เช่น การพัฒนาหลักสูตร การปรับปรุงกระบวนการเรียนรู้ของนักศึกษา ทิศทางการส่งเสริมการวิจัย การบริการวิชาการและสังคม การทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ๓) มิติผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเช่น ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าของการใช้จ่ายเงินงบประมาณ และให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ หรือวัตถุประสงค์ เชิงกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยอย่างเหมาะสมโดยพิจารณาจากความคุ้มค่า ของการจัดเก็บข้อมูล และการรายงานข้อมูลกับ ประโยชน์ที่จะได้รับ

๒.๒ ผู้บริหารสร้างระบบและกลไกการถ่ายทอดนโยบาย วิสัยทัศน์ และแผนกลยุทธ์ให้หน่วยงาน และบุคลากรทุกระดับทราบและมีความเข้าใจร่วมกัน

๒.๓ ควรจัดทำระบบฐานข้อมูลของมหาวิทยาลัยให้ทันสมัย นำมาใช้ในการติดตามผลการบริหาร สารสนเทศ การรายงานผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้คุณภาพ (KPI) ที่กำหนดไว้ในแผนกลยุทธ์ อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และนำข้อมูลที่ได้มาใช้เพื่อการตัดสินใจปรับแผนกลยุทธ์ได้อย่างทันการ

๓. ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามที่มอบหมาย รวมทั้งสามารถสื่อสาร แผนและผลการดำเนินงานของมหาวิทยาลัยไปยังบุคลากรในมหาวิทยาลัย

๓.๑ ผู้บริหารมีการกำกับ ติดตามผลการนำนโยบายและแผนกลยุทธ์ไปสู่การปฏิบัติในการประชุม ผู้บริหารอย่างน้อย ปีละ ๑-๒ ครั้ง เพื่อทบทวนเป้าหมาย หรือปรับแผนการดำเนินงานให้สอดคล้องกับ สภาพการณ์ยิ่งขึ้น พร้อมทั้งสร้างกลไกภายในเพื่อสื่อสารแผนการดำเนินงานไปยังบุคลากร กลุ่มเป้าหมายทุกระดับที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ผู้บริหารมีการประเมินผลการดำเนินงานที่สำคัญตามภารกิจของมหาวิทยาลัยอย่างครบถ้วน รวมทั้งการติดตามผลสัมฤทธิ์ อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง เพื่อทบทวนเป้าหมาย หรือปรับแผน การดำเนินงานใน รอบปีถัดไป พร้อมทั้งแจ้งผลการดำเนินงานไปยังบุคลากรทุกระดับผ่านการสื่อสารภายใน โดยใช้สื่อต่าง ๆ ที่ตรงกับกลุ่มเป้าหมาย

๔. ผู้บริหารสนับสนุนให้บุคลากรในมหาวิทยาลัยมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ให้อำนาจในการ ตัดสินใจแก่บุคลากรตามความเหมาะสม

๔.๑ ผู้บริหารควรมีระบบการสื่อสาร ๒ ทาง เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากร ผู้ปฏิบัติงาน อันจะทำให้ได้ข้อมูลเพื่อการปรับปรุงระบบการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

๔.๒ ผู้บริหารดำเนินการปรับลดขั้นตอนกระบวนการบริหารจัดการโดยการมอบอำนาจในการตัดสินใจแก่ผู้บริหารหรือผู้ปฏิบัติระดับถัดไป เพื่อเพิ่มความคล่องตัว พร้อมทั้งมีการกำกับและตรวจสอบเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าระบบการทำงานมีประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ คุ่มค่า และมีความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้

๔.๓ ผู้บริหารมีการส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรม เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจต่อบุคลากรเป็นประจําอย่างต่อเนื่อง เช่น การจัดโครงการรางวัลคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ โครงการพัฒนาองค์การให้คล่องตัว (lean organization) เป็นต้น

๕. ผู้บริหารถ่ายทอดความรู้และส่งเสริมพัฒนาผู้ร่วมงานเพื่อให้สามารถทำงานบรรลุวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยเต็มตามศักยภาพ

๕.๑ ผู้บริหารมีการถ่ายทอดความรู้แก่ผู้ร่วมงาน โดยเน้นการเพิ่มทักษะในการปฏิบัติงานให้สูงขึ้นอย่างต่อเนื่องหรือเพิ่มศักยภาพในการทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ เช่น การสอนงานที่หน้างาน (on - the - job training) จัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน เป็นต้น

๕.๒ ผู้บริหารในระดับต่าง ๆ ควรนำหลักการจัดการความรู้มาใช้ เพื่อการแลกเปลี่ยนความรู้ และถ่ายทอดประสบการณ์ร่วมกันระหว่างผู้ปฏิบัติงาน อาทิ การประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างเครือข่ายชุมชนนักปฏิบัติ (community of practices) เป็นต้น

๖. ผู้บริหารบริหารงานด้วยหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงประโยชน์ของมหาวิทยาลัยและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๖.๑ ผู้บริหารควรยึดหลักธรรมาภิบาลเป็นเครื่องมือในการบริหารการดำเนินงานของมหาวิทยาลัย ให้ไปสู่ทิศทางที่กำหนดร่วมกันระหว่างผู้บริหารมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัย โดยให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของประเทศและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลก

๖.๒ ผู้บริหารมีการดำเนินงานภายใต้หลักธรรมาภิบาลโดยเฉพาะในประเด็นการปกป้องผลประโยชน์ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในเรื่องคุณภาพทางวิชาการและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงาน

๖.๓ ผู้บริหารมีการเปิดเผยประวัติ มีรายงานประเมินตนเอง จัดทำรายงานสรุปผลการทำงานและรายงานการเงินของมหาวิทยาลัยเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี

๖.๔ ผู้บริหารมีการติดตามผลการควบคุมภายใน การบริหารความเสี่ยง และการตรวจสอบ ภายในของมหาวิทยาลัย การศึกษา และรายงานการเงินของมหาวิทยาลัยเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยเป็นประจำทุกปี

๗. สภามหาวิทยาลัยประเมินผลการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและผู้บริหารนำผลการประเมินไปปรับปรุงการบริหารงานอย่างเป็นรูปธรรม

๗.๑ สภามหาวิทยาลัยประเมินผลการบริหารงานของมหาวิทยาลัยและผู้บริหารตามที่ระบุไว้ในกฎหมายหรือพระราชบัญญัติของมหาวิทยาลัย และข้อบังคับมหาวิทยาลัยที่ว่าด้วยการบริหารงานบุคคล ผู้บริหาร และข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน หรือตามข้อตกลงที่ทำร่วมกันระหว่างสภามหาวิทยาลัยและผู้บริหาร

๗.๒ สภามหาวิทยาลัยควรยึดหลักการประเมินผลการบริหารงานแบบกัลยาณมิตร กล่าวคือ ใช้หลักการที่มุ่งเน้นการให้ข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์ นำผลการประเมินไปใช้ในการพัฒนา หรือปรับปรุงมหาวิทยาลัยให้เจริญก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง

๗.๓ ผู้บริหารมีการนำผลการประเมินจากสภามหาวิทยาลัยไปใช้ปรับปรุงการบริหารงาน อาทิ จัดทำแผนการบริหารงาน และรายงานผลการดำเนินงานต่อสภามหาวิทยาลัยในโอกาสที่เหมาะสม

ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๔ ระบบบริหารความเสี่ยง

๑. มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานบริหารความเสี่ยง โดยมีผู้บริหารระดับสูงและตัวแทนที่รับผิดชอบพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัยร่วมเป็นคณะกรรมการหรือคณะทำงาน

๑.๑ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงาน ประกอบด้วยผู้บริหารระดับสูง และตัวแทน ที่รับผิดชอบในแต่ละพันธกิจหลักของมหาวิทยาลัย

๑.๒ มีการระบุรายละเอียดการทำงานของคณะกรรมการหรือคณะทำงาน เช่น นโยบาย หรือแนวทางในการดำเนินงาน หน้าที่ความรับผิดชอบ กำหนดระยะเวลาให้มีการประชุมของคณะกรรมการ หรือคณะทำงานฯ อย่างสม่ำเสมอ

๒. มีการวิเคราะห์และระบุความเสี่ยง และปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอย่างน้อย ๓ ด้าน ตามบริบทของมหาวิทยาลัย

ปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงในประเด็นต่าง ๆ เช่น

- ความเสี่ยงด้านทรัพยากร (การเงิน งบประมาณ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศอาคารสถานที่)
- ความเสี่ยงด้านยุทธศาสตร์ หรือกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย
- ความเสี่ยงด้านนโยบาย กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ
- ความเสี่ยงด้านการปฏิบัติงาน เช่น ความเสี่ยงของกระบวนการบริหารหลักสูตร การบริหาร งานวิจัย ระบบงาน ระบบประกันคุณภาพ
- ความเสี่ยงด้านบุคลากรและความเสี่ยงด้านธรรมาภิบาล โดยเฉพาะจรรยาบรรณของอาจารย์และบุคลากร
- ความเสี่ยงจากเหตุการณ์ภายนอก
- ความเสี่ยงด้านอื่นๆ ตามบริบทของมหาวิทยาลัย

๒.๑ วิเคราะห์และระบุความเสี่ยงพร้อมปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อหรือสร้างความเสียหาย หรือความล้มเหลวหรือลดโอกาสที่จะบรรลุเป้าหมายในการบริหารการศึกษา

๒.๒ ประเด็นความเสี่ยงที่นำมาพิจารณาควรมองถึงเหตุการณ์ในอนาคตที่มีโอกาสเกิดขึ้นและส่งผลกระทบต่อมหาวิทยาลัยด้านชื่อเสียง คุณภาพการศึกษา รวมถึงความสูญเสียทางด้านชีวิตบุคลากร และทรัพย์สินของมหาวิทยาลัยเป็นสำคัญ

๒.๓ ปัจจัยเสี่ยงหรือปัจจัยที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงอาจใช้กรอบแนวคิดในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคน อาคารสถานที่ อุปกรณ์ วิธีการปฏิบัติงาน สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก เป็นต้น

๒.๔ จัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยง โดยพิจารณาจากมิติของโอกาสและ ผลกระทบจากความเสี่ยง

๓. มีการประเมินโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยงที่ได้จากการวิเคราะห์ในข้อ ๒

๓.๑ ระดับความเสี่ยงอาจกำหนดเป็นเชิงปริมาณ หรือเชิงคุณภาพที่สะท้อนถึงความเสี่ยงระดับสูง กลาง ต่ำได้

๓.๒ ควรมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงทั้งในด้านของโอกาสและผลกระทบ

๓.๓ การประเมินโอกาสในการเกิดความเสี่ยง ให้ประเมินจากความเสี่ยงที่เคยเกิดเหตุการณ์เสี่ยงในอดีต หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ในอนาคต โดยคาดการณ์จากข้อมูลในอดีตรวมถึง สภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมปัจจัยเสี่ยงในปัจจุบัน

๓.๔ การประเมินผลกระทบของความเสี่ยง ให้ประเมินจากความรุนแรง ถ้ามีเหตุการณ์เสี่ยง ดังกล่าวเกิดขึ้น โดยจะมีความรุนแรงมาก ถ้ากระทบต่อความเชื่อมั่นต่อคุณภาพทางการศึกษาของมหาวิทยาลัย ฐานะการเงิน ขวัญกำลังใจและความปลอดภัยของบุคลากร เป็นต้น

๔. มีการจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงที่มีระดับความเสี่ยงสูง และดำเนินการตามแผน

๔.๑ จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงเพื่อการบรรลุเป้าหมาย โดยต้องกำหนดมาตรการหรือแผนปฏิบัติการที่จะสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับบุคลากรในมหาวิทยาลัย และดำเนินการแก้ไข ลดหรือป้องกันความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรม

๔.๒ สร้างมาตรการควบคุมความเสี่ยงโดยใช้เทคนิค ๔ T คือ Take การยอมรับความเสี่ยง Treat การลดหรือควบคุมความเสี่ยง Transfer การโอนหรือกระจายความเสี่ยง และ Terminate การหยุดหรือหลีกเลี่ยงความเสี่ยง เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่มหาวิทยาลัยจะเกิดความเสียหาย (ทั้งในรูปแบบของตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน เช่น ชื่อเสียง การฟ้องร้องจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลหรือความคุ้มค่า คุณค่า)

๕. มีการติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานตามแผน และรายงานต่อสภามหาวิทยาลัยเพื่อพิจารณาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๕.๑ มีการรายงานความก้าวหน้าหรือผลการดำเนินงานตามแผนต่อสภามหาวิทยาลัย

๕.๒ มีการรายงานสรุปผลการดำเนินงานและประเมินผลความสำเร็จของการดำเนินงาน ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไข พร้อมข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแผนการดำเนินงานต่อสภามหาวิทยาลัย

๖. มีการนำผลการประเมิน และข้อเสนอแนะจากสภามหาวิทยาลัยไปใช้ในการปรับแผนหรือวิเคราะห์ความเสี่ยงในรอบปีถัดไป

แผนบริหารความเสี่ยงในรอบปีถัดไปควรพิจารณาระดับความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังการจัดการความเสี่ยง และข้อเสนอแนะจากสภามหาวิทยาลัย รวมทั้งความเสี่ยงใหม่จากนโยบาย หรือ สภาพแวดล้อมทางการศึกษาที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในมหาวิทยาลัย และจากหน่วยงานกำกับ

ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑ ระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

๑. มีระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่เหมาะสม และสอดคล้องกับพันธกิจ และพัฒนาการของมหาวิทยาลัย ตั้งแต่ระดับภาควิชา หรือหน่วยงานเทียบเท่า และดำเนินการตามระบบที่กำหนด

๑.๑ มหาวิทยาลัยควรพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ที่เหมาะสมกับระดับการพัฒนาของมหาวิทยาลัย โดยอาจเป็นระบบประกันคุณภาพที่ใช้กันแพร่หลายทั้งในระดับชาติหรือนานาชาติ หรือเป็นระบบเฉพาะที่มหาวิทยาลัยพัฒนาขึ้นเอง

๑.๒ ระบบประกันคุณภาพที่นำมาใช้ต้องเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ดำเนินการเป็นประจำ โดยเริ่มจากการวางแผน การดำเนินการตามแผน การตรวจสอบ ประเมินและการปรับปรุงพัฒนาเพื่อให้การดำเนินการกิจบรรลุเป้าประสงค์และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๑.๓ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบและประสานงานด้านการประกันคุณภาพเพื่อผลักดันให้มีการประกันคุณภาพเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ระดับมหาวิทยาลัย คณะวิชา ภาควิชา/สาขาวิชา จนถึงระดับผู้ปฏิบัติแต่ละบุคคล

๒. มีการกำหนดนโยบายและให้ความสำคัญเรื่องการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโดยคณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย

๒.๑ คณะกรรมการระดับนโยบายและผู้บริหารสูงสุดของมหาวิทยาลัย ต้องให้ความสำคัญและกำหนดนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาที่ชัดเจน โดยเกิดจากการมีส่วนร่วมจากทุกภาคีทั้งภายในและภายนอกมหาวิทยาลัย

๒.๒ มีหน่วยงานหรือคณะกรรมการรับผิดชอบการจัดระบบการประกันคุณภาพพร้อมทั้งกำหนดมาตรฐาน ตัวบ่งชี้และเกณฑ์การประเมินคุณภาพที่เหมาะสม

๒.๓ มีกลไกเชื่อมโยงการปฏิบัติงานตั้งแต่ระดับบุคคล ระดับภาควิชาหรือสาขาวิชา ระดับคณะวิชา ถึงระดับมหาวิทยาลัย เพื่อให้ได้คุณภาพตามที่มหาวิทยาลัยหรือคณะวิชากำหนด

๒.๔ มีคู่มือคุณภาพในแต่ละระดับเพื่อกำกับการดำเนินงานให้สู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

๒.๕ มีกลไกการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินและกระตุ้นให้เกิดการพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง

๓. มีการกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย

๓.๑ มหาวิทยาลัยอาจกำหนดมาตรฐานและกำหนดตัวบ่งชี้ที่ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงาน ของมหาวิทยาลัยเพิ่มเติมตามอัตลักษณ์ของตนเอง แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดกับมาตรฐานการอุดมศึกษา ตลอดจนมาตรฐาน และกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๒ ตัวบ่งชี้ที่เพิ่มเติมขึ้นตามอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยควรชี้วัดคุณลักษณะที่พึงประสงค์ครบถ้วนทั้งปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิตหรือผลลัพธ์

๓.๓ เกณฑ์หรือแนวปฏิบัติที่ดีที่ใช้กำกับแต่ละตัวบ่งชี้ ต้องสามารถวัดระดับคุณภาพตามเป้าหมายของตัวบ่งชี้ นั้น ๆ และเป็นเกณฑ์ที่นำไปสู่การปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

๔. มีการดำเนินงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่ครบถ้วน ประกอบด้วย ๑) การควบคุม ติดตามการดำเนินงาน และประเมินคุณภาพ ๒) การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพเสนอต่อสภามหาวิทยาลัยและสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกำหนดเวลา โดยเป็นรายงานที่มีข้อมูลครบถ้วนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดใน CHE QA Online และ ๓) การนำผลการประเมินคุณภาพไปทำแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย

๔.๑ มีการดำเนินการตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในที่สมบูรณ์ครบถ้วน โดยมีการกำหนดการควบคุมคุณภาพ การติดตามการดำเนินงาน และการประเมินคุณภาพ

๔.๒ มีการนำวงจร PDCA เข้ามาใช้ในการดำเนินงานด้านระบบคุณภาพ และการปรับปรุงระบบและกลไกการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน

๔.๓ มีการจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพที่มีข้อมูลครบถ้วนตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดใน CHE QA Online เสนอสภามหาวิทยาลัยพิจารณา พร้อมทั้งเสนอมาตรการและแผนเร่งรัดการพัฒนาคุณภาพตามผลการประเมินในแต่ละปี โดยส่งรายงานให้ต้นสังกัดหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน

๕. มีการนำผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในมาปรับปรุงการทำงาน และส่งผลให้มีการพัฒนาผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ทุกตัวบ่งชี้

มหาวิทยาลัยหรือคณะวิชาควรมอบหมายให้ผู้รับผิดชอบตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์นำผลจากการประเมินคุณภาพ มาตรการ และแผนพัฒนาคุณภาพในแต่ละปี ไปวิเคราะห์และดำเนินการหรือประสานงานกับคณะกรรมการ / หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่รับผิดชอบโดยตรง หรือ

ร่วมรับผิดชอบ โดยมีเป้าหมายให้ผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ ของมหาวิทยาลัย มีการพัฒนาขึ้นจากปีก่อนหน้าทุกตัวบ่งชี้

๖. มีระบบสารสนเทศที่ให้ข้อมูลสนับสนุนการประกันคุณภาพการศึกษาภายในครบทั้ง ๙ องค์ประกอบคุณภาพ

มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีระบบสารสนเทศที่สามารถนำเสนอข้อมูลประกอบการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาที่ถูกต้อง เป็นปัจจุบันครบทั้ง ๙ องค์ประกอบคุณภาพ และสามารถใช้ร่วมกันได้ ทั้งระดับบุคคล ภาควิชา คณะวิชา และมหาวิทยาลัย รวมถึงเป็นระบบที่สามารถเชื่อมต่อกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการประกันคุณภาพ เช่น สกอ. สมศ. กพร. เป็นต้น

๗. มีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการประกันคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะนักศึกษา ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ใช้บริการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยควรส่งเสริมให้นักศึกษา คณาจารย์ และบุคลากรของมหาวิทยาลัยเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการประกันคุณภาพการศึกษา และเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะผู้ใช้บัณฑิตและผู้ใช้บริการตามพันธกิจของมหาวิทยาลัย เช่น ผู้รับบริการด้านการวิจัย หรือ ชุมชนผู้รับบริการทางวิชาการของมหาวิทยาลัย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการประกันคุณภาพ อาทิ ในรูปแบบของการร่วมเป็นกรรมการการร่วมกำหนดตัวบ่งชี้และเป้าหมาย การให้ข้อมูลป้อนกลับ หรือการให้ความร่วมมือกับมหาวิทยาลัยในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ด้านการประกันคุณภาพ เป็นต้น

๘. มีเครือข่ายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัย และมีกิจกรรมร่วมกัน

๘.๑ มีการสร้างเครือข่ายการประกันคุณภาพระหว่างมหาวิทยาลัย ทั้งในส่วนของระดับมหาวิทยาลัยหรือคณะวิชา และในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษาและอื่นๆ

๘.๒ มีการทำงานด้านการประกันคุณภาพร่วมกันในเครือข่าย มีผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน และมีพัฒนาการด้านต่างๆที่เกิดขึ้น จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในเครือข่าย

๘.๓ มีการติดตาม ประเมินผลการสร้างเครือข่าย เพื่อนำไปสู่การพัฒนาการทำงานร่วมกันอย่างต่อเนื่อง

๙. มีแนวปฏิบัติที่ดีหรืองานวิจัยด้านการประกันคุณภาพการศึกษาที่หน่วยงานพัฒนาขึ้น และเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นสามารถนำไปใช้ประโยชน์

๙.๑ มีกระบวนการคัดสรรแนวปฏิบัติที่ดี ในแต่ละกิจกรรมที่เกิดขึ้นในการปฏิบัติงานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

๙.๒ มีการเผยแพร่แนวทางการประกันคุณภาพการศึกษา ที่เป็นวิธีปฏิบัติที่ดีให้กับสาธารณชน และให้หน่วยงานอื่นนำไปใช้ประโยชน์

๙.๓ มีการวิจัยสถาบันด้านการประกันคุณภาพการศึกษา และนำผลไปพัฒนางานด้านการประกันคุณภาพการศึกษา

บทที่ ๕

การวิเคราะห์ตามตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพตามมาตรฐานอุดมศึกษา

และมุมมองด้านการบริหารจัดการ

๑. ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบคุณภาพ ๙ ด้าน

มหาวิทยาลัยมีพันธกิจหลักที่สำคัญ ๔ ประการ คือ การผลิตบัณฑิต การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ แก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม และมีพันธกิจอย่างน้อยอีก ๕ ประการที่จะสนับสนุนให้การขับเคลื่อนพันธกิจหลักบรรลุเป้าหมายได้ คือ ๑) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ ๒) กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา ๓) การบริหารและการจัดการ ๔) การเงินและงบประมาณ และ ๕) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ ซึ่งพันธกิจหลักและพันธกิจสนับสนุนจะต้องทำงานเชื่อมโยงบูรณาการทุกเรื่องเข้าด้วยกันอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง จึงจะส่งเสริมให้การจัดการศึกษาของมหาวิทยาลัยมีคุณภาพได้ การประกันคุณภาพการศึกษาภายในจึงพัฒนาขึ้นโดยคำนึงถึงองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ๙ ด้าน ที่ครอบคลุมทั้งพันธกิจหลักและพันธกิจสนับสนุน ได้แก่ ๑) ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์และแผนการดำเนินการ ๒) การผลิตบัณฑิต ๓) กิจกรรมการพัฒนานักศึกษา ๔) การวิจัย ๕) การบริการทางวิชาการแก่สังคม ๖) การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม ๗) การบริหารและการจัดการ ๘) การเงินและงบประมาณและ ๙) ระบบและกลไกการประกันคุณภาพ

ดังนั้น ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จึงได้กำหนดตัวบ่งชี้ภายใต้องค์ประกอบคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ๙ ด้าน ดังมีรายละเอียดปรากฏในบทที่ ๓ เพื่อให้มหาวิทยาลัยใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถาบันแต่ละแห่ง ซึ่งสามารถสรุปได้ตามตาราง

องค์ประกอบคุณภาพ ๙ ด้านและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบ

องค์ประกอบคุณภาพ	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	รวม
๑. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ	-	ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑	-	๑
๒. การผลิตบัณฑิต	-	ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑	-	๒
๓. กิจกรรมการพัฒนานิสิต นักศึกษา	-	-	-	-
๔. การวิจัย	-	-	-	-
๕. การบริการทางวิชาการแก่สังคม	-	-	-	-
๖. การทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	-	-	-	-
๗. การบริหารและการจัดการ	-	ตัวบ่งชี้ที่ ๗.๑, ๗.๔	-	๒
๘. การเงินและงบประมาณ	-	-	-	-
๙. ระบบและกลไก การประกันคุณภาพ	-	ตัวบ่งชี้ที่ ๙.๑	-	๑
รวม	-	๕	-	๕

๒. ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการอุดมศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มาตรา ๓๔ กำหนดให้คณะกรรมการการอุดมศึกษามีหน้าที่พิจารณาเสนอมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับความต้องการตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และสอดคล้องกับมาตรฐานการศึกษาของชาติ ดังนั้น จึงได้มีประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องมาตรฐานการอุดมศึกษา ลงวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ซึ่งถือได้ว่าเป็นมาตรฐานการอุดมศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วยมาตรฐานย่อย ๓ ด้าน ได้แก่ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษาและมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑. มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต

บัณฑิตระดับอุดมศึกษาเป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง สามารถประยุกต์ใช้ความรู้เพื่อการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งทางร่างกายและจิตใจ มีความสำนึกและความรับผิดชอบต่อในฐานะพลเมืองและพลโลกมาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

- ๑) บัณฑิตมีความรู้ ความเชี่ยวชาญในศาสตร์ของตน สามารถเรียนรู้ สร้างและประยุกต์ใช้ความรู้ เพื่อพัฒนาตนเอง สามารถปฏิบัติงานและสร้างงานเพื่อพัฒนาสังคมให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล
- ๒) บัณฑิตมีจิตสำนึก ดำรงชีวิต และปฏิบัติหน้าที่ตามความรับผิดชอบต่อหลักคุณธรรมจริยธรรม
- ๓) บัณฑิตมีสุขภาพดีทั้งด้านร่างกายและจิตใจ มีการดูแลเอาใจใส่รักษาสุขภาพของตนเอง อย่างถูกต้องเหมาะสม

๒. มาตรฐานด้านการบริหารจัดการการอุดมศึกษา

มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาลและพันธกิจของการอุดมศึกษาอย่างมีคุณภาพ

ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา มีการบริหารจัดการการอุดมศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงความหลากหลาย และความเป็นอิสระทางวิชาการ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

๑) มีการบริหารจัดการบุคลากรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม เพื่อเพิ่มศักยภาพในการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) มีการบริหารจัดการทรัพยากรและเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล คล่องตัว โปร่งใส และตรวจสอบได้มีการจัดการศึกษาผ่านระบบและวิธีการต่างๆ อย่างเหมาะสมและคุ้มค่าคุ้มทุน

๓) มีระบบการประกันคุณภาพเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง

ข. มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา การดำเนินงานตามพันธกิจของการอุดมศึกษาทั้ง ๔ ด้านอย่างมีคุณภาพ โดยมีการประสานความร่วมมือรวมพลังจากทุกภาคส่วนของชุมชนและสังคมในการจัดการความรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

๑) มีหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ทันสมัยยืดหยุ่นสอดคล้องกับความต้องการที่หลากหลายของประเภทสถาบันและสังคม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนแบบเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เน้นการเรียนรู้และการสร้างงานด้วยตนเองตามสภาพจริง ใช้การวิจัยเป็นฐาน มีการประเมิน และใช้ผลการประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียน และการบริหารจัดการหลักสูตรตลอดจนมีการบริหารกิจการนิสิตนักศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

๒) มีการวิจัยเพื่อสร้างและประยุกต์ใช้องค์ความรู้ใหม่ที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมและทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับสภาพเศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมตามศักยภาพของประเภทสถาบันมีการสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศ เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันได้ในระดับนานาชาติของสังคมและประเทศชาติ

๓) มีการให้บริการวิชาการที่ทันสมัย เหมาะสม สอดคล้องกับความต้องการของสังคมตามระดับความเชี่ยวชาญของประเภทสถาบัน มีการประสานความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยกับภาคธุรกิจอุตสาหกรรมทั้งในและต่างประเทศ เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและความยั่งยืนของสังคม และประเทศชาติ

๔) มีการอนุรักษ์ฟื้นฟู สืบสาน พัฒนา เผยแพร่วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ และความภาคภูมิใจในความเป็นไทยมีการปรับใช้ศิลปวัฒนธรรมต่างประเทศอย่างเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

๓. มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้ และสังคมแห่งการเรียนรู้

การแสวงหา การสร้าง และการจัดการความรู้ตามแนวทาง/หลักการ อันนำไปสู่สังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้ มาตรฐานนี้มีตัวบ่งชี้หลัก ได้แก่

๑) มีการแสวงหา การสร้าง และการใช้ประโยชน์ความรู้ ทั้งส่วนที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นและประเทศเพื่อเสริมสร้างสังคมฐานความรู้

๒) มีการบริหารจัดการความรู้อย่างเป็นระบบ โดยใช้หลักการวิจัยแบบบูรณาการหลักการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ หลักการสร้างเครือข่ายและหลักการประสานความร่วมมือรวมพลังอันนำไปสู่สังคมแห่งการเรียนรู้

ดังนั้น ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จึงสามารถกระจายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ ๙ ด้าน ลงในมาตรฐานการอุดมศึกษาแต่ละด้าน เพื่อให้มหาวิทยาลัยใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถาบันแต่ละแห่ง ดังปรากฏในตาราง

องค์ประกอบคุณภาพ ๙ ด้านและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามองค์ประกอบ

มาตรฐาน	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	รวม
๑.มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต	-	-	-	-
๒.มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา ก. มาตรฐานด้านธรรมาภิบาลของการบริหารการอุดมศึกษา	-	ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑, ๒.๔,๗.๑, ๗.๔, และ ๙.๑	-	๕
ข.มาตรฐานด้านพันธกิจของการบริหารการอุดมศึกษา	-	ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑	-	๑
๓.มาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการเรียนรู้	-	-	-	-
รวม	-	๖	-	๖

๓.ตัวบ่งชี้ตามมุมมองด้านบริหารจัดการที่สำคัญและตัวบ่งชี้ตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ

เพื่อให้การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสามารถติดตาม ตรวจสอบ และประเมินการดำเนินงานอย่างครอบคลุมและมีสมดุระหว่างมุมมองการบริหารจัดการด้านต่างๆ ทั้ง ๔ ด้านคือด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านกระบวนการภายในด้านการเงิน และด้านบุคลากรการเรียนรู้ รวมถึงนวัตกรรม จึงสามารถกระจายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ ๙ ด้านลงในมุมมองด้านต่างๆ ที่กล่าวข้างต้น ดังปรากฏในตาราง

มุมมองด้านบริหารจัดการที่สำคัญและตัวบ่งชี้ตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ

มุมมองด้านบริหารจัดการ	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	รวม
๑.ด้านนักศึกษาและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย	-	-	-	-
๒.ด้านกระบวนการภายใน	-	-	-	-
๓.ด้านการบวนการเงิน	-	-	-	-
๔.ด้านบุคลากรการเรียนรู้และนวัตกรรม	-	-	-	-
รวม	-	-	-	-

๔. ตัวบ่งชี้เพื่อการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา

คณะกรรมการการอุดมศึกษาได้จัดทำมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เพื่อนำไปสู่การพัฒนามหาวิทยาลัยตามกลุ่มสถาบันที่มีปรัชญาวัตถุประสงค์ และพันธกิจในการจัดตั้งที่แตกต่างกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มาตรฐานฉบับนี้ประกอบด้วย มาตรฐานหลัก ๒ ด้าน คือ มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา และมาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา และกำหนดกลุ่มสถาบันอุดมศึกษาเป็น ๔ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม ก มหาวิทยาลัยชุมชน กลุ่ม ข สถาบันที่เน้นระดับปริญญาตรี กลุ่ม ค สถาบัน เฉพาะทาง และกลุ่ม ง สถาบันที่เน้น การวิจัยขั้นสูงและผลิตบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษา โดยเฉพาะระดับปริญญาเอก

มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานหลัก ๒ ด้าน และมาตรฐานย่อยอีกมาตรฐาน ละ ๔ ด้าน โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ ๔ ด้าน

๑.๑) ด้านกายภาพ

มหาวิทยาลัยมีอาคารที่ประกอบด้วยลักษณะสำคัญของอาคารเรียนที่ดีมีห้องครบทุกประเภท พื้นที่ใช้สอยที่ใช้ในการเรียนการสอนและการจัดกิจกรรมทุกประเภทมีจำนวนเพียงพอ และเหมาะสมกับ จำนวนอาจารย์ประจำ จำนวนนักศึกษาในแต่ละหลักสูตร และจำนวนนักศึกษาตามแผนการรับนักศึกษา ตาม เกณฑ์พื้นที่ใช้สอยอาคารโดยประมาณ รวมทั้งต้องจัดให้มีห้องสมุดตามเกณฑ์มาตรฐาน มีครุภัณฑ์ประจำ อาคาร ครุภัณฑ์การศึกษา และคอมพิวเตอร์จำนวนเพียงพอต่อการจัดการศึกษาทั้งนี้อาคารและบริเวณอาคาร จะต้องมีความมั่นคง ปลอดภัย ถูกสุขลักษณะหรือความจำเป็นอย่างอื่น ๆ ตามที่กฎหมายกำหนด

๑.๒) ด้านวิชาการ

มหาวิทยาลัยมีศักยภาพและความพร้อมในการปฏิบัติการกิจด้านวิชาการสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ พันธกิจ ของมหาวิทยาลัยและแผนการผลิตบัณฑิตที่ตอบสนองความต้องการของประเทศและผู้ใช้บัณฑิต โดยรวม มีหลักประกันว่าผู้เรียนจะได้รับการบริการการศึกษาที่ดี สามารถแสวงหาความรู้ได้อย่างมีคุณภาพ สถาบันต้องมีการบริหารวิชาการที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลทั้งในด้านการวางแผนรับนักศึกษาและ การผลิตบัณฑิตการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การประเมินผล การเรียนรู้ การประกันคุณภาพการเรียน การสอน และการพัฒนาปรับปรุงการบริหารวิชาการ

๑.๓) ด้านการเงิน

มหาวิทยาลัยมีความพร้อมด้านการเงินทั้งงบการเงินรวมและงบที่จำแนกตามกองทุน มีแผนการเงินที่มั่นคง เป็นหลักประกันได้ว่าสถาบันจะสามารถจัดการศึกษาได้ตามพันธกิจและเป้าหมายที่กำหนดไว้ รวมทั้งสอดคล้องกับแผนการพัฒนาในอนาคต เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียนและผู้ใช้บริการอุดมศึกษา สถาบันมีการจัดทำรายงานการเงินที่แสดงถึงการได้มาของรายได้ รายรับ การจัดสรร การใช้จ่ายที่มีประสิทธิภาพ และทั่วถึงเป็นธรรมอย่างชัดเจน รวมทั้งการนำรายได้ไปลงทุนภายใต้การประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง มีระบบการติดตาม ตรวจสอบ ประเมิน ผลการปฏิบัติงานควบคู่ไปกับ การใช้เงินทุกประเภท และมีระบบการติดตามตรวจสอบผลประโยชน์ทับซ้อนของบุคลากรทุกระดับ

๑.๔) ด้านการบริหารจัดการ

มหาวิทยาลัยมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพในการถ่ายทอดวิสัยทัศน์ ค่านิยม ไปสู่การปฏิบัติที่สอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และพันธกิจที่กำหนดไว้ โดยมีสภาสถาบันทำหน้าที่กำกับ นโยบาย การดำเนินการตามแผนการบริหารบุคคล การบริหารงบประมาณและทรัพย์สิน การบริหารสวัสดิการที่จัดให้กับนักศึกษาและบุคลากรทุกระดับ รวมทั้งกำกับ ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงานให้เป็นไปตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับและกฎหมายที่กำหนดไว้ มีการเผยแพร่ผลการกำกับการดำเนินงานของสภาสถาบันและการบริหารจัดการของผู้บริหารทุกระดับสู่ประชาคมภายในสถาบันและภายนอกสถาบัน ภายใต้หลักธรรมาภิบาลที่ประกอบด้วย หลักความโปร่งใส หลักความรับผิดชอบ หลักการตรวจสอบได้ หลักการมีส่วนร่วม และหลักความคุ้มค่า

๒) มาตรฐานด้านการดำเนินการตามภารกิจของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วยมาตรฐานย่อยด้านต่าง ๆ ๔ ด้าน

๒.๑) ด้านการผลิตบัณฑิต

มหาวิทยาลัยดำเนินการรับนักศึกษาเข้าเรียนที่มีคุณสมบัติและจำนวนตรงตามแผนการรับนักศึกษาและสอดคล้องกับเป้าหมายการผลิตบัณฑิตอย่างมีคุณภาพ สถาบันผลิตบัณฑิตได้ตามคุณลักษณะจุดเน้นของสถาบัน ตรงตามเป้าหมายที่กำหนด และจัดให้มีข้อเสนอแนะที่ชัดเจน เผยแพร่ต่อสาธารณะในเรื่องหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน คณาจารย์ที่ส่งเสริมการจัดกิจกรรม การพัฒนาการเรียนรู้ทั้งในและนอกหลักสูตร และตอบสนองความต้องการของนักศึกษา

๒.๒) ด้านการวิจัย

มหาวิทยาลัยมีการดำเนินพันธกิจด้านการวิจัยอย่างมีคุณภาพ ประสิทธิภาพและภายใต้จุดเน้น เฉพาะ โดยมีการดำเนินการตามนโยบาย แผน งบประมาณ มีการบริหารจัดการเพื่อส่งเสริมและสนับสนุน คณาจารย์ นักวิจัย บุคลากรให้มีสมรรถนะในการทำวิจัยส่งเสริมและสร้างเครือข่ายการทำวิจัยกับหน่วยงาน ภายนอกสถาบันเพื่อให้ได้ผลงานวิจัย ผลงานประดิษฐ์ และงานริเริ่มสร้างสรรค์ที่มีคุณภาพ มีประโยชน์ สนอง ยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศสามารถตอบสนองความต้องการของสังคมได้ในวงกว้างและก่อให้เกิดประโยชน์ แก่สาธารณชน

๒.๓) ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม

มหาวิทยาลัยมีการให้บริการทางวิชาการที่ครอบคลุมกลุ่มเป้าหมายทั้งในวงกว้างและ กลุ่มเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจงทั้งในและต่างประเทศ ซึ่งอาจให้บริการโดยการใช้ทรัพยากรร่วมกันทั้งในระดับ สถาบันและระดับบุคคลได้ในหลายลักษณะ อาทิ การให้คำปรึกษาการศึกษาวิจัย การค้นคว้าเพื่อแสวงหา คำตอบให้กับสังคม การให้บริการฝึกอบรมหลักสูตรระยะสั้นต่าง ๆ การจัดให้มีการศึกษาต่อเนื่องบริการแก่ ประชาชนทั่วไป การให้บริการทางวิชาการนี้สามารถจัดในรูปแบบของการให้บริการแบบให้เปล่าหรือเป็นการ ให้บริการเชิงพาณิชย์ที่ผลตอบแทนเป็นรายได้หรือ เป็นข้อมูล ย้อนกลับมาพัฒนาและปรับปรุงเพื่อให้เกิด องค์กรความรู้ใหม่

๒.๔) ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยมีการดำเนินการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติทั้งในระดับหน่วยงานและ ระดับสถาบัน มีระบบและกลไกในการส่งเสริมและสนับสนุนให้ศิลปะและวัฒนธรรมเป็นส่วนหนึ่งของการ จัดการเรียนการสอนโดยตรงหรือโดยอ้อมเพื่อให้ผู้เรียนและบุคลากรของสถาบันได้รับการปลูกฝังให้มีความรู้ ตระหนักถึงคุณค่าเกิดความซาบซึ้งและมีสุนทรียะต่อศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ สามารถนำไปใช้เป็นเครื่อง จรรโลงความดีงามในการดำรงชีวิต และประกอบอาชีพมีวิถีชีวิตที่ปรารถนาและเรียนรู้วิธีการจัดการวัฒนธรรม และวิถีชีวิตที่ไม่พึงปรารถนาได้ สถาบันมีการควบคุมการดำเนินงานด้านนี้อย่างมีคุณภาพและวัฒนธรรมของ สถาบันประสิทธิภาพตามเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินงานด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ของสถาบัน

ดังนั้น ในการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา จึงสามารถ กระจายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ ๙ ด้าน ลงในมาตรฐานมหาวิทยาลัยย่อยแต่ละด้าน เพื่อให้

มหาวิทยาลัยใช้เป็นแนวทางในการกำกับดูแล ตรวจสอบและประเมินคุณภาพภายในของสถาบันแต่ละแห่ง ดังปรากฏในตาราง

มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษาและตัวบ่งชี้ที่ใช้ประเมินคุณภาพตามมาตรฐาน

มาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา	ปัจจัยนำเข้า	กระบวนการ	ผลผลิต/ผลลัพธ์	รวม
๑. มาตรฐานด้านศักยภาพและความพร้อมในการจัดการศึกษา				
(๑) ด้านกายภาพ	-	-	-	-
(๒) วิชาการ	-	ตัวบ่งชี้ที่ ๒.๑, ๒.๔	-	๒
(๓) ด้านการเงิน				
(๔) ด้านการบริหารจัดการ	-	ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑, ๗.๑, และ ๗.๔	-	๓
๒. มาตรฐานด้านการดำเนินงานตามภารกิจของสถาบันอุดมศึกษา				
(๑) ด้านการผลิตบัณฑิต	-	-	-	-
(๒) ด้านการวิจัย	-	-	-	-
(๓) ด้านการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม	-	-	-	-
(๔) ด้านการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม	-	-	-	-
รวม	-	๕	-	๕

บทที่ ๖

การเขียนรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

วัตถุประสงค์ของการจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษา

การจัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน มีวัตถุประสงค์ ๓ ประการ คือ

๑) เพื่อให้มหาวิทยาลัยดำเนินการตามมาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ ที่ว่า“ให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานที่ศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา และเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก”

๒) เพื่อให้มหาวิทยาลัยทราบสัมฤทธิ์ผลในการดำเนินงานของตนเอง ทราบจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา สำหรับเป็นข้อมูลในการวางแผนการดำเนินงานในปีต่อไป

๓) เพื่อให้หน่วยงานต้นสังกัดมีข้อมูลพื้นฐานที่จำเป็นสำหรับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการอุดมศึกษา ในแนวทางที่เหมาะสม

รูปแบบการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

มหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อให้การจัดทำรายงานการประเมินตนเองของแต่ละหน่วยงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

๑) ปก

๒) คำนำ

๓) บทสรุปผู้บริหาร

๔) สารบัญ

๕) บทที่ ๑ บทนำ

- ๑.๑ ประวัติความเป็นมาโดยย่อ
- ๑.๒ ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์และพันธกิจ
- ๑.๓ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย
- ๑.๔ โครงสร้างองค์กร และโครงสร้างการบริหาร
- ๑.๕ ผลการปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผลการประเมินปีที่ผ่านมา

๖) บทที่ ๒ ผลการประเมินคุณภาพตามกรอบมาตรฐาน สกอ. และ สมศ.

การประกันคุณภาพการศึกษาภายใน	จำนวน	๕	ตัวบ่งชี้
- ตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพภายในของ สกอ.	จำนวน	๕	ตัวบ่งชี้

๗) บทที่ ๓ สรุปผลการประเมินและทิศทางการพัฒนา

- ตาราง ส ๑. ผลการประเมินรายตัวบ่งชี้ตามองค์ประกอบคุณภาพ
- ตาราง ส ๒. ผลการประเมินตนเองตามองค์ประกอบคุณภาพ
- ตาราง ส ๓. ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานการอุดมศึกษา
- ตาราง ส ๔. ผลการประเมินตนเองตามมุมมองด้านการบริหารจัดการ
- ตาราง ส ๕. ผลการประเมินตนเองตามมาตรฐานสถาบันอุดมศึกษา

๘) ภาคผนวก

- ก. ข้อมูลพื้นฐานตามองค์ประกอบคุณภาพการศึกษาภายใน
- ข. รายชื่อคณะกรรมการประกันคุณภาพการศึกษา

ตัวอย่างการเขียนรายงานการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน

องค์ประกอบที่ ๑ ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ

ตัวบ่งชี้ที่ ๑.๑ กระบวนการพัฒนาแผน

ชนิดของตัวบ่งชี้ กระบวนการ

เกณฑ์การประเมิน

คะแนน ๑	คะแนน ๒	คะแนน ๓	คะแนน ๔	คะแนน ๕
มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ	มีการดำเนินการ
๑ ข้อ	๒ หรือ ๓ ข้อ	๔ หรือ ๕ ข้อ	๖ หรือ ๗ ข้อ	๘ ข้อ

ผลการดำเนินงาน

มี	ข้อ	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการดำเนินงาน	หลักฐานอ้างอิง
☒	๑	มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับนโยบายของสภาสถาบัน โดยการมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถาบัน และได้รับความเห็นชอบจากสภาสถาบัน โดยเป็นแผนที่เชื่อมโยงกับปรัชญา หรือ ปณิธานและพระราชบัญญัติสถาบัน ตลอดจนสอดคล้องกับจุดเน้นของกลุ่มสถาบันกรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑-๒๕๖๕)	มหาวิทยาลัยได้จัดทำแผนกลยุทธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒- ๒๕๕๖ (มสศ. ๑.๑.๑.๑) ที่สอดคล้องกับนโยบายของสภาวิทยาลัยและแนวทางพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิตใน ระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑) (มสศ. ๑.๑.๑.๒) รวมทั้ง วิสัยทัศน์และแนวทางการบริหาร ราชการของมหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิต (พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑) (มสศ. ๑.๑.๑.๓) โดยการมีส่วนร่วม	- มสศ ๑.๑.๑.๑ แผนกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒- ๒๕๕๖ - มสศ ๑.๑.๑.๒ นโยบายและแนวทางพัฒนามหาวิทยาลัยราชภัฏ สวนดุสิตในระยะ ๔ ปี (พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑) - มสศ ๑.๑.๑.๓ วิสัยทัศน์และแนวทางการบริหารราชการของ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

มี	ข้อ	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการดำเนินงาน	หลักฐานอ้างอิง
		และแผน พัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๕๔)	<p>ร่วมจากภาคีทุกภาคส่วนและได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๑ (มสค. ๑.๑.๑.๔-๕)</p> <p>มหาวิทยาลัย ได้ แต่งตั้ง คณะกรรมการวิเคราะห์และจัดทำแผนที่เชื่อมโยงนโยบายสภามหาวิทยาลัย อัตลักษณ์ และเอกลักษณ์ มหาวิทยาลัยกับกลยุทธ์ และกลยุทธ์กับปรัชญาพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ พ.ศ.๒๕๔๗ จุดเน้นของกลุ่มสถาบัน (ค๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙) และ กรอบ แผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๖๕) (มสค. ๑.๑.๑.๖)</p> <p>มหาวิทยาลัย ได้ แต่งตั้ง คณะกรรมการบริหารกลยุทธ์ (มสค. ๑.๑.๑.๗) โดยมีอำนาจหน้าที่จัดระบบวัดผลการดำเนินงาน เชื่อมโยงกลยุทธ์ ติดตามงานและทบทวนการ</p>	<p>(พ.ศ. ๒๕๔๘ - ๒๕๕๑)</p> <p>- มสค ๑.๑.๑.๔ รายงานผลการประชุมอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับกรอบทิศทางและแนวทางพัฒนามหาวิทยาลัยและแผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖</p> <p>- มสค ๑.๑.๑.๕ รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย วันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๑</p> <p>- มสค. ๑.๑.๑.๖ แผนที่เชื่อมโยงนโยบายสภามหาวิทยาลัย อัตลักษณ์ เอกลักษณ์ มหาวิทยาลัยกับกลยุทธ์ และกลยุทธ์กับปรัชญาพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏ จุดเน้นของกลุ่มสถาบัน (ค๒) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๐ (พ.ศ. ๒๕๕๐ - ๒๕๕๔) แผนการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๔ - ๒๕๕๙) และ กรอบแผนอุดมศึกษาระยะยาว ๑๕ ปี ฉบับที่ ๒ (พ.ศ.๒๕๕๑ - ๒๕๖๕)</p> <p>- มสค ๑.๑.๑.๗ คำสั่งแต่งตั้ง</p>

มี	ข้อ	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการดำเนินงาน	หลักฐานอ้างอิง
			ดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง (มสค. ๑.๑.๑.๘)	คณะกรรมการบริหารกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต - มสค ๑.๑.๑.๘ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารกลยุทธ์
☒	๒	มีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ระดับสถาบันไปสู่ทุกหน่วยงานภายใน	มหาวิทยาลัยมีการถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่หน่วยงานต่างๆ ดังนี้ ๑. การประชุมผู้บริหารในคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และหัวหน้าหน่วยงานเพื่อถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่คณะกรรมการบริหารคณะ/หน่วยงาน (มสค. ๑.๑.๒.๑) ๒. แผนกลยุทธ์มีการกำหนดตัวชี้วัด เป้าหมาย และผู้รับผิดชอบ รวมทั้งจัดทำคำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภายในประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๓ (มสค. ๑.๑.๒.๒) ๓. เว็บไซต์มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และกองนโยบายและแผน (มสค. ๑.๑.๒.๓) ๔. จุลสารสวนดุสิต (มสค.	- มสค ๑.๑.๒.๑ รายงานการคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย - มสค ๑.๑.๒.๒ คำรับรองการปฏิบัติราชการของหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ - มสค ๑.๑.๒.๓ เว็บไซต์ http://www.dusit.ac.th และ http://planning.dusit.ac.th - มสค ๑.๑.๒.๔ จุลสารสวนดุสิต - มสค ๑.๑.๒.๕ โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์

มี	ข้อ	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการดำเนินงาน	หลักฐานอ้างอิง
			๑.๑.๒.๔) ๕. โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์แผนกลยุทธ์ ปรัชญา และอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัย (มสค. ๑.๑.๒.๕)	
☒	๓	มีกระบวนการแปลงแผนกลยุทธ์ เป็น แผนปฏิบัติการประจำปีครบ ๔ พันธกิจ คือ ด้านการเรียนการสอน การวิจัย การบริการทางวิชาการและการทำนุบำรุงศิลปและวัฒนธรรม	อธิการบดี มอบนโยบายให้จัดทำแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๔ แบบมีส่วนร่วม เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ (มสค. ๑.๑.๓.๑) และจัดทำแผนปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ (มสค. ๑.๑.๓.๒) โดยได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ (มสค. ๑.๑.๓.๓) และได้รับการอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓ (มสค. ๑.๑.๓.๔)	- มสค. ๑.๑.๓.๑ รายงานผลการประชุมปฏิบัติการ เรื่อง การจัดทำแผนปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ แบบมีส่วนร่วม วันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ - มสค. ๑.๑.๓.๒ แผนปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - มสค. ๑.๑.๓.๓ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๕๓ - มสค. ๑.๑.๓.๔ รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย เมื่อวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๓
☒	๔	มีตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี และค่า	แผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย ๖ กลยุทธ์ ๗ ตัว	- มสค. ๑.๑.๔.๑ แผนกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย ประจำปี

มี	ข้อ	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการดำเนินงาน	หลักฐานอ้างอิง
		เป้าหมายของแต่ละตัวบ่งชี้ เพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี	บ่งชี้ โดยการกำหนดค่าเป้าหมายที่สูงขึ้นในการดำเนินงาน (มสค. ๑.๑.๔.๑) และแผนปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ กำหนดตัวบ่งชี้ ค่าเป้าหมายของ จำนวน ๔๙ ตัวบ่งชี้ (มสค. ๑.๑.๔.๒) โดยได้บูรณาการตัวชี้วัดและค่าเป้าหมายมาจากตัวบ่งชี้ประกันคุณภาพการศึกษาของมหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๕๓ ซึ่งได้ผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย (มสค. ๑.๑.๔.๓) และสภามหาวิทยาลัย (มสค. ๑.๑.๔.๔)	งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ - ๒๕๕๖ - มสค. ๑.๑.๔.๒ แผนปฏิบัติราชการของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - มสค. ๑.๑.๔.๓ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย - มสค. ๑.๑.๔.๔ รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย
☒	๕	มีการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีครบ ๔ พันธกิจ	มหาวิทยาลัยได้ดำเนินการตามปฏิทินแผนการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งเป็นไปตามโครงการ/กิจกรรม ครอบคลุมการดำเนินงานทั้ง ๔ พันธกิจหลัก (มสค. ๑.๑.๕.๑) นอกจากนี้มหาวิทยาลัยได้ให้ทุกหน่วยงานภายในมหาวิทยาลัยจัดทำปฏิทินการดำเนินงานเพื่อมหาวิทยาลัยใช้ในการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการให้เป็นไป	- มสค. ๑.๑.๕.๑ ปฏิทินแผนการปฏิบัติงาน และการใช้จ่ายงบประมาณของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - มสค. ๑.๑.๕.๒ ปฏิทินการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการของหน่วยงาน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔

มี	ข้อ	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการดำเนินงาน	หลักฐานอ้างอิง
			ตามเป้าหมายภายในระยะเวลาที่เหมาะสม (มสศ. ๑.๑.๕.๒)	
☒	๖	มีการติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการประจำปี อย่างน้อยปีละ ๒ ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารเพื่อพิจารณา	มหาวิทยาลัยติดตามผลการดำเนินงานโครงการและผลการใช้จ่ายงบประมาณตามแผนการใช้จ่ายเงิน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๓ ครั้ง (๖ เดือน ๙ เดือน และ ๑๒ เดือน) โดยนำเสนอต่อคณะกรรมการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ (มสศ. ๑.๑.๖.๑) คณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย (มสศ. ๑.๑.๖.๒) และสภามหาวิทยาลัย (มสศ. ๑.๑.๖.๓) ตามลำดับ มหาวิทยาลัยติดตามผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย (มสศ. ๑.๑.๖.๔) ผลการดำเนินการ บรรลุเป้าหมาย ๔๖ ตัวบ่งชี้ ไม่บรรลุเป้าหมาย ๓ ตัวบ่งชี้ ซึ่งได้มีการวิเคราะห์ถึงสาเหตุและนำเสนอแนวทางการแก้ไขปรับปรุงในคณะกรรมการ	- มสศ. ๑.๑.๖.๑ รายงานการประชุมคณะกรรมการเร่งรัดติดตามการใช้จ่ายงบประมาณ - มสศ. ๑.๑.๖.๒ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย - มสศ. ๑.๑.๖.๓ รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย - มสศ. ๑.๑.๖.๔ รายงานการประเมินผลตัวบ่งชี้ของแผนปฏิบัติการของมหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ - มสศ. ๑.๑.๖.๕ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารกลยุทธ์ ครั้งที่ ๓๕(๗๖)/๒๕๕๔ วันที่ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๕๔ - มสศ. ๑.๑.๖.๖ รายงานการประเมินผลการดำเนินงาน/โครงการ ตามแผนปฏิบัติการของแต่ละหน่วยงาน ประจำปี

มี	ข้อ	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการดำเนินงาน	หลักฐานอ้างอิง
			บริหารกลยุทธ์ (มสค. ๑.๑.๖.๕)	งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตาม รายไตรมาส - มสค. ๑.๑.๖.๗ รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๑๐(๒๔)/๒๕๕๔ วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๔ วาระ ๕.๗
☒	๗	มีการประเมินผลการดำเนินงานตามตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง และรายงานผลต่อผู้บริหารและสถาบันเพื่อพิจารณา	มหาวิทยาลัยมีการประเมินผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับตัวบ่งชี้ของแผนกลยุทธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ กับค่าเป้าหมายและนำผลการประเมิน เสนอต่อคณะกรรมการบริหารกลยุทธ์ เพื่อพิจารณา จำนวน ๓ ครั้ง คือ รอบ ๖ เดือน (มสค. ๑.๑.๗.๑) รอบ ๙ เดือน (มสค. ๑.๑.๗.๒) และ รอบ ๑๒ เดือน (มสค. ๑.๑.๗.๓) หลังจากคณะกรรมการบริหารกลยุทธ์ได้พิจารณาผลการประเมินตัวบ่งชี้แผนกลยุทธ์ มหาวิทยาลัยได้นำผลการประเมินเข้าที่ประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย (มสค. ๑.๑.๗.๔)	- มสค. ๑.๑.๗.๑ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารกลยุทธ์ ครั้งที่ ๒๙(๑๗)/๒๕๕๔ วันที่ ๑๘ ส.ค. ๕๔ และรายงานผลดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบ ๖ เดือน - มสค. ๑.๑.๗.๒ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารกลยุทธ์ ครั้งที่ ๓๐(๑๗)/๒๕๕๔ วันที่ ๒๕ ส.ค.๕๔ และรายงานผลดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบ ๙ เดือน - มสค. ๑.๑.๗.๓ รายงานการประชุมคณะกรรมการบริหารกลยุทธ์ ครั้งที่ ๓๕(๗๖)/๒๕๕๔ วันที่ ๑๘ ต.ค. ๕๔ และรายงานผลดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์

มี	ข้อ	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการดำเนินงาน	หลักฐานอ้างอิง
				<p>ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ รอบ ๑๒ เดือน</p> <p>- มสค. ๑.๑.๗.๔ รายงานการประชุมคณะกรรมการสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๑๐(๒๔)/๒๕๕๔ วันที่ ๒๙ ต.ค. ๕๔ วาระ ๕.๓</p>
☒	๘	มีการนำผลการพิจารณาข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะของสภาสถาบันไปปรับปรุงแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี	มหาวิทยาลัยได้จัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพตามข้อเสนอแนะของสถาบันและนำไปปรับปรุงแผนกลยุทธ์และแผนปฏิบัติการประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ และได้นำแผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๕ เสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย (มสค. ๑.๑.๘.๑) มติที่ประชุมให้ข้อเสนอแนะและข้อสังเกต ๕ ข้อ (มสค. ๑.๑.๘.๒) จากนั้นมหาวิทยาลัยได้ปรับปรุงแผนปฏิบัติการ และการจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเพื่อนำเสนอเข้าที่ประชุมสภามหาวิทยาลัย (มสค. ๑.๑.๘.๓) และสภาได้อนุมัติแผนปฏิบัติการราชการ ประจำปีงบประมาณ	<p>- มสค. ๑.๑.๘.๑ รายงานการประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๙ (๒๓)/๒๕๕๔ วันที่ ๒๔ ก.ย. ๕๔</p> <p>- มสค. ๑.๑.๘.๒ บันทึกข้อความเลขที่ สลส.๔๙๙/๒๕๕๔ ลว. ๒๙ ก.ย.๕๔ จากสำนักเลขานุการสภามหาวิทยาลัย</p> <p>- มสค. ๑.๑.๘.๓ บันทึกข้อความกองนโยบายและแผน เลขที่ กผ. ๖๖๗/๒๕๕๔ ลว. ๑๒ ต.ค. ๕๔</p> <p>- มสค. ๑.๑.๘.๔ รายงานประชุมสภามหาวิทยาลัย ครั้งที่ ๑๐(๒๔)/๒๕๕๔ วันที่ ๒๙ ต.ค. ๕๔</p>

มี	ข้อ	เกณฑ์มาตรฐาน	ผลการดำเนินงาน	หลักฐานอ้างอิง
			พ.ศ. ๒๕๕๕ ฉบับปรับปรุง (มสค. ๑.๑.๘.๔)	

การประเมินตนเอง

เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน	คะแนนการประเมินตนเอง	การบรรลุเป้าหมาย
๖ ข้อ	๘ ข้อ	๕ คะแนน	บรรลุ

จุดแข็ง/แนวทางเสริมจุดแข็ง

จุดแข็ง

-

แนวทางเสริมจุดแข็ง

บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการกำหนดปรัชญา กลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี ตัวบ่งชี้ และเป้าหมายการดำเนินงานของกองฯ ทำให้บุคลากรทุกคนมีความเข้าใจในปรัชญา กลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี ตัวบ่งชี้ของหน่วยงานเป็นอย่างดี

จุดที่ควรพัฒนา/ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

จุดที่ควรพัฒนา

-

ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง

-

วิธีปฏิบัติที่ดี/นวัตกรรม (ถ้ามี)

-

ผู้กำกับ

๑..... ๒.....

ผู้จัดเก็บข้อมูล

๑..... ๒.....

ผู้เขียนผลดำเนินการ

๑..... ๒.....

บทที่ ๗

การจัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพ ตามรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน

แนวทางการจัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ตามรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน

หลังจากที่ดำเนินการประเมินคุณภาพภายในเสร็จสิ้นแล้ว ผู้บริหารคณะ/เทียบเท่าคณะ หน่วยงาน สนับสนุนการเรียนการสอน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง นำผลการประเมินและข้อเสนอแนะเข้าสู่การประชุมหรือ สัมมนาในระดับต่างๆ เพื่อวางแผนปรับปรุงคุณภาพหรือปรับปรุงการดำเนินการกิจอย่างเป็นรูปธรรม โดยจัดทำ เป็นแผนปฏิบัติการเพื่อปรับปรุงจุดที่ควรปรับปรุง และเสริมจุดแข็ง ของมหาวิทยาลัย

แผนปรับปรุงคุณภาพตามรายงานผลประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ประจำปีการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยมีการนำสรุปข้อเสนอแนะหรือมาจัดทำแนวทางการพัฒนา/ปรับปรุงคุณภาพของมหาวิทยาลัย เพื่อเชื่อมกับข้อเสนอแนะหรือแนวทางการพัฒนาจากคณะกรรมการตรวจประเมินคุณภาพภายใน ระดับ มหาวิทยาลัยและทำแผนปรับปรุงคุณภาพของมหาวิทยาลัยโดยโยงกับแผนปฏิบัติราชการ ประจำปี งบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบด้วย

๑. สรุปข้อเสนอแนะของมหาวิทยาลัย
๒. แนวทางการพัฒนา/โครงการ/กิจกรรม
๓. ความสอดคล้องกับกลยุทธ์ของมหาวิทยาลัย
๔. ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ เป้าหมาย ระยะเวลา ผู้รับผิดชอบ และผู้ตรวจสอบ

ขั้นตอนการดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Improvement Plan)

ขั้นตอนที่	มหาวิทยาลัย	คณะ/เทียบเท่าคณะ	หน่วยงานสนับสนุน
๑.	พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินฯ	พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินฯ	พิจารณาผลการประเมินคุณภาพภายในและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินฯ
๒.	กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษารวบรวมผลการประเมินฯ และข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินฯ เสนอคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัย		
๓.	แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อยกร่างแผนปรับปรุงคุณภาพโดยอธิการบดีลงนาม	แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อยกร่างแผนปรับปรุงคุณภาพ โดยคณบดีลงนาม	แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อยกร่างแผนปรับปรุงคุณภาพโดยผู้อำนวยการลงนาม
๔.	ประชุมคณะกรรมการจัดทำปฏิทินและกรอบการทำงานตามความเห็นของสภามหาวิทยาลัย	ประชุมคณะกรรมการจัดทำปฏิทินและกรอบการทำงานตามความเห็นของสภามหาวิทยาลัย	ประชุมคณะกรรมการจัดทำปฏิทินและกรอบการทำงานตามความเห็นของสภามหาวิทยาลัย
๕.	เสนอแผนปรับปรุงคุณภาพต่อคณะกรรมการบริหารมหาวิทยาลัย และสภามหาวิทยาลัย เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ	เสนอแผนปรับปรุงคุณภาพต่อคณะกรรมการบริหารคณะเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ	เสนอแผนปรับปรุงคุณภาพต่อคณะกรรมการบริหารหน่วยงาน เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ
๖.	ติดตามการดำเนินงานตามแผน รอบ ๖ เดือน	ติดตามการดำเนินงานตามแผน รอบ ๖ เดือน	ติดตามการดำเนินงานตามแผน รอบ ๖ เดือน
๗.	รายงานผลการติดตามต่อคณะกรรมการบริหาร	รายงานผลการติดตามต่อคณะกรรมการบริหารคณะ เพื่อให้	รายงานผลการติดตามต่อคณะกรรมการบริหาร

ขั้นตอนที่	มหาวิทยาลัย	คณะ/เทียบเท่าคณะ	หน่วยงานสนับสนุน
	มหาวิทยาลัย และสภา มหาวิทยาลัย เพื่อให้ ข้อเสนอแนะ	ข้อเสนอแนะ	หน่วยงาน เพื่อให้ ข้อเสนอแนะ

รูปแบบการเขียนแผนปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ตามรายงานผลการประเมินคุณภาพภายใน

มหาวิทยาลัยได้กำหนดรูปแบบการเขียนแผนปรับปรุงคุณภาพการศึกษา ตามรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน เพื่อให้การจัดทำแผนปรับปรุงคุณภาพของแต่ละหน่วยงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน ซึ่งประกอบด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

๑) ปก

๒) คำนำ

๓) บทสรุปผู้บริหาร

๔) สารบัญ

๕) บทนำ

๑.๑ ประวัติความเป็นมาโดยย่อ

๑.๒ ปรัชญา ปณิธาน วิสัยทัศน์และพันธกิจ

๑.๓ โครงสร้างองค์กร และโครงสร้างการบริหาร

๑.๔ การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT analysis)

๑.๕ ระบบการจัดทำแผนการปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

๑.๗ ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์มหาวิทยาลัย

๖) ผลการสังเคราะห์จุดแข็ง/จุดอ่อน ข้อเสนอแนะภาพรวมของมหาวิทยาลัย

๗) ความเชื่อมโยงประเด็นยุทธศาสตร์ของมหาวิทยาลัยกับหน่วยงาน และแผนปฏิบัติการประจำปี

๘) กิจกรรม/โครงการ ตามแผนปรับปรุงคุณภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕

ภาคผนวก

ก. ผลการประเมินคุณภาพการศึกษาภายใน ตาราง ป.๑ - ๕

ข. รายชื่อคณะผู้จัดทำ

ตัวอย่าง แผนปรับปรุงคุณภาพตามรายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๔

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

องค์ประกอบ	ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการประเมินฯ	แนวทางการพัฒนา/ปรับปรุงคุณภาพที่เชื่อมโยงกับแผนปฏิบัติการ						
		แนวทางการพัฒนา/โครงการ/กิจกรรม	สอดคล้องกับกลยุทธ์	ตัวบ่งชี้ความสำเร็จ	เป้าหมาย	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
๑. ปรัชญา ปณิธาน วัตถุประสงค์ และแผนดำเนินการ	มหาวิทยาลัยใช้แผนกลยุทธ์ ๕ ปี เป็นหลักในการดำเนินงาน เมื่อดำเนินงานตามแผนได้ระยะหนึ่ง ควรมีการพิจารณา ทบทวนแผนกลยุทธ์ก่อนสิ้นสุดแผน							

ภาคผนวก

นิตามศัพท์

นิตามศัพท์ที่ใช้ในต้วบ่งชี้ สกอ.

กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ หมายถึง การจัดการศึกษาที่ถือว่าผู้เรียนสำคัญที่สุด เป็นกระบวนการจัดการศึกษาที่ต้องเน้นให้ผู้เรียนแสวงหาความรู้ และพัฒนาความรู้ได้ด้วยตนเอง หรือรวมทั้งมีการฝึกและปฏิบัติในสภาพจริงของการทำงาน มีการเชื่อมโยงสิ่งที่เรียนกับสังคมและการประยุกต์ใช้ มีการจัดกิจกรรมและกระบวนการให้ผู้เรียนได้คิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินและสร้างสรรค์สิ่งต่างๆ นอกจากนี้ต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ โดยสะท้อนจากการที่นักศึกษาสามารถเลือกเรียนรายวิชา หรือเลือกทำโครงการหรือชิ้นงานในหัวข้อที่สนใจในขอบเขตเนื้อหาของวิชานั้นๆ รูปแบบการจัดการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษาตามแนวทางเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ซึ่งมุ่งพัฒนาความรู้ และทักษะทางวิชาชีพ ทักษะชีวิตและทักษะสังคม มีปรากฏในวงการการศึกษาไทยหลายรูปแบบ ตัวอย่างเช่น

- ๑) การเรียนรู้จากกรณีปัญหา (Problem-based Learning : PBL)
- ๒) การเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Individual Study)
- ๓) การเรียนรู้แบบสรรรคนิยม (Constructivism)
- ๔) การเรียนรู้แบบแสวงหาความรู้ได้ด้วยตนเอง (Self-Study)
- ๕) การเรียนรู้จากการทำงาน (Work-based Learning)
- ๖) การเรียนรู้ที่เน้นการวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ (Research-based Learning)
- ๗) การเรียนรู้ที่ใช้วิธีสร้างผลงานจากการตกผลึกทางปัญญา (Crystal-based Approach)

การบูรณาการ (Integration) หมายถึง การผสมกลมกลืนของแผน กระบวนการ สารสนเทศ การจัดสรรทรัพยากร การปฏิบัติการ ผลลัพธ์ และการวิเคราะห์ เพื่อสนับสนุนเป้าประสงค์ที่สำคัญของสถาบัน (organization-wide goal) การบูรณาการที่มีประสิทธิผล เป็นมากกว่าความสอดคล้องไปในแนวทางเดียวกัน (alignment) ซึ่งการดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบภายใน ระบบการจัดการ ผลการดำเนินการมีความเชื่อมโยงกันเป็นหนึ่งเดียวอย่างสมบูรณ์

การเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์ (Full paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานฯ หรือคณะกรรมการจัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ จากนอกสถาบันเจ้าภาพอย่างน้อยร้อยละ ๒๕ และมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นจากนอกสถาบันของเจ้าของบทความ

การเผยแพร่ผลงานวิจัยในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ หมายถึง การนำเสนอบทความวิจัยในที่ประชุมวิชาการ และบทความฉบับสมบูรณ์ (Full paper) ได้รับการตีพิมพ์ในรายงานสืบเนื่องจากการประชุม (Proceedings) โดยมีกองบรรณาธิการจัดทำรายงานฯ หรือคณะกรรมการจัดประชุม ประกอบด้วย ศาสตราจารย์ หรือผู้ทรงคุณวุฒิระดับปริญญาเอก หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในสาขาวิชานั้นๆ จากต่างประเทศอย่างน้อยร้อยละ ๒๕ และมีผู้ประเมินบทความที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขานั้นจากต่างประเทศ

การให้บริการทางวิชาการแก่สังคม หมายถึง กิจกรรมหรือโครงการให้บริการแก่สังคมภายนอก สถาบันการศึกษา หรือเป็นการให้บริการที่จัดในสถาบันการศึกษาโดยมีบุคคลภายนอกเข้ามาใช้บริการการให้อำนาจในการตัดสินใจ หมายถึง การให้อำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจและการปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับงาน เพื่อให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

งานวิจัย หมายถึง กระบวนการที่มีระเบียบแบบแผนในการค้นหาคำตอบของปัญหา หรือการแสวงหาความรู้ใหม่ ตลอดจนถึงการประดิษฐ์คิดค้นที่ผ่านกระบวนการศึกษา ค้นคว้าหรือทดลอง วิเคราะห์ และตีความข้อมูลตลอดจนสรุปผลอย่างเป็นระบบ

งานสร้างสรรค์ หมายถึง ผลงานวิชาการ (ไม่จำเป็นต้องเป็นงานวิจัย) ที่มีการศึกษา ค้นคว้าที่แสดงออกทางศิลปะหรือดนตรีอันเป็นที่ยอมรับ

จรรยาบรรณนักวิจัย หมายถึง หลักเกณฑ์ควรประพฤติปฏิบัติของนักวิจัยทั่วไป เพื่อให้การดำเนินงานวิจัยตั้งอยู่บนพื้นฐานของจริยธรรมและหลักวิชาการที่เหมาะสม ตลอดจนประกันมาตรฐานของการศึกษาค้นคว้าให้เป็นไปอย่างสมศักดิ์ศรีและเกียรติภูมิของนักวิจัย ดังนี้

- ๑) นักวิจัยต้องซื่อสัตย์และมีคุณธรรมในทางวิชาการและการจัดการ
- ๒) นักวิจัยต้องตระหนักถึงพันธกรณีในการทำวิจัยตามข้อตกลงที่ทำไว้กับหน่วยงานที่สนับสนุนการวิจัย และต่อหน่วยงานที่ตนสังกัด
- ๓) นักวิจัยต้องมีพื้นฐานความรู้ในสาขาวิชาการที่ทำวิจัย
- ๔) นักวิจัยต้องมีความรับผิดชอบต่อสิ่งที่ศึกษาวิจัย ไม่ว่าจะเป็สิ่งมีชีวิตหรือไม่มีชีวิต
- ๕) นักวิจัยต้องเคารพศักดิ์ศรี และสิทธิของมนุษย์ที่ใช้เป็นตัวอย่งในการวิจัย
- ๖) นักวิจัยต้องมีอิสระทางความคิด โดยปราศจากอคติในทุกขั้นตอนของการทำวิจัย
- ๗) นักวิจัยพึงนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์ในทางที่ชอบ
- ๘) นักวิจัยพึงเคารพความคิดเห็นทางวิชาการของผู้อื่น
- ๙) นักวิจัยพึงมีความรับผิดชอบต่อสังคมทุกระดับ

จรรยาบรรณอาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุน หมายถึง ประมวลความประพฤติที่อาจารย์และบุคลากรสายสนับสนุนพึงปฏิบัติเพื่อรักษา ส่งเสริมเกียรติคุณ ชื่อเสียง และฐานะของอาจารย์และบุคลากรสาย

สนับสนุนตามที่สภามหาวิทยาลัยกำหนด โดยอาจใช้กรอบแนวทางตามประกาศ ก.พ.อ.เรื่องมาตรฐานของ จรรยาบรรณที่พึงมีในสถาบันอุดมศึกษา โดยต้องยึดมั่นในหลักการ ๖ ประการ คือ ๑) ยึดมั่นและยืนหยัดในสิ่งที่ถูกต้อง ๒) ซื่อสัตย์สุจริตและรับผิดชอบ ๓) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความโปร่งใสและสามารถตรวจสอบได้ ๔) ปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม ๕) มุ่งผลสัมฤทธิ์ของงาน ๖) ไม่ใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองคลองธรรมต่อนักศึกษา และต้องครอบคลุมจรรยาบรรณ ๑๐ ประการ คือ ๑) จรรยาบรรณต่อตนเอง ๒) จรรยาบรรณต่อวิชาชีพ ๓) จรรยาบรรณต่อการปฏิบัติงาน ๔) จรรยาบรรณต่อหน่วยงาน ๕) จรรยาบรรณต่อผู้บังคับบัญชา ๖) จรรยาบรรณต่อผู้ใต้บังคับบัญชา ๗) จรรยาบรรณต่อผู้ร่วมงาน ๘) จรรยาบรรณต่อนักศึกษา และผู้รับบริการ ๙) จรรยาบรรณต่อประชาชน และ ๑๐) จรรยาบรรณต่อสังคม

นักวิจัยประจำ หมายถึง ข้าราชการ หรือพนักงาน หรือบุคลากรที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งปีการศึกษา ที่มีตำแหน่งเป็นเจ้าหน้าที่วิจัยหรือนักวิจัย

นักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า (Full Time Equivalent Student : FTES) หมายถึง นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนตามเกณฑ์จำนวนหน่วยกิตมาตรฐานของการลงทะเบียน ดังนี้

- ระบบทวิภาค - สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี : ลงทะเบียน ๓๖ หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (๑๘ หน่วยกิต ต่อภาคการศึกษา)
- สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาทั้งโครงการปกติและโครงการภาคพิเศษ : ลงทะเบียน ๒๔ หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (๑๒ หน่วยกิตต่อภาคการศึกษาปกติ)
- ระบบไตรภาค - สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี : ลงทะเบียน ๔๕ หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (๑๕ หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)
- สำหรับนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา : ลงทะเบียน ๓๐ หน่วยกิตต่อปีการศึกษา (๑๐ หน่วยกิตต่อภาคการศึกษา)

ขั้นตอนการคำนวณค่า FTES มีดังนี้

๑) คำนวณค่าหน่วยกิตนักศึกษา (Student Credit Hours : SCH) ซึ่งก็คือ ผลรวมของผลคูณระหว่างจำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนกับจำนวนหน่วยกิตแต่ละรายวิชาที่เปิดสอนทุกรายวิชาตลอดปีการศึกษารวบรวมหลังจากนักศึกษาลงทะเบียนแล้วเสร็จ (หมดกำหนดเวลาการเพิ่ม-ถอน) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$SCH = \sum n_i c_i$$

เมื่อ n_i = จำนวนนักศึกษาที่ลงทะเบียนในวิชาที่ i

C_i = จำนวนหน่วยกิตของวิชาที่ i

๒) คำนวณค่า FTES โดยใช้สูตรคำนวณดังนี้

SCH

FTES = $\frac{\text{จำนวนหน่วยกิตต่อปีการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการลงทะเบียนในระดับปริญญาชั้น ๆ}}{\text{SCH}}$

นักศึกษาภาคปกติ หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในช่วงเวลาราชการ หรือนอกเวลาราชการโดยสถาบันได้มีการคำนวณเป็นภาระงานสอนของอาจารย์ และไม่มีค่าตอบแทนเป็นการพิเศษ

นักศึกษาภาคพิเศษ หมายถึง นักศึกษาที่เรียนในช่วงเวลาราชการ หรือนอกเวลาราชการโดยสถาบันมิได้

นับว่าการสอนดังกล่าวเป็นภาระงานสอนของอาจารย์ และ/หรือได้มีการจ่ายค่าตอบแทนให้กับการสอนของอาจารย์เป็นการพิเศษ

แนวปฏิบัติที่ดี หมายถึง วิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติที่ทำให้องค์การประสบความสำเร็จ หรือสู่ความเป็นเลิศตามเป้าหมาย เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการหรือวิชาชีพนั้น ๆ มีหลักฐานของความสำเร็จปรากฏชัดเจน โดยมีการสรุปวิธีปฏิบัติ หรือขั้นตอนการปฏิบัติ ตลอดจนความรู้และประสบการณ์ บันทึกเป็นเอกสาร เผยแพร่ให้หน่วยงานภายในหรือภายนอกสามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้

ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) หมายถึง กลุ่มคนต่าง ๆ ที่ได้รับผลกระทบ หรืออาจได้รับผลกระทบจากการดำเนินการและความสำเร็จของสถาบัน ตัวอย่างของกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ เช่น นักศึกษาผู้ปกครอง สมาคมผู้ปกครอง ผู้ปฏิบัติงาน คู่ความร่วมมือทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการ คณะกรรมการกำกับดูแลสถาบันในด้านต่าง ๆ ศิษย์เก่า นายจ้าง สถาบันการศึกษาอื่น ๆ องค์กรที่ทำหน้าที่กำกับดูแลกฎ ระเบียบ องค์กรที่ให้เงินสนับสนุน ผู้เสียภาษี ผู้กำหนดนโยบาย ผู้ส่งมอบ ตลอดจนชุมชนในท้องถิ่นและชุมชนวิชาการหรือวิชาชีพ

แผนกลยุทธ์ หมายถึง แผนระยะยาวของสถาบันโดยทั่วไปมักใช้เวลา ๕ ปี เป็นแผนที่กำหนดทิศทาง การพัฒนาของสถาบัน แผนกลยุทธ์ประกอบไปด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ วัตถุประสงค์ ผลการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและภัยคุกคาม กลยุทธ์ต่าง ๆ ของสถาบันควรครอบคลุมทุกภารกิจของสถาบัน มีการกำหนดตัวบ่งชี้ความสำเร็จของแต่ละกลยุทธ์และค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้เพื่อวัดระดับ ความสำเร็จของการดำเนินงานตามกลยุทธ์ โดยสถาบันนำแผนกลยุทธ์มาจัดทำแผนดำเนินงานหรือแผนปฏิบัติการประจำปี

แผนปฏิบัติการประจำปี หมายถึง แผนระยะสั้นที่มีระยะเวลาในการดำเนินงานภายใน ๑ ปี เป็นแผนที่ถ่ายทอดแผนกลยุทธ์ลงสู่ภาคปฏิบัติ เพื่อให้เกิดการดำเนินงานจริงตามกลยุทธ์ ประกอบด้วย โครงการหรือ กิจกรรมต่าง ๆ ที่จะต้องดำเนินการในปีนั้น ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ ตัวบ่งชี้ความสำเร็จของ

โครงการหรือกิจกรรม ค่าเป้าหมายของตัวบ่งชี้เหล่านั้น รวมทั้งมีการระบุผู้รับผิดชอบหลักหรือหัวหน้าโครงการ งบประมาณในการดำเนินการ รายละเอียดและทรัพยากรที่ต้องใช้ในการดำเนินโครงการที่ชัดเจน

ระบบและกลไก

ระบบ หมายถึง ขั้นตอนการปฏิบัติงานที่มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่าต้องทำอะไรบ้างเพื่อให้ได้ผลออกมาตามที่ต้องการ ขั้นตอนการปฏิบัติงานจะต้องปรากฏให้ทราบโดยทั่วกันไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเอกสารหรือสื่อ

อิเล็กทรอนิกส์หรือโดยวิธีการอื่น ๆ องค์ประกอบของระบบ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต และข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งมีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน

กลไก หมายถึง สิ่งที่ทำให้ระบบมีการขับเคลื่อนหรือดำเนินอยู่ได้ โดยมีการจัดสรรทรัพยากร มีการจัดองค์การ หน่วยงาน หรือกลุ่มบุคคลเป็นผู้ดำเนินงาน

ระบบสารสนเทศ หมายถึง ระบบที่ทำ หน้าที่ในการรวบรวมข้อมูลเข้ามาทำ การประมวลผลรวมทั้งการวิเคราะห์เพื่อจัดทำเป็นสารสนเทศในรูปแบบต่าง ๆ และนำส่งไปยังผู้ที่มีสิทธิได้รับสารสนเทศเพื่อใช้ในการปฏิบัติงาน การบริหาร หรือการตัดสินใจ โดยมีคอมพิวเตอร์ รวมทั้งอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นเครื่องมือสนับสนุนการทำงานของระบบสารสนเทศ ระบบสารสนเทศในองค์การมีหลายประเภทในแต่ละประเภทมีได้หลายระบบ ทั้งนี้ เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์เฉพาะด้านในการทำงานที่แตกต่างกันออกไป

วารสารระดับชาติ หมายถึง วารสารวิชาการ (Journal) ที่ยอมรับโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ให้เป็นวารสารระดับชาติ และมีชื่อปรากฏในบัญชีรายชื่อที่เผยแพร่โดยสำนักงานฯ หรือวารสารวิชาการ ที่มีชื่อปรากฏอยู่ในฐานข้อมูล Thai-Journal Citation Index Centre (TCI)

วารสารระดับนานาชาติ หมายถึง วารสารวิชาการ (Journal) ที่ปรากฏในฐานข้อมูลสากล เช่น ฐานข้อมูล Web of Science (Science Citation Index Expand, Social Sciences Citation Index, Art and Humanities Citation Index) หรือฐานข้อมูล Scopus หรือในฐานข้อมูลสากลอื่น ๆ ที่เป็นที่ยอมรับในศาสตร์นั้น ๆ หรือวารสารวิชาการที่ยอมรับโดยสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (สกอ.) ให้เป็นวารสารระดับนานาชาติ และมีชื่อปรากฏในบัญชีรายชื่อที่เผยแพร่โดยสำนักงานฯ หน่วยงานหรือองค์กรระดับชาติ หมายถึง หน่วยงานราชการระดับกรมหรือเทียบเท่าขึ้นไป หรือรัฐวิสาหกิจ หรือองค์การมหาชน หรือองค์กรกลางระดับชาติทั้งภาครัฐและเอกชน

หลักธรรมาภิบาล หมายถึง การปกครอง การบริหาร การจัดการ การควบคุม ดูแลกิจการต่างๆ ให้เป็นไปในครรลองธรรม นอกจากนี้ ยังหมายถึงการบริหารจัดการที่ดี ซึ่งสามารถนำไปใช้ได้ทั้งภาครัฐและ

เอกชนธรรมที่ใช้ในการบริหารงานนี้มีความหมายอย่างกว้างขวาง กล่าวคือ หาได้มีความหมายเพียงหลักธรรมทางศาสนาเท่านั้น แต่รวมถึงศีลธรรม คุณธรรม จริยธรรมและความถูกต้อง ซอบธรรมทั้งปวง ซึ่งวิญญูชนพึงมี และพึงประพฤติปฏิบัติ อาทิ ความโปร่งใสตรวจสอบได้ การปราศจากการแทรกแซงจากองค์การภายนอก เป็นต้น

หลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี (Good Governance) ที่เหมาะสมจะนำมาปรับใช้ในภาครัฐมี ๑๐ องค์ประกอบ ดังนี้

๑) หลักประสิทธิผล (Effectiveness) คือ ผลการปฏิบัติราชการที่บรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนการปฏิบัติราชการตามที่ได้รับงบประมาณมาดำเนินการ รวมถึงสามารถเทียบเคียงกับส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีภารกิจคล้ายคลึงกันและมีผลการปฏิบัติงานในระดับชั้นนำของประเทศเพื่อให้เกิดประโยชน์สุขต่อประชาชนโดยการปฏิบัติราชการจะต้องมีทิศทางยุทธศาสตร์ และเป้าประสงค์ที่ชัดเจน มีกระบวนการปฏิบัติงานและระบบงานที่เป็นมาตรฐาน รวมถึงมีการติดตามประเมินผลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ

๒) หลักประสิทธิภาพ (Efficiency) คือ การบริหารราชการตามแนวทางการกำกับดูแลที่ดีที่มีการออกแบบกระบวนการปฏิบัติงานโดยใช้เทคนิคและเครื่องมือการบริหารจัดการที่เหมาะสมให้องค์การสามารถใช้ทรัพยากรทั้งด้านต้นทุน แรงงานและระยะเวลาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาขีดความสามารถในการปฏิบัติราชการตามภารกิจเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่ม

๓) หลักการตอบสนอง (Responsiveness) คือ การให้บริการที่สามารถดำเนินการได้ภายในระยะเวลาที่กำหนด และสร้างความเชื่อมั่น ความไว้วางใจ รวมถึงตอบสนองความคาดหวังหรือความต้องการของประชาชนผู้รับบริการ และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่มีความหลากหลายและมีความแตกต่าง

๔) หลักการรับผิดชอบ (Accountability) คือ การแสดงความรับผิดชอบในการปฏิบัติหน้าที่และผลงานต่อเป้าหมายที่กำหนดไว้ โดยความรับผิดชอบนั้นควรอยู่ในระดับที่สนองต่อความคาดหวังของสาธารณะ รวมทั้งการแสดงถึงความสำนึกในการรับผิดชอบต่อปัญหาสาธารณะ

๕) หลักความโปร่งใส (Transparency) คือ กระบวนการเปิดเผยอย่างตรงไปตรงมา ชี้แจงได้เมื่อมีข้อสงสัยและสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารอันไม่ต้องห้ามตามกฎหมายได้อย่างเสรี โดยประชาชนสามารถรู้ทุกขั้นตอนในการดำเนินกิจกรรมหรือกระบวนการต่างๆ และสามารถตรวจสอบได้

๖) หลักการมีส่วนร่วม (Participation) คือ กระบวนการที่ข้าราชการ ประชาชนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกกลุ่มมีโอกาสได้เข้าร่วมในการรับรู้ เรียนรู้ ทำความเข้าใจ ร่วมแสดงทัศนะ ร่วมเสนอปัญหาหรือประเด็นที่สำคัญที่เกี่ยวข้อง ร่วมคิดแนวทาง ร่วมการแก้ไขปัญหา ร่วมในกระบวนการตัดสินใจ และร่วมกระบวนการพัฒนาในฐานะหุ้นส่วนการพัฒนา

๗) หลักการกระจายอำนาจ (Decentralization) คือ การถ่ายโอนอำนาจการตัดสินใจทรัพยากร และภารกิจจากส่วนราชการส่วนกลางให้แก่หน่วยการปกครองอื่นๆ (ราชการบริหารส่วนท้องถิ่น)และภาคประชาชนดำเนินการแทนโดยมีอิสระตามสมควร รวมถึงการมอบอำนาจและความรับผิดชอบในการตัดสินใจ และการดำเนินการให้แก่บุคลากร โดยมุ่งเน้นการสร้าง ความพึงพอใจในการให้บริการต่อผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย การปรับปรุงกระบวนการ และเพิ่มผลผลิตภาพเพื่อผลการดำเนินงานที่ดีของส่วนราชการ

๘) หลักนิติธรรม (Rule of Law) คือ การใช้อำนาจของกฎหมาย กฎระเบียบ ข้อบังคับในการบริหารราชการด้วยความเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติ และคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๙) หลักความเสมอภาค (Equity) คือ การได้รับการปฏิบัติและได้รับการอย่างเท่าเทียมกันโดยไม่มีการแบ่งแยกด้าน ชายหรือหญิง ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษา การฝึกอบรมและอื่นๆ

๑๐) หลักมุ่งเน้นฉันทามติ (Consensus Oriented) คือ การหาข้อตกลงทั่วไปภายในกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นข้อตกลงที่เกิดจากการใช้กระบวนการเพื่อหาข้อคิดเห็นจากกลุ่มบุคคลที่ได้รับประโยชน์และเสียประโยชน์ โดยเฉพาะกลุ่มที่ได้รับผลกระทบโดยตรงซึ่งต้องไม่มีข้อคัดค้านที่ยุติไม่ได้ในประเด็นที่สำคัญ โดยฉันทามติไม่จำเป็นต้องหมายความว่า เป็นความเห็นพ้องโดยเอกฉันท์

หลักสูตรสาขาวิชาชีพ หมายถึง รายวิชาและประสบการณ์ทั้งหมดที่ผู้เรียนต้องศึกษาเพื่อให้ได้รับการรับรองจากสภาหรือองค์กรวิชาชีพที่กำหนดตามกฎหมาย

อาจารย์ประจำ หมายถึง ข้าราชการ พนักงาน และบุคลากรที่มีสัญญาจ้างกับสถาบันอุดมศึกษาทั้งปี การศึกษา ซึ่งมีหน้าที่ความรับผิดชอบตามพันธกิจหลักของสถาบันอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน
(๑) อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ มีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อวางแผน ติดตาม และทบทวน การดำเนินงานหลักสูตร
(๒) มีรายละเอียดของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๒ ที่สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ หรือ มาตรฐานคุณวุฒิสาขาสาวิชา (ถ้ามี)
(๓) มีรายละเอียดของรายวิชา และรายละเอียดของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๓ และมคอ. ๔ อย่างน้อยก่อนการเปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษาให้ครบทุกรายวิชา
(๔) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้า

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน
มี) ตามแบบ มคอ.๕ และ มคอ.๖ ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นสุดภาคการศึกษาที่เปิดสอนให้ครบทุกรายวิชา
(๕) จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตร ตามแบบ มคอ.๗ ภายใน ๖๐ วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา
(๖) มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนดใน มคอ.๓ และ มคอ.๔ (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ ๒๕ ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา
(๗) มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือ การประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.๗ ปีที่แล้ว
(๘) อาจารย์ใหม่ (ถ้ามี) ทุกคน ได้รับการปฐมนิเทศหรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียนการสอน
(๙) อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
(๑๐) จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาวิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๕๐ ต่อปี
(๑๑) ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/บัณฑิตใหม่ที่มีต่อคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐
(๑๒) ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า ๓.๕ จากคะแนนเต็ม ๕.๐

หมายเหตุ ๑. สถาบันอุดมศึกษาอาจกำหนดตัวบ่งชี้เพิ่มเติมให้สอดคล้องกับพันธกิจและวัตถุประสงค์ของสถาบันฯ หรือกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานที่สูงขึ้น เพื่อการยกระดับมาตรฐานของตนเอง โดยกำหนดไว้ในรายละเอียดของหลักสูตร ทั้งนี้ หลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาทุกระดับคุณวุฒิต้องมีผลการดำเนินการที่บรรลุตามเป้าหมายตัวบ่งชี้ทั้งหมดอยู่ในเกณฑ์ดีจึงจะได้รับการเผยแพร่หลักสูตรที่ได้มาตรฐานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยเกณฑ์การประเมินผ่านคือ มีการดำเนินงานตามข้อ ๑ - ๕ และอย่างน้อยร้อยละ ๘๐ ของตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงานที่ระบุไว้ในแต่ละปี

๒. กรณีมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชและมหาวิทยาลัยรามคำแหงซึ่งมีระบบการสอบซ่อมออนไลน์ให้ปรับตัวบ่งชี้ในข้อ ๔ และข้อ ๕ เป็นดังนี้

ข้อ ๔ จัดทำรายงานผลการดำเนินการของชุดวิชา/รายวิชา และรายงานผลการดำเนินการของประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.๕ และมคอ.๖ ภายใน ๖๐ วัน หลังสอบซ่อมให้ครบทุกชุดวิชา/รายวิชาที่เปิดสอน

ข้อ ๕ จัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.๗ หลังสิ้นสุดปีการศึกษา ภายใน ๙๐ วันหลังสอบซ่อม

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.ภิริดี

วัชรสินธุ์

ผู้อำนวยการ

นายสุทัศน์

มুমแดง

รองผู้อำนวยการ

ผู้จัดทำ

นางสาวรวีวรรณ

เขียนศาสตร์

เจ้าหน้าที่

ติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน (อาคาร 2 ชั้น 1 และ อาคาร 3 ชั้น 1)

โทรศัพท์ 02-2445171-5

โทรสาร 02-2445176

Website : <http://regis.dusit.ac.th/>

